Liite 11
Kvalt 22.5.2017 § 20

MASKUN KUNNAN TILINPÄÄTÖS

2016

MASKUN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2016

TASEKIRJA

1. TOIMINTAKERTOMUS

			sivu
1.1.		**Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa**	
	1.1.1.	Kunnanjohtajan katsaus (jaetaan kokouksessa)	1
	1.1.2.	Kunnan hallinto	3
	1.1.3.	Kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12.2016	7
	1.1.4.	Yleinen ja kunnallistaloudellinen kehitys	8
	1.1.5.	Maskun kunnan talouden kehitys	10
	1.1.6.	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	11
	1.1.7.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
	1.1.8.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
	1.1.9.	Tilikauden tuloksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon	16
1.2.		**Tilikauden tuloksen muodostuminen**	17
		Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	17
1.3.		**Toiminnan rahoitus**	19
		Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	19
1.4.		**Kokonaistulot ja -menot**	21
1.5.		**Tasetarkastelu**	22
		Tase ja sen tunnusluvut	22
1.6.		**Konsernin toiminta ja talous**	26
	1.6.1.	Konsernirakenne 31.12.2016	26
	1.6.2.	Konsernin toiminnan ohjaus	26
	1.6.3.	Olennaiset kuntakonsernia koskevat tapahtumat	26
	1.6.4.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
1.7.		**Tilikauden tuloksen käsittely**	35
2.		**TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**	36
	2.1.	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	36
	2.2.	Talousarvion toteutuminen	72
	2.3.	Käyttötalouden toteutumisvertailu	74
	2.4.	Tuloslaskelman toteutumisvertailu	78
	2.5.	Investointien toteutumisvertailu	80
	2.6.	Rahoitusosan toteutumisvertailu	82
	2.7.	Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	84
3.		**TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**	85
3.1.		**Tuloslaskelma**	85
3.2.		**Rahoituslaskelma**	87
3.3.		**Tase**	89
3.4.		**Konsernituloslaskelma**	92
3.5.		**Konsernin rahoituslaskelma**	93
3.6.		**Konsernitase**	94
4.		**TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**	96
		Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	96
		Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	98
		Tasetta koskevat liitetiedot	103
		Henkilöstöä ja tilintarkastajanpalkkioita koskevat liitteet	109
		Käytetyt kirjanpitokirjat ja lautakuntien selvitykset talousarvioylityksistä	115
		Tilinpäätöksen allekirjoitus	125
		Tilinpäätösmerkintä	126

Maskun kunnanvaltuusto 2016

Salo Maija	puheenjohtaja
Miesvirta Jouko	I varapuheenjohtaja
Santalainen-Saaros Päivi	II varapuheenjohtaja
Kaisalmi Aki	III varapuheenjohtaja
Alastalo Jyrki	
Aulio Rauno	
Blomqvist-Nuutinen Stina	
Böök Toni	
Eloranta Merja	
Hakamäki Tanja	
Halme Mauri	
Hillgren Olavi	
Kalleinen Jouni	
Karsio Mari	
Kilpi Veijo	
Kivirinta Erika (14.11.2016 -)	
Koskelainen Henriikka (-14.11.2016)	
Koskinen Pekka	
Laukkanen Jaana	
Lehtiranta Susanna	
Lehtisalo Olli	
Moisio Päivi	
Mäki-Turja Grönroos Riitta	
Nikkarla Touko	
Nikula Mika	
Oikarinen Anu	
Paju Karoliina	
Puottula Tatu	
Pöyhönen Päivi	
Rantala Heidi	
Raukunen Mika	
Rautalin Outi	
Runola Jari	
Runola Laura	
Saikkonen Taina	
Sandberg Jussi	
Sillanpää Jarmo	
Simola Aki	
Suominen Tuulia	
Suvanto Nina	
Tikakoski Seppo	
Timonen Maria	
Tuomi Juha	
Ylhäinen Taito	

Maskun kunnanhallitus 2016

Halme Mauri	puheenjohtaja
Ylhäinen Taito	I varapuheenjohtaja
Paju Karoliina	II varapuheenjohtaja
Alastalo Jyrki	
Karsio Mari	
Mertanen Olli	
Nikkarla Touko	
Oikarinen Anu	
Rautalin Outi	
Runola Jari	
Suvanto Nina	

Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus

Maskun henkilöorganisaatio 1.1.2016

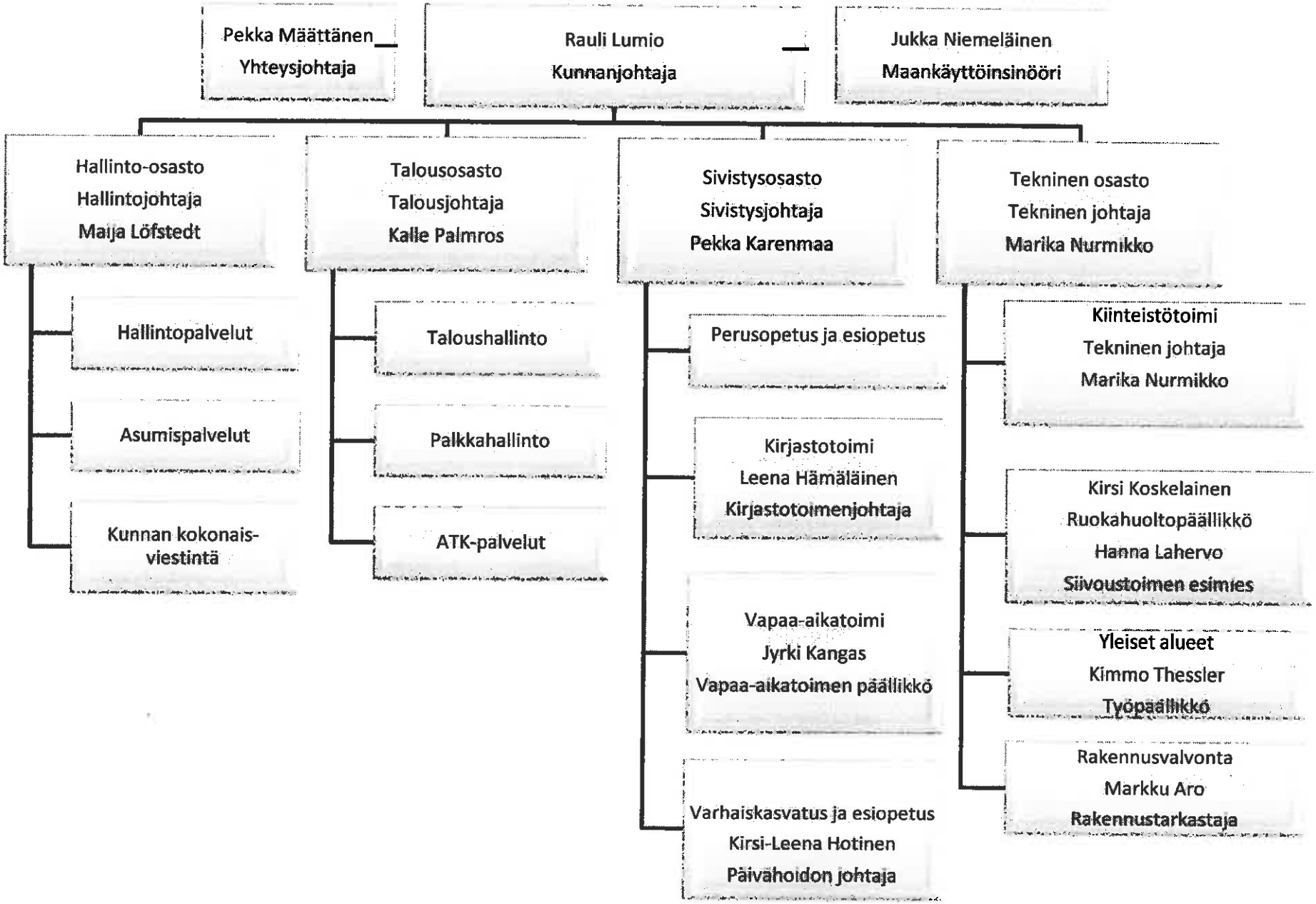

4

Maskun kunnan luottamushenkilö-organisaatio

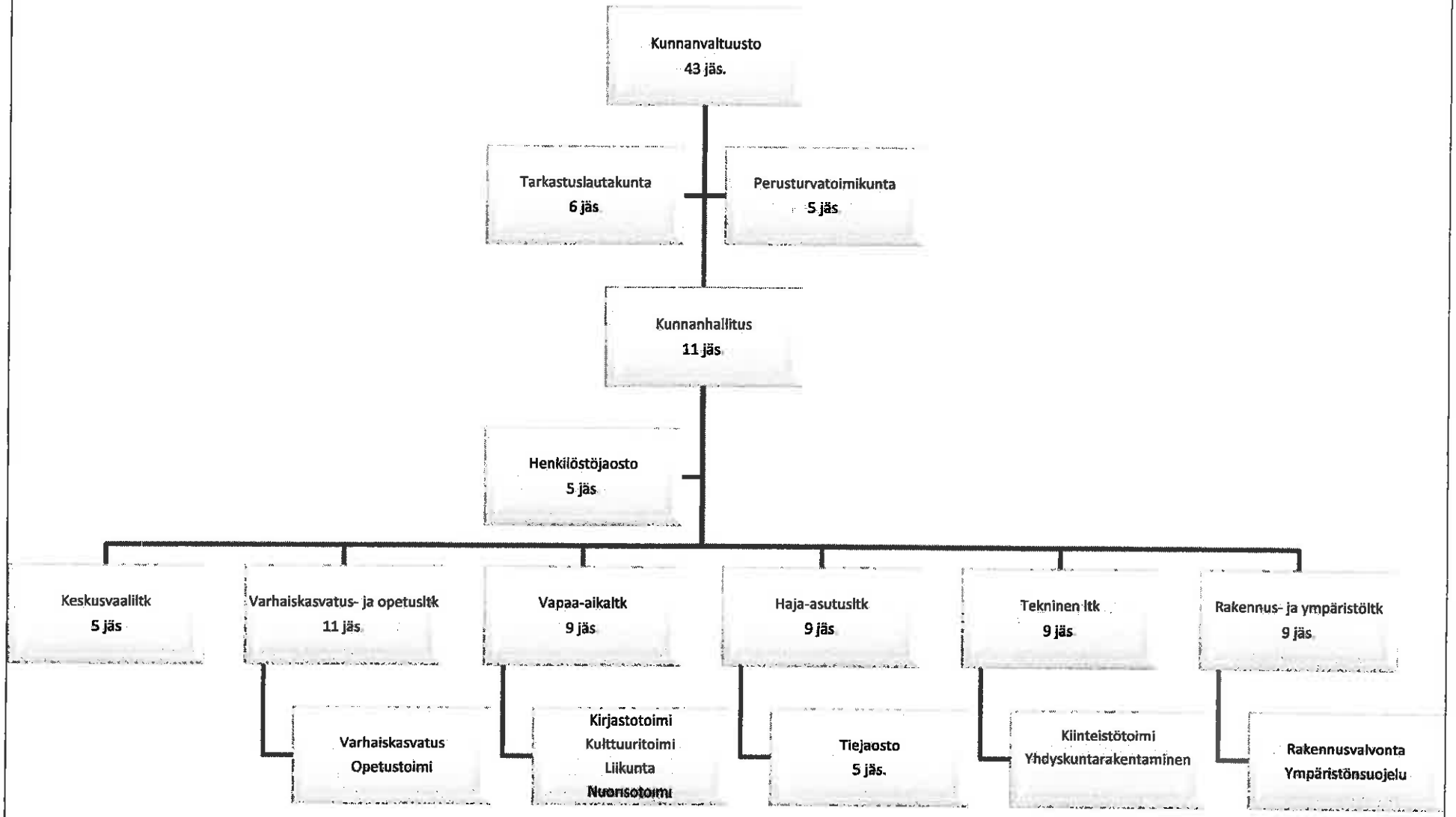

1.1.3. KUNNAN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 31.12.2016

Toimintasektori	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä-aikaiset	Työllis-tetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Keskushallinto	15	1			**16**	**16**
Varhaiskasvatus	107	8	9	1	**125**	**124**
Sivistystoimi	131	15	14		**160**	**160**
Tekninen toimi	63	3	2	3	**71**	**68**
Yhteensä	**316**	**27**	**25**	**4**	**372**	**368**

Henkilöstömäärän kehitys

	2012	2013	2014	2015	2016
Vakinaiset ja määräaikaiset	391	365	359	356	341

Vakinaisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrä oli 31.12.2016 yhteensä 341, mikä on 15 palvelussuhdetta vähemmän kuin vuoden 2015 lopussa. Kokoaikaisten työntekijöiden määrä väheni 26:lla, mutta osa-aikaisten määrä kasvoi 7:llä.
Palvelussuhteiden kokonaismäärä oli vuoden vaihteessa 20 vähemmän kuin edellisvuonna. Palvelussuhteiden määrä väheni varhaiskasvatuksessa 7:llä, opetustoimessa 5:llä ja teknisessä toimessa 8:lla. Teknisen toimen vähennys kohdistui ruokahuoltoon, laitoshuoltoon ja kiinteistönhoitoon.
Työntekijöiden keskimääräinen ikä nousi 46,3 vuodesta 47,2 vuoteen. Sairauspoissaolojen määrä putosi hieman edellisvuodesta ollen vuoden 2014 tasolla. Pääosa poissaoloista oli alle 4 päivän mittaisia. Keskimäärin oltiin sairauden takia poissa töistä 12,8 työpäivää eli 6,1 % työpäivistä.
Kunnan palveluksesta erosi 12 henkilöä, vanhuuseläkkeele siirtyi 4 ja työkyvyttömyyseläkkeelle 3 henkilöä.
Tarkempi erittely henkilöstöstä on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Palkkasumma	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
(euroa)	13 867 009	13 237 211	12 780 912	12 539 212	12 414 573
Sivukulut	3 942 809	3 831 500	3 738 688	3 737 012	3 673 694
Henkilöstökulut yht.	**17 811 830**	**17 070 724**	**16 521 614**	**16 278 239**	**16 090 283**
Sivukulut % palkasta	28,43	28,94	29,25	29,80	29,59

Palkkakulut laskivat vuonna 2016 1,0 %:a edellisvuodesta ja henkilöstösivukulut 1,7 %. Varhemaksut olivat 107.277 euroa (+16 %) mutta elökemenoperusteiset maksut aleniva 597.466 euroon (-5,8 %).

1.1.4. YLEINEN JA KUNNALLISTALOUDELLINEN KEHITYS

Epävarmuus maailmantalouden tilasta kasvoi loppuvuonna 2016. Huolet liittyivät erityisesti Kiinaan, jonka kasvun hidastuminen hermostutti markkinoita. Suomen Pankin ennusteessa maailmantalouden kasvu vuonna 2016 olisi 3,2 % ja vuonna 2017 3,5 %. Kiinan kehityksen lisäksi maailmankaupan kiivaimman kasvun jääminen taakse heikentää maailmantalouden näkymiä aiemmin ennustettuun verrattuna. Riskit maailmantalouden ennakoituakin heikompaan kasvuun ovat olemassa. Maailmankaupan kasvu jäisi puolestaan tänä vuonna vain 2 %:iin. Kaupan vaatimaton kehitys heikentää kehittyneiden maiden mukaan lukien euroalueen vientinäkymiä. Markkinat odottavat Yhdysvaltojen keskuspankin nostavan ohjauskorkoaan edelleen loppuvuoden aikana. Muutokset ovat kuitenkin maltillisia ja rahataloudellinen tilanne säilyy kevyenä vielä pitkään. Tämä tukee osaltaan maailmankaupan kasvua ja inflaatiota. Aiemmin etenkin kehittyneissä maissa kasvua jarruttanut yksityisen sektorin velkaantuminen, finanssipolitiikan kiristäminen ja heikko kehitys työmarkkinoilla ovat vähitellen hellittämässä. Toisaalta monissa nousevissa talouksissa raaka-aineiden heikko hintakehitys, dollarin vahvistuminen ja pääoman ulosvirtauksen kiihtyminen ovat heikentäneet kasvua ja kasvunäkymiä. Lisäksi eräissä kehittyneissä maissa velkaantuminen on kasvanut jo tasoltaan huomattavaksi. (Euro ja Talous).

Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaisi kuluvana vuonna 1,1 edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikanakin kasvu jäisi yhden prosentin tuntumaan. Huolimatta hienoisesta talouden piristymisestä huolimatta Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan bkt tulee olemaan vielä vuonna 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna 2018 hieman yli viidenneksen alemmalle tasolle kuin kymmenen vuotta sitten. Viennin kehitys jää edelleen maailmankauppaa vaisummaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu. Viennin elpymisen taustalla on Suomen tärkeimpien vientimaiden kohtuullinen talouskehitys sekä hintakilpailukyvyn koheneminen. Lähivuosien taloudellista aktiviteettia kannattelee etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit. Kuluttajien luottamus sekä Suomen että oman talouden kehitykseen vahvistui vuoden 2016 aikana selvästi. Kuluttajien odotukset työttömyyden kehityksestä ovat muuttuneet optimistisemmiksi sitä mukaa kun talouden taantuma on jäänyt kauemmas taakse. Kotitalouksien ostovoimaa on tukenut työllisyyden paraneminen ja tulonsiirtojen kasvu. Ostovoiman hidasta kehitystä on osaltaan kompensoinut kuluttajainflaation alhaisuus.

Suomen julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka. Julkiseen talouteen on kohdennettu mittavia sopeutustoimia, mutta niistä huolimatta alijäämä ei ole supistunut merkittävästi. Talouden hidas kasvu ei tuota tarpeeksi verotuloja rahoittamaan julkisia menoja ikääntymisen aiheuttaessa automaattisesti menojen kasvua. Julkisyhteisöjen velka kohosi viime vuonna 131 mrd euroon, mikä on kaksinkertainen luku verrattuna vuoden 2008 lopun velkatasoon. Samalla julkisen velan suhde bkt:hen ylitti EU:n perussopimuksen mukaisen 60 %:n viitearvon. Julkinen velka kasvaa jatkossakin, mutta hitaammin. Kilpailukykysopimus alentaa veroastetta merkittävästi sillä työnantajien sairausvakuutusmaksua alennetaan ja palkansaajien ansiotuloverotusta kevennetään vuonna 2017. Menoaste alenee myös, sillä kilpailukykysopimus pienentää julkisen sektorin toimintamenoja. (Suomen Pankki).

Työttömyysasteen arvioidaan pudonneen vuonna 2016 9,0 %:iin ja työllisyysasteen nousseen 68,5 %:iin. Kuluttajahintaindeksin arvioidaan nousseen 0,4 %:ia ja ansiotasoindeksin 1,2 %. Lyhyet korot ovat keskimäärin -0,3 % ja pitkät korot 0,3 %. Yksityinen kulutus kasvaisi 1,2 % ja julkinen kulutus laskisi 0,1 %. Investointien kasvu olisi kuluvana vuonna 4,3 %. Inflaatio pysyy kahtena seuraavanakin vuonna edelleen hitaana ja korkotaso vuoden 2016 tasolla.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2016 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden etenevän hyvään suuntaan. Kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 %. Vuoden 2016 tilikauden tulos parani ennakkoarvion mukaan lähes puoli mrd euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen 111 kunnassa, yhteensä 0,2 mrd euroa. Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta parani puoli mrd euroa. Lainakanta nousi 18 mrd euroon ja velkaantumisen kasvu hidastui 3,6 %:iin. Kuntatalouden parantumisen taustalla on maltillinen menokehitys, joka johtuu mm. kuntien ja kuntayhtymien henkilöstökulujen sopeuttamisesta sekä vähäisestä kustannustason kasvusta kuntapalveluissa. Kuntien henkilöstökulut alenivat yhden prosentin vuonna 2016. Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni kuitenkin 0,4 mrd euroa eli 1,4 % edellisestä vuodesta. Yhteenlaskettu vuosikate parani 26,8 % ja oli yhteensä 2,4 mrd euroa. Vuosikatteen arvioidaan jäävän 18 kunnassa negatiiviseksi. Kuntien ja kuntayhtymien tulot lisääntyivät erityisesti kasvaneiden valtionosuuksien kautta. Niissä kompensoitiin kuntien veroperustemuutoksista johtuvia veromenetyksiä 260 milj. euroa minkä lisäksi kunnat saivat 270 milj. euroa valtionosuuksia kuntien ja valtion välisen kustannustenjaon tarkistuksen seurauksena. Kuntien verotulot kasvoivat 2016 koko maan tasolla yhteensä 1,45 % eli 300 milj. euroa. Vaimeaa kehitystä selittää mm. kuntien korotetun yhteisöveron jako-osuuden poistuminen. Kuntien väliset investointipaineet vaihtelevat suuresti. Maakuntakeskuksissa ja muissa suurissa kaupungeissa on palvelutarpeen lisääntymisestä johtuvia investointipaineita kun muissa kunnissa investointipaineet liittyvät usein korjausvelkaan. (Suomen Kuntaliitto).

Varsinais-Suomessa väestönkasvu keskittyy Turkuun. Maakunnan asukasluku on viime vuosina kasvanut noin 2000 asukkaan vuosivauhdilla. Ylipäätään väestönkasvu keskittyy Turun lähialueelle. Väestönkasvu on kokonaan muuttoliikkeen varassa syntyvyyden alenemisen seurauksena. Teollisuuden tulevaisuuden näkymät ovat Varsinais-Suomessa kääntyneet varsin hyviksi. Turun telakan vahva tilauskirja luo meriteollisuudelle valoisan tulevaisuuden. Kulkuneuvoteollisuus on vahvassa nousussa Uudenkaupungin autotehtaan nopeasti kasvaneen tilauskannan myötä. Kemianteollisuus muodostaa vahvan lähinnä Turun seudulle keskittyneen teollisen klusterin, joka koostuu lääkkeiden, kemikaalien, kemiallisten aineiden sekä öljy- ja muovituotteiden valmistuksesta. Myös rakennusaineteollisuus on Varsinais-Suomessa vahvassa roolissa. Työllisyyden paraneminen vuoden 2016 aikana on seurausta teollisuuden rakennemuutoksesta ja työvoiman kysyntä on lähtenyt voimakkaaseen kasvuun. (Varsinais-Suomen liitto)

1.1.5. MASKUN KUNNAN TALOUDEN KEHITYS

Vuoden 2016 tilinpäätöksen tulos on -3.041.960,10 euroa ja alijäämä -2.956.243,23 euroa. Taseen ylijäämäksi muodostuu 435.262,00 euroa.

Tuloslaskelman mukaan toimintatuotot olivat 5.376.001,22 euroa ja toimintakulut 51.915.458,80 euroa. Toimintakatteeksi muodostui -46.539.457,58 euroa. Toimintatuotot alenivat edellisestä vuodesta 34,8 %. Toimintakulut alenivat edellisvuodesta 0,6 %. Toimintatuottojen alenemiseen vaikutti olennaisesti vesi- ja viemäriliikelaitoksen poistuminen kunnan tileistä yhtiöittämisen seurauksena sekä maan myyntivoiton aleneminen kun taas ja toimintamenojen alenemiseen vaikutti pääasiassa vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen. Toimintatuottojen toteutuma oli 78,8 % ja toimintakulujen 99,9 %.

Toimintakuluista henkilöstökulut olivat 16.088.268,57 euroa ja ne alenivat 187.956,01 euroa eli 1,1 % edellisestä vuodesta. Palkkakulut olivat 12.414.573,74 euroa ja ne alenivat 1,0 %. Henkilöstömenojen osuus toimintamenoista oli 31,0 %. Palveluita hankittiin 30.250.482,10 eurolla, missä oli laskua edellisvuodesta 2,0 %. Osuus toimintamenoista oli 58,3 %. Aineita ja tarvikkeita hankittiin 2.559.911 eurolla missä oli kasvua edellisvuodesta 6,8 %. Avustuksiin käytettiin 2.030.902 euroa muiden toimintakulujen ollessa 985.894 euroa.

Toimintatuotoista myyntituotot olivat 974.719 euroa missä oli laskua edellisvuodesta 63,2 %. Maksutuottojen määrä oli 1.451.312 euroa missä oli kasvua 10 %. Tuet ja avustukset olivat 417.338 euroa ja muut toimintatuotot 2.532.630 euroa. Muut toimintatuotot sisältävät vuokratulot sekä myynti- ja luovutusvoitot. Toimintatuotoista päivähoitomaksut olivat 1.068.335 euroa, vuokratuotot 1.543,564 euroa sekä myynti- ja luovutusvoitot 731.000 euroa.

Verotuloja kertyi yhteensä 39.163.998,11 euroa, missä oli laskua edellisvuodesta 0,8 %. Tuloveron osuus oli 35.858.871 euroa, kiinteistöveron 1.862.408 euroa ja yhteisöveron 1.442.719 euroa. Käyttötalouden valtionosuuksia kertyi 8.680.765 euroa, missä oli kasvua edellisvuodesta 3,7 %.

Vuosikatteeksi muodostui 1.276.635,49 euroa, mikä on 132 euroa asukasta kohti. Vuosikate kattoi poistot 61,1 %:sti. Vuosikate aleni edellisvuodesta 2.511.709,38 euroa. Arvonalentumista on kirjattu 2.229.063,51 euroa Kurittulan koulun purkamisen seurauksena. Poistoeron muutosta on kirjattu 85.716,87 euroa.

Investointimenojen loppusumma 3.678.372 euroa. Pääasiasiallisia kohteita olivat rakennusten peruskorjaus 2.699.240 eurolla ja liikenneväylien rakentaminen 349.292 eurolla. Maan myyntitulot olivat 508.896 euroa ja myyntitulo Mäntykodista 800.000 euroa.

Pitkäaikaisen lainan määrä aleni 666.252 euroa ollen vuoden lopussa 11.482.648 euroa. Lyhytaikaisen lainan määrä kasvoi 3 milj. euroa määrän ollessa vuoden lopussa 21 milj. euroa. Lainamäärä vuoden lopussa oli yhteensä 32.482.648 euroa eli 3.357 euroa asukasta kohti. Omavaraisuusaste aleni 34,8 %:iin ja suhteellinen velkaantuneisuus nousi 69,5 %:iin.

1.1.6. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Olennainen muutos kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä merkittävän suuren investointi-hankkeen aloittaminen on Kurittulan koulun purkaminen ja uuden vastaavan koulun suunnittelu ja tuleva rakentaminen. Koulun purkaminen aiheutti vuoden 2016 tilinpäätökseen 2,2 milj. euron arvonalentumis-kirjauksen. Lisäksi eräiden muiden kunnan kiinteistöjen kohdalla ilmeni vakavia kosteusvaurioita aiheuttaen tilivuonna yli 2 milj. euron peruskorjauskustannukset. Korjausvajetta on edelleen sote-kiinteistöjen kohdalla, mutta lopullinen korjaussuunnittelu tehdään sote:n palveluverkkoratkaisun pohjalta.

Vuoden 2016 alusta kunnan vesi- ja viemäriliikelaitos lopetti toimintansa yhtiöittämisen seurauksena. Kun tämä muutos huomioidaan, kunnan toimintamenojen kasvu oli 1,4 %.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon on esitetty tilinpäätösasiakirjan kohdassa 2.2. Talousarvion toteutuminen, mitkä poikkeamat esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi, koska niitä valtuusto ei ole hyväksynyt talousarviomuutoksina. Käyttötalouden merkittävimmät poikkeamat olivat opetustoiminnan (143.177,7 euroa), varhaiskasvatuksen (136.351,44 euroa), yleisten alueiden (103.472,15 euroa), kiinteistötoimen (85.398,91 euroa) ja vanhuspalveluiden (82.104,21 euroa) tehtäväalueiden kohdalla. Tulopuolen merkittävimmät poikkeamat olivat yleishallinnon ((311.498,20 euroa), kiinteistötoimen (237.737,46 euroa) sekä ruoka- ja siivouspalveluiden (100.827,61 euroa) tehtäväalueiden kohdalla.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen pohjalta vuoden 2017 talousarvion kannalta suurimmat haasteet kohdistuvat kiinteistötoimen, opetustoiminnan ja varhaiskasvatuksen menokehysten pitävyyteen. Menokasvua hillitsi viime vuonna merkittävä terveydenhuoltomenojen alentuminen.

1.1.7. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Maskun kunnan talous on heikentynyt viime vuosina lukuunottamatta vuosina 2010 ja 2015 saatuja satunnaisia luovutusvoittoja, jotka nostivat tilapäisesti taseen positiiviseksi. Vuoden 2016 3.041 960 euroa alijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen taseen ylijäämäksi jäi 435.262 euroa. Kun vuoden 2017 tilinpäätös on laadittu 610.000 euroa alijäämäiseksi, vuoden 2017 talousarvio toteutuessaan muuttaa taseen vuoden 2017 tilinpäätöksessä taas alijäämäiseksi. Talouden tasapainottamista vaikeuttavat verotulojen ja valtionosuuksien, toimintatuottojen sekä maan myyntivoittojen kasvun pysähtyminen ja jopa aleneminen. Talouden tasapainottamisen ainoaksi vaihtoehdoksi jää tällöin menotason alentaminen. Viime vuosina taantunut väestökehitys työikäisen väestön vähentyessä on osaltaan supistanut veropohjaa, jota korvaamaan on tullut eläkkeistä maksettavien verojen lisääntyminen. Investointimenot tulevat kasvamaan voimakkaasti lähivuosina Kurittulan uuden koulun rakentumisen sekä pääasiassa koulujen peruskorjaus-investointien seurauksena. Lisäksi Rivieran yritysalueelle kohdistuu vielä investointipaineita, joskin mahdollisesti ennakoitua hitaammassa aikataulussa. Kunnan tulorahoitus riittää vain vuosittaisten poistojen kattamiseen, mutta ei tulevien ei lainkaan tulevien investointien rahoittamiseen. Suunnitelmapoistot kattaisivat vain noin 30 % poistonalaisten investointien omahankintamenosta. Poistotaso tulee lisäksi voimakkaasti nousemaan kouluinvestoinnin valmistuttua. Niihin ei ole saatavissa myöskään rahoitusosuutta, jolloin kunnan lainamäärä tulee kasvamaan voimakkaasti.

Lainamäärä kasvaisi Kurittulan koulun valmistumiseen mennessä noin 17 milj. eurolla lainamäärän ollessa suunnitelmakauden lopussa noin 50 milj. euroa.

Kunnan tulevaan kehitykseen vaikuttaa merkittävästi 1.1.2019 voimaan tuleva SOTE-uudistus, jonka mukaisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnilta maakunnille. Lisäksi osa näihin liittyvistä tukipalveluista siirtyisi myös maakunnalle. Kunnan talousarviosta poistuvat vastaavat menot, noin 25 milj. euroa eli noin 50 % kunnan toimintamenoista. Vastaavasti kunnan tulovero-% alenisi 12,47 %. Valtionosuudet alenisivat keskimäärin 2/3. Maskun kunnan osalta sote-laskelmat osoittavat paineen veroprosenttia kohtaan hieman laskevan uudistuksen myötä.

1.1.8. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Toiminnallisista riskeistä henkilöstön saatavuusongelma ei ole laajemmin vaikeuttanut Maskun kunnan toimintaa, henkilöstön rekrytointia tai henkilöstön taitotasoa. Rekrytointiin on kiinnitetty lisääntyvää huomiota ohjeistuksella sekä mm. Kuntarekryyn liittymisellä. Henkilöstön työssäjaksamiseen on kiinnitetty huomiota mm. työhyvinvointikyselyiden kautta sekä toteutettu pitkäkestoiset työelämän laatu-projektit sekä järjestetty tyky-kursseja, -toimintoja ja -luentoja. Henkilöstön omaehtoista liikkumista ja virkistymistä on tuettu liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Esimiehiin ja työntekijöihin on kohdistettu projektien kautta yhteiskoulutusta työilmapiirin kehittämiseksi. Työturvallisuuden osalta on toteutettu laaja kaikki työpisteet kattava työturvallisuusriskien arviointi ja korvaavien toimenpiteiden kartoitus. Lisäksi on laadittu työpaikka- ja palvelulaitoskohtaiset turvallisuussuunnitelmat. Henkilöstön kouluttautumista on tuettu ja laadittu koulutussuunnitelmat. Henkilöstön sairauspoissaolot kääntyivät viime vuonna laskuun. Työtapaturmien määrä pysyi viime vuosien tasolla.

Tietojärjestelmän toimivuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota laitteiston säännöllisellä uusimisella sekä ajanmukaisilla tallennus-, varmistus- ja palautusjärjestelmillä. Lisäksi ohjelmistoversiot on pyritty pitämään mahdollisimman ajantasaisina. Järjestelmään on myös ulkopuolisen palveluntuottajan mahdollisuus päästä suorittamaan valvonta-, kehittämis- ja korjaustoimenpiteitä heti ongelmia havaittaessa. Järjestelmien ja ohjelmien toimivuus on varmistettu asentamalla ne omille palvelimille datayhteyksien riskit minimoiden. Datayhteyksien riskeihin on varauduttu on varauduttu parantamalla tietoverkkoa laitteiston hallinnan ja datasiirron nopeuden osalta sekä tekemällä operaattorin kanssa palvelusopimus mahdollisimman nopeasta reagoinnista datayhteyksien katkostilanteessa. Tietoturvallisuusriskeihin on kiinnitetty huomiota virusohjelmien ajantasaisella ylläpidolla sekä henkilöstön tietoturvaohjeistusta ja -velvoitteita lisäämällä. Tietojärjestelmän toimivuusriskeihin on vastattu varmistamalla sähkön saannin jatkuvuus ups-akkujärjestelmän ajantasaisella ylläpidolla.

Kunnan lainamäärä on korkealla tasolla ja kasvaa lähivuosina voimakkaasti lähinnä mittavan kouluinvestoinnin seurauksena. Kolmasosa nykyisistä lainoista on pitkäaikaisia ja niistä vain pieni osa kiinteäkorkoisia. Loput lainamäärästä on lyhytaikaista kuntatodistus-lainaa. Korkotaso on pitkään ollut alhainen ja tällä hetkellä negatiivinen. Mahdollinen korkojen nousu on merkittävä taloudellinen riski korkeasta lainamäärästä johtuen. Rahoitusmarkkinoiden muuttuessa tulee

ajankohtaiseksi lyhytaikaisten lainojen muuttaminen pitkäaikaisiksi mikä tulee osaltaan kasvattamaan lainanhoitokustannuksia. Kunnan merkittävät vastuut kohdistuvat seudullisiin yrityksiin, joita ovat Turun Seudun Vesi Oy, Turun Seudun Puhdistamo Oy ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy. Kunta on myöntänyt Maskun Vesihuolto Oy:lle 4,4 milj. euron pitkäaikaisen lainan. Lisäksi kunta on takaajana Taponketo Oy:n 0,5 milj. euron lainalle.

Ympäristöriskeistä keskeisimmät liittyvät liikenteeseen, maantie- ja rautatiekuljetuksiin, vaarallisten aineiden kuljetuksiin sekä teiden suolauksen aiheuttamiin riskeihin pohjavedelle. Vt 8:n nelikaistaistaminen voi aiheuttaa ongelmia pohjaveden laadulle ja saatavuudelle. Alueelle on laadittu pohjaveden hallintasuunnitelma sekä hulevesien ohjaussuunnitelma. Lisäksi on laadittu varaveden hankintasuunnitelma kriisitilanteita varten. Vesi- ja viemärilaitoksen toimintaan liittyvät ongelmat on kartoitettu eikä esim. puhtaan veden ja jäteveden sekoittumisongelmaa käytännössä ole. Vesihuollon osalta on laadittu tarkistettu valvontaohjelma. Lisäksi kunnalle on laadittu vesihuollon kehittämissuunnitelma sekä poikkeusolojen varautumissuunnitelma. Kuntakonserniin kuuluva Maskun Vesihuolto Oy on aloittanut suunnittelun ja neuvottelut varaveden hankkimiseksi Turun Seudun Vesi Oy:ltä. Hanke vaatii runkovesijohdon rakentamisen Maskuun.

Kiinteistökannan vanheneminen ja kunnon heikkeneminen aiheuttavat korjausvelkaa samalla kun akuutit kosteusongelmat ovat saaneet aikaan merkittävän peruskorjausprojektin. Kurittulan koulu on purettu kosteusongelmien seurauksena minkä lisäksi Lemun vanha koulu ja uusi koulu sekä Seikelän koulu ovat kosteusongelmaprojektien kohteena. Seikelän koulun peruskorjausprojekti valmistunee vuoden 2017 aikana, mutta Lemun koulurakennusten kunnostaminen valmistunee ainakin kokonaan vuoden 2018 aikana. Kunnan sote-kiinteistöt muodostavat mahdollisesti myös laajahkon peruskorjaustarpeen. 1.1.2019 voimaan tulevan sote-uudistuksen myötä kunnan sote-kiinteistöistä tehdään vuokrasopimukset maakunnan kanssa, mutta vaarana on, että maakunta ei tee kaikista kunnan kiinteistöistä vuokrasopimusta palveluverkkoselvityksen pohjalta. Kunnan muissa kiinteistöissä on suoritettu kuntokartoitus, minkä pohjalta ollaan tekemässä pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa. Tehtyjen energia- ja ilmastointiselvitysten pohjalta on parannettu rakennusten lämmityksen ja ilmastoinnin hoitoa.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan. Kunnan sisäistä valvontaa ohjaavat sisäisen valvonnan ohjeet. Kunnanvaltuusto on vuonna 2015 hyväksynyt tarkistetut sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Hallintosääntöä on tarkistettu tarkistustarpeen ilmaantuessa. Hallintokuntien toiminnasta ja taloudesta vastaavat viranhaltijat on selvitetty tilinpäätösasiakirjassa. Tytäryhtiöiden ja muiden konserniyhtiöiden valvonta hoituu osin kunnan virkamiesten oilessa yhtiöiden hallituksessa tai osallistuessa niiden kokouksiin.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole tilikauden aikana havaittu olennaisia puutteita.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan neljännesvuosiraporteilla. Kunnanhallituksen käsittelemä raportti menee myös kunnanvaltuuston ja tarkastuslautakunnan käsittelyyn. Lisäksi kunnanhallitus saa kuukausittaiset talouden toteutumisraportit. jotka edelleen menevät valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle tiedoksi. Laskujen hyväksyjistä pidetään ajantasaista luetteloa. Vaaralliset työyhdistelmät on varsinkin taloustoimessa pyritty eliminoimaan. ATK-järjestelmän tietoturvaa ylläpidetään käyttöoikeuksien seurannalla ja erillisellä ohjeistuksella. Laskujen sähköisessä käsittelyjärjestelmässä laskut tarkistaa ja hyväksyy eri henkilö. Lautakuntien päätökset toimitetaan tiedoksi kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle ja viranhaltijoiden omille toimielimille ja erikseen sovituille viranhaltijoille.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskien hallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukiaseksi raportoimiseksi.

Vuoden 2016 alussa toteutettiin suppea hallintokuntakohtainen riskien kartoitus. Riskien hallintaa on parannettu toteuttamalla vakuutustarpeen tarkistus vakuutusten kilpailuttamisella vuoden 2015 aikana sekä ajantasaisella tarkistamisella. Työpaikoilla on toteutettu riskien kartoitus työsuojeluohjelman mukaisesti sekä työturvallisuusriskien kartoitus ja korvaavien toimenpiteiden selvitys kunnan tiloja ja ympäristöä koskien. Kunnan kiinteistöjen sisäilmaongelmien seurauksen kuntaan on perustettu sisäilmatyöryhmä seuraamaan rakennusten sisäilman laatua sekä ohjeistamaan toimenpiteiden toteuttamisessa. Henkilöstön osalta esimiehiä ja työntekijöitä koskeva perehdyttämisohjelma on käytössä. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi on kehitetty työterveyshuollon toimintaohjelmaa ja ikäohjelmaa. Varhaisen puuttumisen malli on käytössä. Henkilöstön työturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota hälytysjärjestelmillä ja tilojen rakenteita muuttamalla. On laadittu työn vaarojen selvitys ja arviointi osana työsuojeluohjelmaa.

Sopimusten hallintaa ja valvontaa parantava sopimusrekisteriohjelma on otettu käyttöön. Koulutyön turvallisuutta on kehitetty lisäämällä koulukuraattoriresursseja, toteuttamalla poistumis- ja luokkiinsulkeutumisharjoituksia, ulko-ovia lukossa pitämällä sekä turvallisuuskoulutuksilla. Kouluihin on nimetty turvallisuusvastaavat. Teknisessä toimessa on otettu käyttöön työajanseurantajärjestelmä, palvelupyyntöjärjestelmä sekä kiinteistöjen hallintaohjelma. Pidemmällä tähtäimellä laaditaan kiinteistöjen peruskorjaussuunnitelma. Tärkeimmät kunnan kiinteistöt ovat hälytysjärjestelmän piirissä sekä kameravalvonnassa.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tiedossa ei ole omaisuuskohteita, joiden hankinnassa, luovutuksessa, valvonnassa tai käyttöarvossa olisi toteutunut menetyksiä lukuunottamatta koulurakennusten kosteusongelmista seuranneita taloudellisia menetyksiä. Kunta ei ole tilivuoden aikana joutunut korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Sopimustoiminta

Kunnan sopimuksilla ei ole havaittu olevan sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu. Sopimusehtoja ja vanhentumisaikoja seurataan sopimusrekisteriohjelmalla.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen palveluja ei ole hankittu kunnan ulkopuolelta. Sisäistä tarkastusta on toteutettu normaalin sisäisen valvonnan puitteissa. Lisäksi talousyksikkö seuraa sitä, iten hallintokunnat noudattavat hallintosääntöön, talousarvion täytäntöönpano-ohjeisiin ja muihin ohjeisiin sekä sopimuksiin liittyviä sääntöjä ja velvoitteita.

Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisessa sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävyydestä.

1.1.9. TILIKAUDEN TULOKSEN VAIKUTUS KULUVAN VUODEN TALOUSARVIOON

Vuoden 2016 talousarvio laadittiin 5.000 euroa ylijäämäiseksi, mutta tilivuoden aikana jouduttiin tekemään käyttötalouteen 680.000 euron nettomenomuutos sekä Kurittulan koulun purkamisen johdosta 2.100.000 euron suuruinen määrärahamuutos arvonalentumiseen. Talousarviomuutoksissa tilikauden alijäämäksi arvioitiin -2.775.000 euroa. Tilikauden lopullinen alijäämä muodostui 181.243,23 euroa arvioitua suuremmaksi.

Toimintakulujen toteutuma oli 99,9 % ja toiminatuottojen vain 78,8 %. Toimintakulujen muutos oli -0,58 %, mutta talousarvion rakenteellinen muutoas vesilaitoksen yhtiöittämisestä johtuen muutos oli 1,4 %. Toimintatuotot alenivat 34,9 % mutta yhtiöittäminen huomioiden 16,8 %. Verotulot alenivat 0,8 %, mutta valtionosuudet kasvoivat 3,7 %.

Vuoden 2017 talousarvio on laadittu 610.000 euroa alijäämäiseksi. Vuoden 2017 talousarvion toimintamenot ovat 1,4 % vuoden 2016 tilinpäätöstä pienemmät. Tämä asettaa merkittävän haasteen vuoden 2017 talousarvion toimintamenojen saattamiseksi talousarvion kehyksiin. Toimintatuotot ovat vuoden 2017 talousarviossa 5,1 % vuoden 2016 tilinpäätöstä pienemmät. Tämä johtuu osin vuoden 2016 tilinpäätöksessä olleista kertaluonteisista myyntivoitoista. Edelleen toimintatuottojen toteutumisen asettaa vaikeaksi maan myyntitavoitteen saavuttaminen. Verotulojen kertymä on vuoden 2017 talousarviossa arvioitu 0,7 % vuoden 2016 kertymää pienemmäksi. Arvion toteutumisen asettaa epävarmaksi se, että koko maan verotulojen toteutumaksi kuluvana vuonna on arvioitu 1,0 %:n lasku. Kun lisäksi huomioidaan Maskun epäedullinen väestökehitys työikäisen väestön osalta, verotulokohdan toteutuminen verotulopohjan supistuessa vaikuttaa epätodennäköiseltä. Hidastunut väestökehitys vaikuttaa negatiivisesti lisäksi käyttötalouden valtionosuuksien kehitykseen.

Talouden tasapainon saavuttamisen kannalta keskeisessä asemassa kuluvana vuonna ovat toimintamenojen kasvun pysäyttäminen tai jopa menojen alentaminen, toimintatuottotavoitteen saavuttaminen sekä verotuloarvion toteutuminen.

1.2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

	2015 (1 000 €)	2016 (1 000 €)
Toimintatuotot	8 246	5 376
Toimintakulut	-52 219	-51 915
TOIMINTAKATE	**-43 973**	**-46 539**
Verotulot	39 478	39 164
Valtionosuudet	8 367	8 681
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	11	96
Muut rahoitustulot	41	22
Korkokulut	-125	-85
Muut rahoituskulut	-11	-62
VUOSIKATE	**3 788**	**1 277**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 571	-2 090
Arvonalentumiset		-2 229
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	5 829	
Satunnaiset kulut		
TILIKAUDEN TULOS	**7 046**	**-3 042**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	86	86
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**7 132**	**-2 956**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,8	10,3
Vuosikate/Poistot, %	147,3	61,1
Vuosikate, euroa/asukas	390	132
Asukasmäärä	9 704	9 681

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Mikäli poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla. Kunnat ovat velvoitettuja antamaan liitetietona selvityksen suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten poistonalaisten investointien määristä silloin, kun määrä poikkeavat olennaisesti toisistaan.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Jos vuosikate on negatiivinen on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1.3. TOIMINNAN RAHOITUS

	2015 (1 000 €)	2016 (1 000 €)
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 788	1 277
Satunnaiset erät	5 829	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 833	-714
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-10 138	-3 678
Rahoitusosuudet investointimenoihin	43	49
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11 737	1 384
Toiminnan ja investointien rahavirta	**9 426**	**-1 682**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-4 398	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 224	-2 166
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	3 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-2 224	2 334
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 620	-620
Rahoituksen rahavirta	**-9 242**	**1 714**
Rahavirtojen muutos	**184**	**32**
Rahavarat 31.12.	545	577
Rahavarat 1.1.	362	545

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	**-2 110**	**763**
Investointien tulorahoitus, %	**37,5**	**35,2**
Lainanhoitokate	**1,9**	**0,5**
Kassan riittävyys, pv	**4**	**4**
Asukasmäärä	**9 704**	**9 681**

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiivikseksi.

Investointien tulorahoitus, %:
= 100*Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut – Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.
Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta: Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön, Korkokulut ja Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta: Investointimenot, Antolainojen lisäys, Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

1.4. KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj.€	MENOT	milj.€
Varsinainen toiminta		**Varsinainen toiminta**	
Toimintatuotot	5,4	Toimintakulut	51,9
Verotulot	39,2	Korkokulut	0,1
Valtionosuudet	8,7	Muut rahoituskulut	0,1
Korkotuotot	0,1	Satunnaiset kulut	
Muut rahoitustuotot		**Investoinnit**	
Satunnaiset tuotot	0,0	Pysyvien vastaavien investoinnit	3,7
Tulorahoituksen korjauserät		**Rahoitustoiminta**	
- Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-0,7	Antolainasaamisten lisäys	0
Investoinnit		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0
Pysyvien vastaavien myyntitulot	1,4	Oman pääoman vähennykset	0,0
Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten vähennykset			
Pitkäaaikaisten lainojen lisäys	1,5		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3,0		
Oman pääoman lisäykset	0		
Kokonaistulot yhteensä	**58,6**	**Kokonaismenot yhteensä**	**58,0**

1.5. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015	2016
A PYSYVÄT VASTAAVAT	**59 367 360,51**	**58 025 241,16**
Aineettomat hyödykkeet	**349 714,07**	**257 817,50**
Aineettomat oikeudet	116 415,97	66 830,05
Muut pitkävaikutteiset menot	233 298,10	190 987,45
Aineelliset hyödykkeet	**42 958 040,69**	**41 707 741,86**
Maa- ja vesialueet	7 703 952,06	7 731 091,57
Rakennukset	28 391 096,14	27 280 544,12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 663 411,37	6 420 128,74
Koneet ja kalusto	199 581,12	172 841,69
Muut aineelliset hyödykkeet		
Keskeneräiset hankinnat		103 135,74
ja ennakkomaksut		
Sijoitukset	**16 059 605,75**	**16 059 681,80**
Osakkeet ja osuudet	11 139 671,11	11 139 747,16
Muut lainasaamiset	4 590 002,99	4 590 002,99
Muut saamiset	329 931,65	329 931,65
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**2 025,02**	**1 012,52**
Valtion toimeksiannot	2 025,02	1 012,52
Muut toimeksiantojen varat		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT YI-	**2 878 037,78**	**1 933 163,24**
Vaihto-omaisuus	**3 594,00**	**1 700,00**
Aineet ja tarvikkeet		
Ennakkomaksut	3 594,00	1 700,00
Saamiset	**2 329 084,65**	**1 354 780,17**
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset	218 542,00	
Pitkäaikaiset saamiset yhteens:	218 542,00	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	657 565,25	521 078,43
Lainasaamiset		
Siirtosaamiset	688 839,01	159 180,97
Muut lyhytaikaiset saamiset	764 138,39	674 520,77
Lyhytaikaiset saamiset yhteens	2 110 542,65	1 354 780,17
Raholtusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	545 359,13	576 683,07
VASTAAVAA	**62 247 423,31**	**59 959 416,92**

	2015	2016
A OMA PÄÄOMA	**23 763 242,67**	**20 806 999,44**
Peruspääoma	20 268 829,98	20 268 829,98
Arvonkorotusrahasto	102 907,46	102 907,46
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 739 857,65	3 391 505,23
Tilikauden yli-/alijäämä	7 131 362,88	-2 956 243,23
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISE VARAUKSET	**2 021 489,43**	**1 935 772,56**
Poistoero	2 021 489,43	1 935 772,56
C PAKOLLISET VARAUKSET	**55 944,00**	**73 206,00**
Muut pakolliset varaukset	55 944,00	73 206,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**13 025,02**	**108 717,77**
Valtion toimeksiannot	2 025,02	1 012,52
Lahjoitusrahastojen pääomat	11 000,00	107 705,25
E VIERAS PAAOMA	**36 393 722,19**	**37 034 721,15**
Pitkäalkainen	**9 991 057,15**	**9 371 994,03**
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rah.- ja vakuutusl:lta	8 653 206,00	8 107 912,63
Lainat muilta luotonantajilta	1 329 441,75	1255672
Saadut ennakot	8 409,40	8 409,40
Muut pitkäaikaiset velat		
Lyhytaikainen	**26 402 665,04**	**27 662 727,12**
Lainat rah.- ja vakuutusl:lta	20 062 482,00	23 045 293,37
Lainat julkisyhteisöiltä	103 769,76	73 769,75
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	414 270,62	41 621,70
Ostovelat	2 884 239,19	2 721 689,09
Siirtovelat	2 662 560,39	1 498 588,84
Muut lyhytaikaiset velat	275 343,08	281 764,37
VASTATTAVAA	**62 247 423,31**	**59 959 416,92**

TASEEN TUNNUSLUVUT	2015	2016
Omavaraisuusaste, %	**41,7**	**34,8**
Suhteell.velkaantuneisuus-%	**64,1**	**69,5**
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	**3 392**	**435**
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	**350**	**45**
Lainakanta 31.12., 1000 €	**30 150**	**32 483**
Lainakanta 31.12., €/asukas	**3 107**	**3 355**
Lainasaamiset, 1000 €	**4 590**	**4 590**
Asukasmäärä 31.12.	**9 704**	**9 681**

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:
= 100*(Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:
= 100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.
Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylimäärä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))/Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

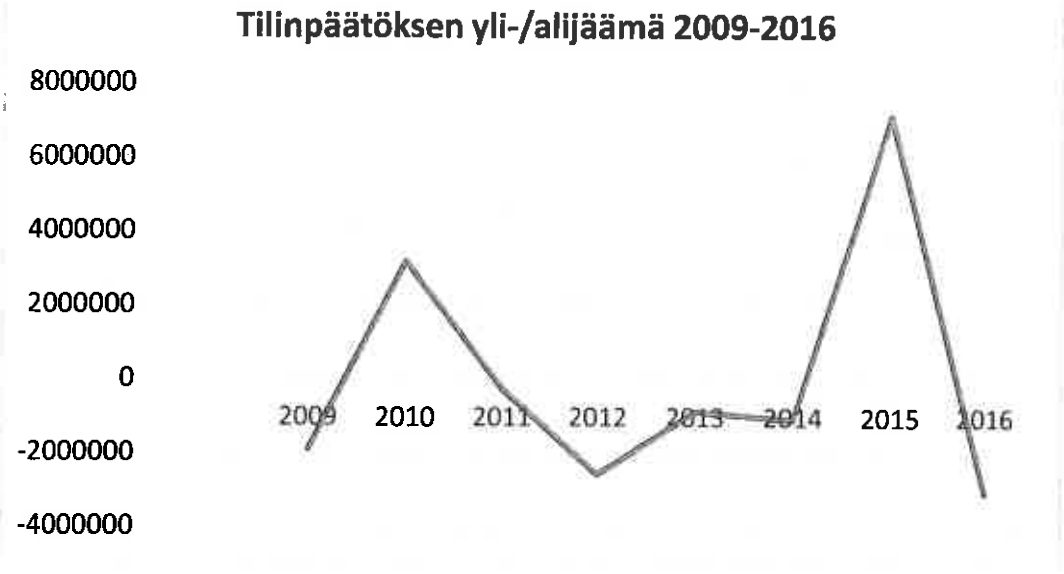
Tilinpäätöksen yli-/alijäämä 2009-2016
8000000
6000000
4000000
2000000
0
-2000000
-4000000
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016

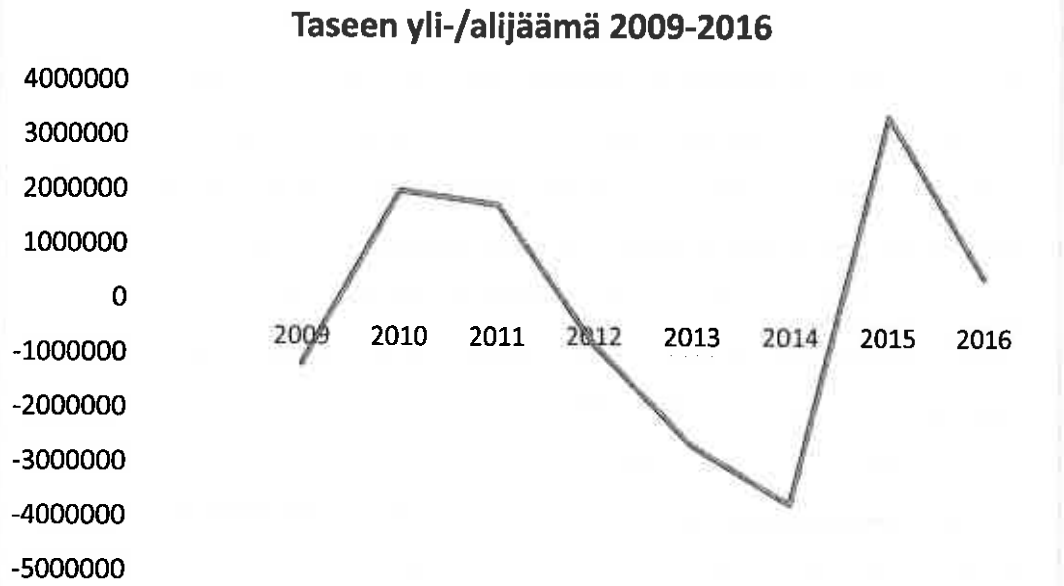
Taseen yli-/alijäämä 2009-2016
4000000
3000000
2000000
1000000
0
-1000000
-2000000
-3000000
-4000000
-5000000
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016

51 915 000
5 376 000
39 163 000
8 680 000

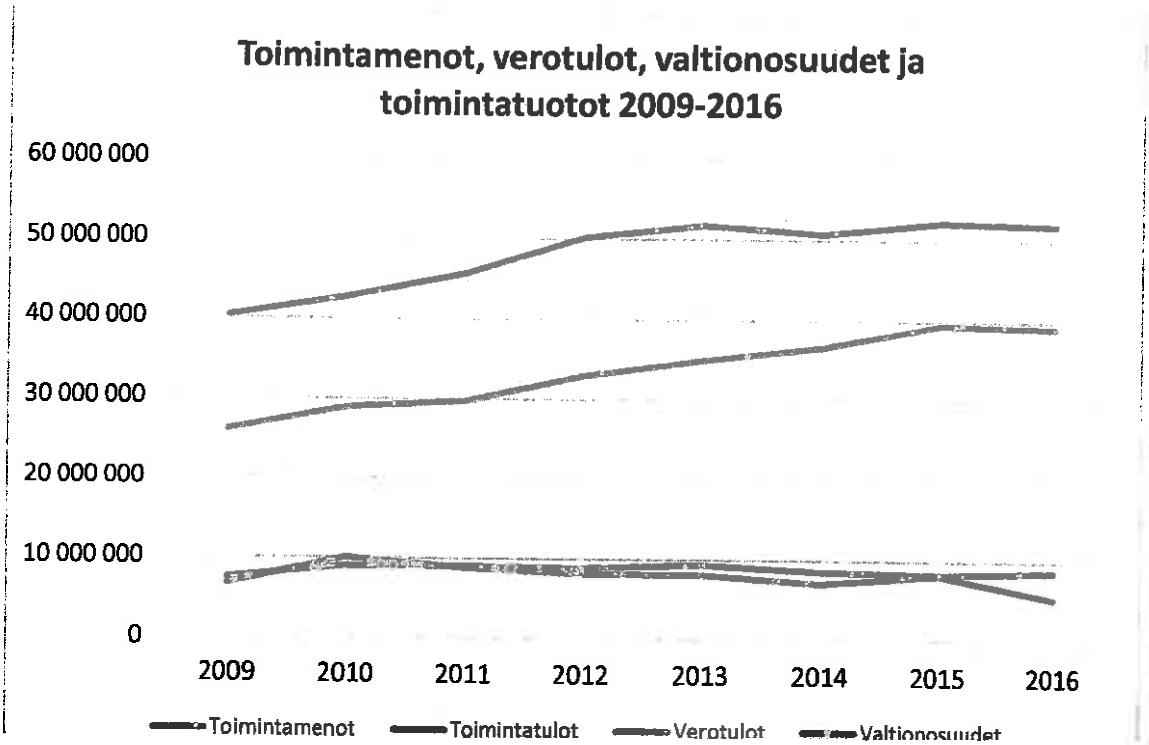

2016
32 482 000

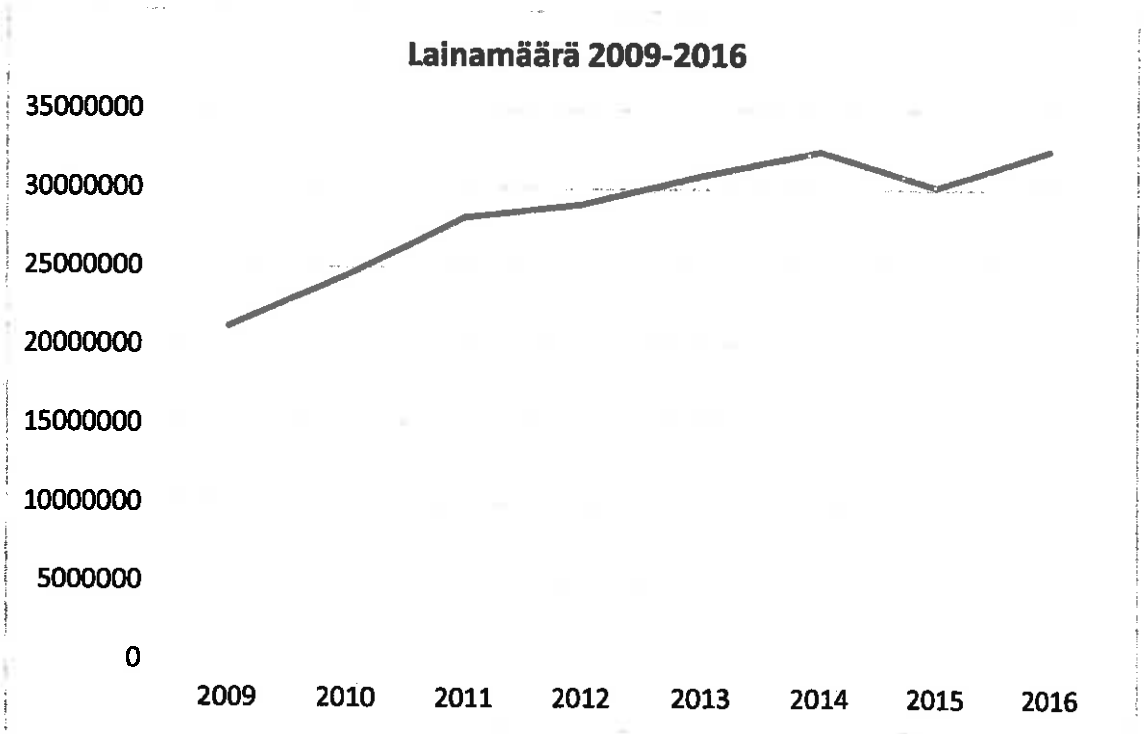

1.6. KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 Konsernirakenne 31.12.2016

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	yhdistelty (kpl)	ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		
Yhteensä	**9**	

Yhteisökohtainen erittely kunnan omistuksessa olevista yhteisöistä esitetään liitetiedoissa.

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjausta toteutetaan konserniohjeiden pohjalta. Konserniohjausta toteutetaan mm. seuraamalla sektorikohtaisesti yhteisöjen kokousten esityslistoja, pöytäkirjoja sekä taloudellista tilannetta. Lisäksi osallistutaan kuntayhtymien järjestämiin neuvottelu- ja informaatiotilaisuuksiin. Kuntayhtymien kanssa neuvotellaan erikseen tarpeen mukaan. Taloudesta pyydetään osavuosikatsaukset. Kuntayhtymiä koskevia tavoitteita on asetettu lähinnä Perusturvakuntayhtymä Akselin sekä Masku-Nousiainen vesilaitos kuntayhtymän osalta. Osa hallintokuntien tavoitteista koskettaa suoraan tai välillisesti myös kuntayhtymien toiminnan suuntaamista ja suoritteita. Osasta kuntayhtymien talousarvioista on annettu lausunnot sekä käyty neuvotteluja kuntayhtymien edustajien kanssa. Lisäksi kunnanhallitus voi erikseen antaa ohjeistusta kuntayhtymille.

1.6.3. Olennaiset kuntakonsernia koskeva tapahtumat

Masku-Nousiainen Vesilaitos kuntayhtymä lopetti toimintansa 31.12.2015 ja 1.1.2016 toimintansa aloitti Maskun Vesihuolto Oy. 16.1.2015 purettiin Vakka-Suomen Sanomain kuntayhtymä. Toimintaa jatkamaan perustettiin Vakka-Suomen Media Osuuskunta. As Oy Silmulampeen fuusioitui 1.1.2016 As Oy Maskun Vaahteralampi, As Oy Maskun Arpolanrivi, As Oy Lemun Vuokrarivi, As Oy Auttistenhovi ja As Oy Pakanhelmi.

1.6.4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	Tilivuosi **2016**	Tilivuosi **2015**
Toimintatuotot	32 799 130,50	28 211 427,66
Toimintakulut	-78 227 029,47	-72 807 802,02
Osuus osakkuusyhtiesöjen voitosta/tappiosta	858,03	2 582,45
Toimintakate	**-45 427 040,94**	**-44 593 791,91**
Verotulot	39 163 998,11	39 478 226,47
Valtionosuudet	10 281 240,29	10 202 534,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	92 005,48	4 996,98
Muut rahoitustuotot	51 252,94	53 876,99
Korkokulut	-230 877,87	-227 461,95
Muut rahoituskulut	-73 247,98	-27 588,72
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-160 867,43	-196 176,70
Vuosikate	**3 857 330,02**	**4 890 792,07**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 942 281,31	-3 612 702,64
Tilikauden yli- ja alipariarvot		0,00
Arvonalentumiset	-2 232 461,68	-661,57
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-6 174 742,99	-3 613 364,21
Satunnaiset erät		768 578,87
Tilikauden tulot	**-2 317 412,91**	**2 046 006,73**
Tilinpäätössiirrot	22 758,42	0,00
Laskennalliset verot	-33 101,00	-23 546,66
Vähemmistöosuudet	1 675,12	1 585,34
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-2 326 080,44**	**2 024 045,41**
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	41,93	38,80
Vuosikate/Poistot, %	62,47	135,00
Vuosikate, euroa/asukas	398,61	504,00
Asukasmäärä	9677	9704

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
=100*Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista
=100*Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletus voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa / asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konsernin koko vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2016	2015
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 857 330,02	4 890 792,07
Satunnaiset erät		768 578,87
Tilikauden verot	-33 101,00	-23 546,66
Tulorahoituksen korjauserät	-746 165,45	-1 642 902,90
Toiminta netto	**3 078 063,57**	**3 992 921,38**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 066 298,79	-9 889 956,15
Rahoitusosuudet investointeihin	54 816,82	52 220,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 395 090,21	11 737 020,72
Investoinnit netto	**-3 616 391,76**	**1 899 284,64**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-538 328,19**	**5 892 206,02**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamiset lisäys		-4 398 446,70
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-1 500 000,00	-820 354,82
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 166 251,76	-2 223 879,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000 000,00	
Oman pääoman muutokset		21 216,38
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varjojen ja pääomien muutokse	93 112,49	1 442,02
Vaihto-omaisuuden muutos	-28 732,33	24 897,85
Saamisten muutos	420 526,80	-245 866,50
Korottomien velkojen muutos	-1 649 007,56	1 690 376,75
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	**1 467 662,76**	**-5 950 614,78**
Rahavarojen muutos	**929 334,57**	**-58 408,76**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 281 580,18	2 352 245,61
Rahavarat 1.1.	-2 352 245,61	-2 410 654,37
Rahavarojen muutos	**929 334,57**	**-58 408,76**
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-12 000 439,11	-12 538 767,30
Investointien tulorahoitus, %	76,14	39,35
Lainanhoitokate	1,78	2,09
Kassan riittävyys, pv	13,97	9,00
Asukasmäärä	9677	9704

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos, Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %
=100* Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / (Investointien omarahoitusmeno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, jos lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai sitä suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelma
Toimintakulut
Korkokulut
Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelma
Investointimenot
Antolainasaamisten lisäykset
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Konsernin tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2016 1 000 €	2015 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineetomat hyödykkeet	*446*	*561*
Aineettomat oikeudet	162	203
Muut pitkävaikutteiset menot	277	352
Ennakkomaksut	7	6
Aineelliset hyödykkeet	*61580*	*64199*
Maa- ja vesialueet	8424	8395
Rakennukset	35154	38115
Kiinteät rakenteet ja lait	16397	16095
Koneet ja kalusto	1331	1468
Muut aineell.hyödykkeet	3	3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	271	123
Sijoitukset	*982*	*979*
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	70	66
Muut osakkeet ja osuudet	486	487
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	426	426
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	181	138
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	*298*	*269*
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	*156*	*224*
Lyhytaikaiset saamiset	*4224*	*4577*
Rahoitusarvopaperit	*580*	*418*
Rahat ja pankkisaamiset	*2702*	*1935*
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**71149**	**73300**

VASTATTAVAA	2016 1 000 €	2015 1 000 €
OMA PÄÄOMA	*19185*	*21133*
Peruspääoma	20269	20269
Arvonkorotusrahasto	103	103
Muut omat rahastot	613	591
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	526	-1854
Tilikauden yli-/alijäämä	-2326	2024
VÄHEMMISTÖOSUUDET	*37*	*30*
POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaa-ehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	*524*	*529*
Eläkevaraukset	3	3
Muut pakolliset varaukset	521	526
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	*309*	*172*
VIERAS PÄÄOMA	*51094*	*51436*
Pitkäaikainen korollinen	*13707*	*15346*
Pitkäaikainen koroton	*4320*	*4321*
Lyhytaikainen korollinen	*23757*	*20844*
Lyhytaikainen koroton	*9311*	*10925*
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**71149**	**73300**
Taseen tunnusluvut		
Konsernin omavaraisuus %	27,05	32,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	59,48	60,10
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	-180	170
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	-186,00	17,52
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	37 465	36 191
Konsernin lainat €/asukas	3 871,54	3 729,49
Konsernin lainasaamiset 31.12.	0	0
Kunnan asukasluku	9 677	9 704
Konsernin henkilöstömäärä	372	384

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuus, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin omavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus ja poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Konsernin lainat, €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin henkilöstömäärä

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden lukumäärä 31.12.

1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessaan tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassaolevan toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tlikauden tulos on -3.041.960,10 euroa. Poistoeron muutosta on kirjattu 85.716,87 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 2.956.243,23 euroa.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden alijäämä, -2.956.243,23 euroa kirjataan taseen yli-/alijäämätilille.

Vuoden 2015 tilinpäätöksessä ollut ylijäämä 3.391.505,23 euroa supistui 435.262,00 euron ylijäämäksi. Tilinpäätöksestä ei näin suoraan seuraa talouden tasapainotustarve. Ottaen huomioon vuoden alijäämäisen tuloksen sekä vuoden 2017 talousarvion 610.000 euron alijäämän kunnan tulorahoituksen on todettava olevan epätasapainossa vuoden 2017 osalta.

TALOUSARVIO 2016 /TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

KÄYTTÖTALOUSOSA: TAVOITTEET

Toimielin **10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA**
Tulosalue **100 Vaalit**

Vastuuhenkilö Hallintojohtaja Maija Löfstedt
TOIMINTA
Toimintaympäristö

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	T0T 2016	%
Äänioikeutettuja	7 100	7 220			

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 T0T 2016	%
Toimintamenot	6	7	-	-	-
Toimintatulot	14	15	-	-	-
Netto	-8	8	-	-	-
Netto euro/asukas	0,85	0,8		-	
Netto % käyttömenoista	0,02	-0,01		-	
Netto euro /äänioikeutettu	1,16			-	
Suunnitelmapoistot				-	
Laskennalliset erät, menot				-	
tulot				-	

LAUTAKUNTA **13 TARKASTUSLAUTAKUNTA**
Tulosalue **130 Tilintarkastus**

Vastuuhenkilö
TOIMINTA
Toiminta-ajatus

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen osana kunnan valvontakokonaisuutta.
Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja tuloksellisuuden arviointi.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Tilintarkastuspäivien määrä 12 vuonna 2016.
2. Tilintarkastuksen asianmukaisen toteutumisen seuranta lautakunnan ja tilintarkastajan hyvällä yhteistyöllä.
3. Arviointikertomuksen kehittäminen ja laatiminen riittävän ajoissa mahdollisia lausuntoja varten.
4. Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen seuranta.
5. Tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tarkastuspäiviä on ollut 12.
2. Seuranta on toteutunut tavoitteiden mukaisesti.
3. Arviointikertomuksen laadinta on toteutunut aikataulussa.
4. Tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti.
5. Tehtäviä on yhteen sovitettu.

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	16	16	15	15,6	104,2
Toimintatulot					
Netto	16	16	15	15,6	104,2
Nettomenot euro/asukas	1,7	1,7	1,55	1,62	104,3
Netto % käyttömenoista	0,03	0,03	0,02	0,03	150,0
Suunnitelmapoistot				-	
Laskennalliset erät, menot				-	
tulot				-	

Toimielin **15 KUNNANHALLITUS**
Tulosalue **150 Yleishallinto**

Vastuuhenkilö Kunnanjohtaja

TOIMINTA
Toiminta-ajatus Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden puitteissa huolehtia kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta.

Toiminnalliset tavoitteet Sosiaali- ja terveystoimen uudistukseen ja sen täytäntöönpanoon varautuminen
Talouden tasapainotus
Raakamaan hankinta asumistarkoitukseen

Tavoitteiden toteutuminen

1. Asiasta käyty neuvotteluja muutosjohtaja Antti Parpon, Varsinais-Suomen liiton ja Turunseudun kuntakokouksen kesken
2. Tp 2015 osoittaa 7,1 m€ ylijäämää ja vesihuollon yhtiöittämisestä seuranneen satunnaistuoton jälkeenkin 1,3 m€ ylijäämää. Välitöntä tarvetta talouden tasapainotukseen ei ole, mutta keskustelu avataan, kun mm. verotuloennusteesta ja väestönkehityksestä on saatavissa enemmän tietoa.
3. Raakamaan hankinnasta käyty neuvotteluja, toistaiseksi eivät ole johtaneet kaupantekoon.

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö Hallintojohtaja
TOIMINTA
Toiminta-ajatus Yleishallinnon tehtävänä on vastata kunnan sisäisestä ja ulkoisesta hallinnosta sekä tiedotustoiminnasta.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Päätöksenteon toimintaedellytysten turvaaminen
2. Asiakirjahallinnon tasapainoinen kehitys
3. Puhelinvaihteen tietojen ajantasaisuuden turvaaminen ja sijaistusten hoituminen sovittujen periaatteiden mukaisesti
4. Tonttien tehokas markkinointi ja myynti.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Kuntarakennepäätös tehty, kunta jatkaa itsenäisenä. Kunnanjohtajan virka täytetty.
2. Digitalisaatiota edistetty sopimushallinnassa ja saapuvien asiakirjojen käsittelyssä.
3. Operaattorivaihdos DNA:sta Soneraan ja tietojen päivitys samassa yhteydessä. Sijaistuksesta käyty neuvotteluja Akselin kanssa.
4. Mainontaan panostettu edelleen; painopistettä siirretty verkkomainontaan ja sosiaaliseen mediaan.

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Ilmoituspalsta-mm/tontit	1 517	1382	2000	2020	101
Jaettu tonttiesitteitä	166	125	120	163	136
Luovutetut ok-tontit, kpl	14	7	10	8	80
- myydyt	12	7	8	6	
- vuokratut	2		2	2	

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö **Talousjohtaja**

TOIMINTA

Toiminta-ajatus

Talouspalvelut avustaa talouden osalta päätöksentekoa ja johtamista, huolehtii palkkahallinnosta sekä atk-toiminnoista. Taloushallinnon tehtäviä ovat lisäksi kirjanpidon, osto- ja myyntireskontran ja rahaliikenteen hoito sekä taloussuunnittelu. Talousosasto vastaa myös yhteishankintojen koordinoinnista.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Ajantasainen talouden raportointi
2. ATK-järjestelmän toimivuus ja ajantasaisuus.
3. Riittävän maksuvalmiuden ylläpitäminen alhaisilla rahoituskustannuksilla.
4. Kuntayhtymien talousseuranta ja raportointi.
5. Riskienhallinnan kehittäminen.
6. Edulliset hankinnat yhteishankintojen kautta.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Taloudesta on raportoitu ajantasaisesti.
2. ATK-järjestelmän toimivuudessa ei ole ollut ongelmia.
3. Maksuvalmius on ollut riittävä ja rahoituskustannukset ovat alhaiset.
4. Kuntayhtymien taloutta on seurattu ja tarpeen mukaan raportoitu.
5. Alustava riskien arviointi on toteutettu alkuvuonna.
6. Yhteishankintoja on jatkettu tarpeen mukaan.

Elinkeinotoimi

Vastuuhenkilö Kunnanjohtaja ja yhteysjohtaja

Elinkeinotoimikunta ohjaa elinkeinopoliittisten linjausten valmistelua. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja ja sihteerinä yhteysjohtaja. Muut toimikunnan jäsenet ovat kunnan, Maskun yrittäjien ja MTK-Masku ry:n edustajia.

Toiminnalliset tavoitteet

Elinkeino-ohjelman 2016-2017 painopisteiden ja tavoitteiden toteuttaminen.
Maskun yrittäjyysviikon järjestäminen syksyllä 2016 ja yritystonttien markkinointi.
Elinkeinotoimen tehostaminen markkinointia tehostamalla ja ottamalla käyttöön uusi toimintamalli

Tavoitteiden toteutuminen

Tuettu olemassa olevien yrittäjien toimintaa elinkeino-ohjelman mukaisesti pystyttämällä MT 8 varteen mainoskyltti Kauppakeskuksen 20 yrittäjälle.
Maskun yrittäjyysviikon tapahtumat järjestetään 5.9 ja 8.9.2016.
Maskun Rivieran yritysalueen markkinointi menossa printtimediassa ja sähköisessä mediassa.

Henkilöstöasiat

Vastuuhenkilö Yhteysjohtaja

Toiminta-ajatus Henkilöstöjaoston toimialueena ovat luottamushenkilöiden sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden henkilöstöasiat ja henkilöstöpolitiikan koordinointi, työl-

listäminen sekä palkka-asiat. Työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta hoidetaan yhteistoimintaryhmän kautta.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Työelämälähtöisen kehittämismallin toteuttaminen, jolla parannetaan työelämän laatua ja tuottavuutta 1-2 % vuodessa (JATKE)
2. Työsuojelun toiminta- ja TYHY- ohjelman toteuttaminen
3. Ikäohjelman toteuttaminen +55-vuotiaat
4. Maskun työllistämismallin toteuttaminen
5. Henkilöstöstrategian ja – suunnitelman toteuttaminen 2016
6. Uuden lain mukaisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tekeminen.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Työelämälähtöisen kehittämismallin mukaisia syksyn työpajoja ei ole toteutettu ja hankkeesta on luovuttu.
2. Ohjelmat on hyväksytty ja niitä on toteutettu.
3. Ikäohjelma +55 on toteutunut.
4. Maskun työllistämismallia on toteutettu. Palkkatuella on palkattu 26 henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeiluissa eri yksiköissä oli 49 henkilöä.
5. Henkilöstöstrategiaa ja –suunnitelmaa on toteutettu.
6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaupungin henkilöstön osalta on Hyväksytty henkilöstöjaostossa ja kunnanhallituksessa.

TALOUS

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Maksuvalmius, pv	2	4	6,0	6,0	100,0
Vuosikate/poistot, %	55,5	147,3	100,0	60,9	61,0
Verorahoitus/Toimintamenot, %	103,8	108,0	105,0	102,8	97,9

Yleishallinto yhteensä

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	3 992	2 402	2 347	2 365	110,8
Toimintatulot	1 978	2 058	1 004	692	69,0
Netto	2 014	344	1 343	1 673	124,5
Nettomenot euro/asukas	206,5	35,4	139,1	173,4	124,6
% käyttömenoista	4,0	0,7	2,58	3,2	124,0
Suunnitelmapoistot	81	55		65	
Laskennalliset erät, menot	326	168		199	
tulot	985	931		903	

Toimielin **15 KUNNANHALLITUS**

Tehtäväalue **160 Yhdyskuntasuunnittelu**

Vastuuhenkilö: Maankäyttöinsinööri

Toiminta-ajatus Varmistaa maankäytön ennakoivan suunnittelun kautta Maskun kehitys kuntastrategian mukaisesti laadukkaampien asuinalueiden ja hyvin toimivien yritysalueiden ja julkisten palveluiden rakentumiseksi.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asemakaavoitus: Hallaseutu, Seurantalontie, Hakkala, Kullanmäki, Lemu Seppälä (Almin alue), Rivieran yritysalueen muutos (keskuskortteli)

2. Pohjakartan täydennys, Lemun Seppälän alue

4. Rantaosayleiskaava Maskun ja Lemun osalle.

5. Alueelliset hankkeet: Turun seudun MAL –yhteistyö, VS –liiton palveluverkkoselvitys.

7. Rivieran yritysalueen rakentamisprojekti

Tavoitteiden toteutuminen

1. Asemakaavoitus: Seurantalontie, Rivieran yritysalueen muutos (keskuskortteli) ja Terveysaseman asemakaavamuutos ovat valmistuneet. Keskustan kaavoituksen taustaselvitykset otettu työn alle.

2. Pohjakartan täydennys; Valmistuneet asuinalueet (Piiksvuori ja Anjanpelto) kartoitettu. Valmistelu Kanta-Maskun osalta on tehty (Akkoistenmäki ja VT8).

4. Rantaosayleiskaava Maskun ja Lemun osalle; luonnoksen ollut nähtävillä ja ehdotuksen valmistelu käynnistetty.

5. Alueelliset hankkeet: Turun seudun MAL –yhteistyö, uusi MAL -sopimus tehty. VS –liiton palveluverkkoselvitys Maskun osalta tehty.

Yhdyskuntasuunnittelu yhteensä

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	104	130	135	120	88,6
Toimintatulot	14	19	34	21	61,1
Netto	90	111	101	99	97,8
Nettomenot euro/asukas	9,2	11,4	10,5	10,2	97,8
% käyttömenoista	0,18	0,2	0,19	0,19	100,0
Suunnitelmapoistot	1	1		-	
Laskennalliset erät, menot	2	2		3	
tulot	-	-		-	

Toimielin **KUNNANHALLITUS**
Tulosalue **170 Sosiaalityö ja perhepalvelut**

Vastuuhenkilö

TOIMINTA

Toiminta-ajatus ja toiminta

Sosiaalityöllä ja perhepalveluilla tuetaan kuntalaisten pyrkimyksiä itsenäiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen selviytymiseen yhteistyössä eri viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Tavoitteena on turvata lasten, nuorten sekä perheiden fyysinen ja psyykkinen hyvinvointi eri elämäntilanteissa.

1.1.2013 lukien perusturvakuntayhtymä Akselit tuottaa Maskun kunnan asukkaille perheiden ennaltaehkäisevät terveyspalvelut, perheiden sosiaali- ja psykososiaaliset palvelut sekä aikuisten sosiaalityön ja erityispalvelut.

1) Perheiden ennaltaehkäisevät palvelut ovat äitiys- ja perhesuunnittelu- lastenneuvola- ja koulu ja opiskelijaterveydenhuolto sekä ennaltaehkäisevä perhetyö

2) Perheiden sosiaali- ja psykososiaaliset palvelut käsittävät sosiaalityön ja lastensuojelupalvelut, lastenvalvojatoiminnan, perheneuvolatyön, terapia- (psykologipalvelut, puhe- ja toimintaterapia) ja koulukuraattoripalvelut. Lasten ja perheiden palvelutoimintaa hoidetaan osittain keskitetysti Nousiaisissa sijaitsevan lastensuojeluyksikön kautta

3) Aikuisten sosiaalityö- ja erityispalvelut käsittävät aikuisten sosiaalityön, vammaispalvelut, kuntouttavan työtoiminnan, toimeentuloturvan sekä mielenterveys ja päihdepalvelut. Vammaispalvelu- ja aikuissosiaalityön palveluja järjestetään osittain keskitetysti Maskun kunnassa sijaitsevan yksikön kautta.

Tavoitteet:

1) Varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän toiminnan kehittäminen mm. perheitä tukemalla.
2) Lastensuojelussa laitoshoidon vähentäminen perhehoitoa lisäämällä.

SUORITTEET, perheiden ennaltaehkäisevät palvelut	**TP 2014**	**TP 2015**	**TA 2016**	**TOT 2016**	**%**
Neuvolan käyntejä yht.	6 089	5 807	5 930	5 672	95,6
Koulu- ja opiskelija terveydenhuollon käyntejä yht.	4 766	4 423	4 700	4 397	93,5

SUORITTEET, perheiden sosiaali- psykososiaaliset palvelut	**TP 2014**	**TP 2015**	**TA 2016**	**TOT 2016**	**%**
Psykologi ja puheterapiapalvelun käyntejä yht.t	1 618	592	700	655	93,5
Koulukuraattoripalvelut			1 320		
Lastensuojeluasiakkaat yht.	224	120	164	106	64,6
Avohuolton piirissä lapsia	136	85	130	74	56,9
Huostaanotetut lapset	12	10	10	10	100,00
Sijoitetut lapset	13	12	11	10	90,9
Jälkihuollossa olevat nuoret	11	13	13	12	92,3

SUORITTEET, aikuisten sosiaalityö ja erityispalvelut	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Toimeentulotukiruokakuntia	128	121	115	114	99,1
Toimeentulotukea saaneita henkilöitä	232	202	195	206	105,6
Kuntouttava työtoiminta	16	25	20	35	175,0
Kehitysvammahuollon asiakkaat	36		37	37	100,0
- joista työtoiminnan piirissä					
Vammaispalvelun asiakkaat	241	242	230	259	112,6
Mielenterveystyön asiakkaat	7	7		11	
Päihdepalvelujen asiakkaat	42	53	30	49	163,3

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot x)	5 389	5 499	5 578	5 511	98,8
Toimintatulot	8	2			
Netto	5 381	5 497	5 578	5 511	98,8
Nettomenot euro/asukas	551,6	566,4	577,8	570,8	98,7
Netto % käyttömenoista	10,6	10,5	10,73	10,61	98,88
Suunnitelmapoistot		-		-	
Laskennalliset erät, menot		-		-	
tulot		-		-	

Toimielin **Kunnanhallitus**

Tulosalue **175 Vanhuspalvelut**

Vastuuhenkilö

TOIMINTA
Toiminta-ajatus

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen vastaamalla riittävistä, oikein kohdennetuista sosiaali- ja terveyspalveluista.

Toimintaympäristö

Vanhuspalvelut (Ikäihmisten palvelulinja) tuotetaan perusturvakuntayhtymä Akselin toimesta.

TOIMINTA
Toiminta-ajatus

Avopalveluilla tuetaan ikäihmisten omatoimista selviytymistä omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.
Palvelumuotoina ovat: Ehkäisevä vanhustyö (esim. seniorineuvola), kotihoito (kotipalvelu, kotisairaanhoito ja tukipalvelut sekä 65 vuotta täyttäneiden omaishoidontuki).
Asiakkaan yksilöllisen palvelutarvearvioinnin perusteella siirrytään omasta kodista tavalliseen tai tehostettuun palveluasumiseen.
Viimesijaisena palvelumuotona turvataan raskasta ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevien asiakkaiden hoito laitoshoitona

Ikäihmisille turvataan heidän avuntarvettaan vastaavat palvelut yksilöllisen palvelutarvearvion perusteella asiakaslähtöisesti palvelunkäyttäjän toiveita kunnioittaen. Toiminnassa huomioidaan riittävä yhteistyö perusturvakuntayhtymän, kuntien, seurakuntien, järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden välillä.

Toiminnalliset tavoitteet:

1. Avopalveluiden ja ehkäisevän vanhustyön kotihoidon kehittäminen kotona asumisen toteutumiseksi mahdollisimman pitkään. Ympärivuorokautisen päivystyksen toteuttaminen.
2. Kotihoidon lisääminen laitoshoidon vähentämiseksi.
3. Ympärivuorokautisen hoidon osuuden saattaminen ikäihmisten palveluiden laatusuositusten mukaiselle tasolle.
4. Laitoshoidon vähentäminen suositusten mukaiselle tasolle.

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12 kk TOT 2016	%
Toimintamenot	5235	4 493	4 522	4 604	101,8
Toimintatulot					
Nettomenot	5235	4 493	4 522	4 604	101,8
Nettomenot euro/asukas	536,6	463,0	468,4	476,9	101,8
Netto % käyttömenoista	10,3	8,6	8,7	8,86	101,83
Suunnitelmapoistot	1	1		-	
Laskennalliset erät, menot		-		-	
tulot		-		-	

SUORITTEET VANHUSTEN PALVELUT	TP 2014	TP 2015	TA 2016	1 -12/2016 TOT 2016	%
vanhusten avopalvelut					
-seniorineuvola/käynti	172	465	170	293	172,3
-kotihoito/käynti	23 688	22 708	22 100	24 225	109,6
-tukipalvelu/käynti	17 506		17 527		
kotihoitokäynnit yhteensä	41 366				
Palveluasuminen hp yht, joista	22 991	22 733	17 418	17 949	103,0
Henrikka ja Ylinen/hoitopäivä	1 190				
Häävuori ja Koivulehto	1 215				
Luukka / hoitopäivä	12 108				
Luukka, muistihäiriöisten osasto erikseen/hoitopäivä	2 104				
Honkarinne/Soppi/hoitopäivä	6 374				
käyttö 75-vuot.	11,0				
Laitoshoito hp yht., joista	13 135	9 984	8 858	10 065	113,6
Mäntykoti	2 239				
Moisio	8 846				
Lizelius-koti	365				
Ruutontupa	738				
käyttö % 75-vuot. lkm:stä	6,3				

Toimielin **Kunnanhallitus**
Tulosalue **180 Terveydenhuolto**

Toimintaympäristö

Perusturvakuntayhtymä Akselin terveyspalvelujen palvelulinja tuottaa Maskun kunnan kaikenikäisille asukkaille nk. perusterveydenhuollon palvelut: avosairaanhoito(lääkäri- ja hoitajavastaanotot, fysioterapia, suun terveydenhuoltotyöterveyshuolto) sekä akuutti vuodeosastohoitopalvelu. Erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Perusterveydenhuollon päivystyspalvelut siirtyivät TYKS:iin 1.4.2013 lukien.

Vastuuhenkilö

TOIMINTA
Toiminta-ajatus

Terveyspalvelujen palvelulinja tuottaa perusterveydenhuollon palveluja asukkaiden terveyden edistämiseksi, sairauksien ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi.

Palveluja tuotetaan asiakaslähtöisesti, tasavertaisesti, joustavasti, oikeaaikaisesti ja kustannustehokkaasti.

Tavoitteet:

1) Palvelujen tuotteistaminen ja yksikköhintojen alentaminen lähemmäs maan keskiarvohintoja.
2) Kotisairaalatoiminnan käynnistäminen.
3) Ikäihmisten hoidossa kiireellisen kuntoutuksen käyttöönotto.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Hoitopäiviä/(hoitojaksot)					
KTT/Akseli	4 234	4 508	4 100	4 905	119,6
TYKS	990	1 076	1 033		
Psykiatrian tulosalue	37	45			
Avohoitokäynnit					
KTT/Akseli					
Lääkärikäynnit	7 608	8 010	8 150	7 383	90,5
Käynnin hinta	130	125,5	118,9	108,1	90,9
Hoitajan vastaanotto	8 411	5 543	8 750	8 414	96,1
Suun terveydenhuolto	10 776	10 866	10 950	10 881	99,3
TYKS	14 097	15 062	15 024		
Psykiatrian tulosalue	3 301	3 413	3 422		
Hoitopäivän hinta					
KTT/Akseli	290	238	239	225	94,1
TYKS (keskihinta)					
Psykiatrian tulosalue					

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	14 656	16 011	15 536	15 221	98,0
Toimintatulot					
Netto	14 656	16 011	15 536	15 221	98,0
Nettomenot euro/asukas	1 502	1 650	1 609	1 576,7	97,9
Netto % käyttömenoista	28,9	30,7	29,9	29,3	98,0
Suunnitelmapoistot	3	1			
Laskennalliset erät, menot	-	-			

Toimielin
Tulosalue

VARHAISKASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA
300 Opetustoiminta

Vastuuhenkilö

Sivistysjohtaja Pekka Karenmaa

TOIMINTA
Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tehtävänä on järjestää kilpailukykyiset perusopetuspalvelut kunnan oppivelvollisuusikäisille, oppilaiden erityistarpeet huomioiden.

Toimintaympäristön muutos

Opetussuunnitelmat on kuntakohtaisesti uudistettava siten, että uudet OPS:t otetaan vuosiluokilla 1-6 käyttöön 1.8.2016 ja sen jälkeen vuosiluokilla 7-9 porrastetusti vuosina 2017-2019.

Kurittulan koulu korvataan uudisrakennuksella vuosina 2016-2019.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Maskun perusopetuksen päättävästä ikäluokasta 100 % saa päättötodistuksen ja jatko-opintopaikan nuorisoasteen oppilaitoksessa.
2. OPS2016 –uudistus toteutetaan Maskun opetustoimessa laadukkaasti ja uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1-6 vuosiluokilla 1.8.2016.
3. Vuosiluokkien 7-9 opetussuunnitelmien käyttöönottoa valmistellaan aktiivisesti.
4. Opetustoimi osallistuu sivistysjohtajan ja Kurittulan koulun rehtorin työpanoksella aktiivisesti Kurittulan uuden koulurakennuksen suunnitteluun.
5. Opetustoimen laadunarviointikohde vuodelle 2016 on laatukortti 8, osallisuus ja vaikuttaminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Lukuvuoden 2015-2016 yhdeksäsluokkalaiset saivat 100 prosenttisesti perusopetuksen päättötodistuksen kevätlukukauden 2016 päättyessä. Lisäksi he kaikki saivat jatko-opintopaikan nuorisoasteen oppilaitoksissa.
2. OPS –työtä on tehty aktiivisesti OPS –ohjausryhmän ja pedagogisen koordinaattorin johdolla. Koko Maskun kunnan opetushenkilöstön VESO – koulutuspäivä, jonka aiheena oli opetussuunnitelmauudistus, pidettiin Maskun Hemmingin koululla lauantaina 13.2.2016. Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi OPS2016:n kokouksessaan 14.6.2016 (§ 71).
3. Vuosiluokkien 7-9 opetussuunnitelmia on työstetty vuosiluokkien 1-6 opetussuunnitelmien valmistelun yhteydessä. Yläkoulun opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2017 seitsemänsiltä luokilta alkaen porrastetusti.
4. Sivistysjohtaja, vs. varhaiskasvatusjohtaja ja Kurittulan koulun rehtori ovat osallistuneet vuonna 2016 Kurittulan uuden koulurakennuksen suunnittelutyöryhmän kokouksiin.
5. Laatukorttiin 8 (osallisuus ja vaikuttaminen) liittyvä itsearviointiraportti on hyväksytty varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnassa 13.12.2016 (§ 147).

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Määrätavoitteet					
Yleisopetuksen tunteja	76 342	77 242	78 000	76 342	97,9
Erityisopetustunteja	14 288	14 288	15 000	14 288	95,3
Tukiopetustunteja	1 608	1 424	2 000	1 640	82,0
Opetusta yhteensä (ei kerhot)	92 238	92 954	95 000	92 270	97,1
Taloudellisuustavoitteet					
Omien perusopetuksen koulujen toimintamenot €/opp (netto)	5 481	5 822		6 093	
Omien po. koulujen käyttökust. €/opp. (netto) sis.sisäiset vuokrat	6 543	7 030		7 897	
Omien koulujen käyttökust. €/opetustunti (netto)	77	82		85	
Toiminnan laajuus					
Oppilaita vuosiluokilla 1-6	874	865	890	872	98,0
Oppilaita vuosiluokilla 7-9	428	431	435	417	95,9
Erityisopetukseen siirrettyjä oppilaita yhteensä	111	125	125	130	104,0
Erityisopetusoppilaita muissa kunnissa (ostopalvelut)	12	12	12	12	100,0
Päätoimisia perusop.opettajia	100	102	102	102,5	100,0

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	8 836	8 777	8 980	9 123	101,6
Toimintatulot	444	593	440	540	122,7
Netto	8 392	8 184	8 540	8 583	100,5
Nettomenot €/asukas	860,2	843,3	884,6	889,1	100,5
Netto % käyttömenoista	16,5	15,7	16,43	16,53	100,6
Suunnitelmapoistot	573	528		486	
Laskennalliset erät, menot	1 382	1 592		2 448	
tulot	2	-		9	

Toimielin **30 VARHAISKASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA**
Tulosalue **310 Varhaiskasvatus**

Vastuuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja
Varhaiskasvatuksen esimiehet

TOIMINTA

Toiminta-ajatus

Päivähoitoa tarvitseville lapsille turvataan riittävä ja laadukas varhaiskasvatus, joka huomioi lasten vanhempien kasvatustavoitteet ja yksilölliset erityistarpeet.
Yksityisen sektorin käytön tukeminen yksityisen hoidon tuen kuntalisällä.
Avoimien varhaiskasvatuspalveluiden (leikkitoiminta ja avoimet päiväkodit) kehittäminen.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Yhteistyön kehittäminen koulujen kanssa nivelvaiheiden, tilojen ja henkilöstön suhteen.
2. Päivähoidon mobiilikirjauksen hyödyntäminen hoitoaikaperusteisen laskutuksen käyttöönotossa.
3. Päivähoitopaikkatakuun ja avoimien varhaiskasvatuspalvelujen käytön laajentaminen.
4. Yksityisen päivähoidon kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen
5. Sisäisen koulutuksen lisääminen.

Tavoitteiden toteutumien

1. Esiopetuksen OPSia valmisteltiin yhteistyössä koulujen kanssa, nivelvaiheet suunniteltiin toimiviksi. Tilat jaetaan koulujen kanssa esiopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta. Koulujen avustajia käytetään myös aamu -ja iltapäivätoiminnassa. Koulu on tarjonnut varhaiskasvatuksen väelle mahdollisuutta osallistua järjestämiinsä koulutuksiin.
2. Varhaiskasvatukseen on valmisteilla uudet tuntiperusteiset maksut, jotka otetaan käyttöön 1.3.2017 kun varhaiskasvatuksen uudet asiakasmaksut tulevat lakiin. Mobiilikirjaus on tärkeä väline tuntien seurannassa.
3. Päivähoitopaikkatakuun käyttö on pysähtynyt, kun siirryttiin subjektiiviseen hoitoaikaan 20 h/vk. Avoimista varhaiskasvatuspalveluista leikkitoiminta on edelleen varhaiskasvatukselle tärkeä ja suosittu toimintamuoto.
4. Yksityisen päiväkodin Nappularannan ja yksityisten perhepäivähoitajien kesken on ollut yhteisiä tapahtumia ja palavereja, myös tiedottamista on lisätty.
5. Sisäistä koulutusta pidetään päiväkodeissa säännöllisesti.

Maskussa toimii viisi yksityistä perhepäivähoitajaa. Heillä on yhteensä 19 hoitolasta. Yksityisestä päiväkoti Nappularannasta ostettiin joulukuun lopussa 69 paikkaa, joista 23 osapäiväpaikkaa. Hoitopäiviä tammi-joulukuussa kertyi 10818.

SUORITTEET	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Nivolan Päiväkoti lop.31.7.2015				
Hoitopaikkoja				
Esioppilaita (11-v)				
Myönnetyt hoitopaikat				
Hoitopäivät	2 166			
€/hoitopäivä (brutto)	85			
lapsia hoidossa keskimäärin				
Satumetsän Päiväkoti	+Kurittulan esi-opetus	+Kurittulan esi-opetus		
Hoitopaikkoja	84	65	67	103,1
Esioppilaita	23	23	29	126,1
Myönnetyt hoitopaikat	51	59	53	44,7
Hoitopäivät	10 469	20 250	9 047	44,7
€/hoitopäivä (brutto)	47		53	
lapsia hoidossa keskimäärin	48		41	
Tammenahjon päiväkoti	+Tammenahjon esiopetus	Tammenahjon esiopetus		
Hoitopaikkoja	147	147	147	100,0
Esioppilaita	51	50	59	118,0
Myönnetyt hoitopaikat	138	142	133	93,7
Hoitopäivät	22 040	31 344	22 715	72,5
€/hoitopäivä (brutto)	54		54	
Lapsia hoidossa keskim.	97		100	
SatuSeikelän päiväkoti	+Seikelän esiope-tus	+Seikelän esi-opetus		
Hoitopaikkoja	114	104	106	101,9
Esioppilaita	22	22	22	100,0
Myönnetyt hoitopaikat	93	97	90	92,8
Hoitopäivät	16 283	20 294	16031	79,0
€/hoitopäivä	58		58	
lapsia hoidossa keskimäärin	65		63	
lapsia vuorohoidossa	32		33	
Päiväkoti Pääskyrinne				
Hoitopaikkoja	42	42	42	100,0
Esioppilaita (11-v)			2	
Myönnetyt hoitopaikat	34	31	33	106,5
Hoitopäivät	5 345	5 844	5 425	92,8
€/hoitopäivä	76		67	
lapsia hoidossa keskimäärin	24		24	
Lounatuulen päiväkoti	+ Lemun esiope	+ Lemun esiop.		
Hoitopaikkoja	105	91	106	116,5
Esioppilaat	43	43	41	95,3
Myönnetyt hoitopaikat	88	102	88	86,3
Hoitopäivät	13 760	20 992	17 752	84,6
€/hoitopäivä (brutto)	46		42	
Lapsia hoidossa kesmimäärin	63		80	
Muu perhepäivähoito				
Hoitopaikat	55,5	60	44	73,3
myönnetyt hoitopaikat	54	50	40	80,0
Hoitopäivät	8 384	8 098	7 790	96,2
€/hoitopäivä (brutto)	83		77	
Lapsia hoidossa keskim.	38		35	

Leikkitoiminta 31.5.2016				
Pääskyrinne	3	400	0	
Lemu	14	432	16	
Seikelä	9	796	10	
Tammenahjo	11	616	10	
Hoitopäivät	1 856		1643	
Koululaisten kerhot				
Hoitopaikkoja		158		
Myönnetyt hoitopaikat	125	125	110	88,0
Hoitopäivät	17 150	14 214	15 870	111,7
€/hoitopäivä (brutto)	17		19	
Lapsia hoidossa keskim.	89		84	
Kotihoidon- ja yks. hoidon tuen saajia, lapsia	254	259	206	79,5

TALOUS	(1000 €) **TP 2014**	**TP 2015**	**TA 2016**	**1-12 kk TOT 2016**	**%**
Toimintamenot	5 655	6 074	5 782	5 918	102,4
Toimintatulot	1 127	1 135	1 022	1 106	108,2
Nettomenot	4 528	4 939	4 760	4 812	101,1
Nettomenot euro/asukas	464,1	508,9	493,1	498,5	101,0
Netto % käyttömenoista	11,1	9,5	9,16	9,27	101,2
Nettomenot €/0-6 v	971	932			
Suunnitelmapoistot	338	316		309	
Laskennalliset erät, menot	679	518		562	
tulot	30	38		33	

Toimielin **40 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA**
Tulosalue **400 Vapaa-aikatoimi**

Toimintaympäristö

Vapaa-aikalautakunta hoitaa vapaa-aikatoimen ja kirjastotoimen tehtäväalueet; vapaa-aikatoimen tehtäväalueen käsittää liikuntatoimen, nuorisotoimen ja kulttuuritoimen vastuualueet.

Liikuntatoimi

Vastuuhenkilö
Vapaa-aikatoimen päällikkö

TOIMINTA

Toiminta-ajatus

Kunta luo edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä yhteistyötä urheiluseurojen kanssa sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon erityisryhmät.

Toiminnalliset tavoitteet

1. **Järjestetään kuntalaisille monipuolista liikuntatoimintaa omina palveluina sekä tekemällä yhteistyötä urheiluseurojen ja muiden liikuntapalveluita tuottavien yhteisöjen kanssa sekä tuotetaan ostopalveluina seutukunnallisesti liikuntapalveluja.**

Maskun kunnan parhaat urheilijat palkittiin Hemmingin liikuntahallilla 22.1. järjestetyssä palkintogaalassa. Kunnanmestaruuskilpailut järjestettiin Golfissa, yleisurheilussa, suunnistuksessa ja pöytätenniksessä. Hiihdon kunnanmestaruuskilpailuja ei pystytty järjestämään.
Koko perheen hiihto- laskettelumatka Himokselle ja pyhätunturille järjestettiin hiihtolomaviikolla, alakouluikäisille suunnattu toiminnallinen päiväretki toteutettiin Turkuun. Luistelukoulua ei pystytty järjestämään huonon jäätilanteen vuoksi.
Seniorisalissa aloitettiin pysyvästi painonhallintaa (PPH) –ryhmätoiminta liikuntaneuvonnan asiakkaille sekä avoimella ilmoittautumisella. Uusi ryhmä perustettiin syyskaudeksi. Työikäisten liikuntaneuvonta-hanke on jatkanut toimintaansa Akselikuntien ja Naantalin kanssa. Liikuntatoimi jatkaa matalan kynnyksen liikuntakokeilukurssia "Lumoudu liikunnasta" – liikunnan ja hyvinvoinnin starttikursseja työikäisille. Lemun urheilutalolla järjestettiin selän hyvinvointia edistävä keppijumppaa ja kehonhuolto- ja venyttelytunti naisille ja miehille sekä Bailatino –kurssit. Askaisten kuntosalilla toteutettiin alkeis- ja jatkotason kiertoharjoittelukurssit. PILATES –kurssit (alkeis- ja jatko) toteutettiin Maskutalolla sekä syksyllä että keväällä. Lisäksi Toiminnallinen harjoittelutreeni toteutetaan Askaisten koulun salissa ja piha-alueella. Syyskaudella toiminnallinen harjoittelutreeni pidettiin Lemun urheilutalon piha-alueella. Työikäisille suunnattu lihaskuntojumppa ja kehonhuoltoryhmät aloittivat Askaisten koulun salissa. Uutena ryhmätoimintana Askaisten salissa HIIT –treenit (High intensity interwall training) jatkavat. Kahvakuulatunnit (2 ryhmää) jatkavat Tammenahjon koulun salissa. LAVIS –lavatanssijumpparyhmä jatkaa 3 eri ryhmällä (2 ryhmää Lemun urheilutalolla ja yksi Maskutalolla.

Sote - Akselin kanssa on jatkettu yhteistyötä eri sektoreiden kanssa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamalli, Time Out jatkaa Maskussa.
Avointa pelitoimintamaa on tarjottu työikäisille naisille ja miehille Lemun urheilutalolla. Työikäisille suunnattu some -sovellus LIKI –liikkuja on kehitetty Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla hanketyönä. Nuorille vastaavanlainen tuote tunnetaan MIHI.fi, jossa on koottuna maksutonta harrasteliikuntaa Turun seudun nuorille. Liikuntatoimi on jalkautunut yläkouluille kertomaan MIHI -palvelusta sekä kyseltiin miten nuoret toivoisivat koulupäivänsä liikunnallistamisen toteutettavan. Liikkuva koulu –hanke etenee Maskun kouluissa siten, että kaikki alakoulut ovat mukana hankkeessa, yläkoulua ollaan yritetty mukaan, siinä vielä onnistumatta. Maskulaiset urheiluseurat ovat lähdössä mukaan Liikkuva koulu hankkeeseen alakoululaisten liikkumisen lisäämiseksi.

Liikunnan palveluketjua on kehitetty ja kehitetään edelleen ottaen mukaan seuratoimijat. Maskun apteekki on aloittanut liikkujan apteekki – hankkeessa.

Vanhempi-vauvajumpat ja vauvasirkusryhmät sekä naperosirkus (uusi) jatkoivat toimintaansa kahdella ryhmällä alle ½-vuotiaiden ja yli ½ - vuotiaiden ryhmillä. Myös 1 – 3 vuotta täyttäneiden Taaperotemmellys-ryhmä Tammenahjon päiväkodin salissa.
Lemussa järjestetään kerran viikossa kaksi sählykerhoa alakouluikäisille, koripallo- ja sählykerhoja yläkouluikäisille ja vanhemmille sekä pöytätenniskerhoja ala- ja yläkouluikäisille ja vanhemmille. MIHI-toimintana nuorille tarjotaan kuntosaliharjoittelua Maskun Hemmingin kuntosalissa, HIIT –treeniä Askaisten kuntosalilla sekä sählyä ja pöytätennistä Lemun urheilutalolla.
Liikuntaleikkikoulua kolmelle eri ikäryhmälle järjestetään Seikelän koulun salissa. Askaisten koululla järjestetään sählykerhoa 3-6 lk koululaisille. Avoin perhevuoro jatkaa Maskun Hemmingin monitoimitilassa
Kesälomalla toteutettiin liikunnallinen päiväleiri Maskussa sekä Sporttileiri lapsille ja nuorille Varalan urheiluopistossa. Kesän pesiskoulut pidettiin Maskussa ja Lemussa sekä tenniskurssit (alkeis- ja jatko) toteutettiin Jarkko Niemisen tenniskentillä. Lisäksi 2 viikon merenranta-uimakoulut järjestettiin Vähä-Joumossa ja Pikisaaressa.

2. **Terveyttä edistävää ja hyvinvointiin liittyvää valistusta järjestetään erillisinä teematapahtumina sekä eri tapahtumien yhteydessä.**

Unelmat liikkeelle -Suomi 100v verkostotyötä kehitetään. Tarkoituksena ideoida ja tuottaa monialaisella yhteistyöllä terveyttä ja hyvinvointia jokaiselle kuntalaiselle. Toimintaa yhteistyössä liikuntatoimen Liiku ry:n, Varsin Hyvä ry:n ja seurojen, järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Unelmat liikkeelle haastekampanjointia on toteutettu ja madallettu kynnystä osallistua kunnan järjestämään liikuntatarjontaan. Aurinkopyöräily toteutettiin ja osallistuttiin Haastepyöräilykampanjaan.

3. **Liikuntatiloista ja -alueista mahdollisesti paikallisilta liikuntajärjestöiltä vapaiksi jääviä käyttövuoroja markkinoidaan moninaisiin käyttötarkoituksiin.**

Liikuntatiloja ja –alueita on käytetty erilaisiin teematapahtumiin. Sulkapallovuoroja on jaettu kuntalaisille Seikelän koulun liikuntasalista, Tammenahjon koulun liikuntasalista sekä Lemun urheilutalosta, Lemun koulun liikuntasalista ja Askaisten koulun liikuntasalista. Koulujen liikuntasaleja on lisäksi käytetty eri yhteisöjen teematapahtumiin.

4. **Terveysliikuntastrategian mukaisesti toteutetaan erityisliikunnan palveluja mm. vammaisille ja eläkeläisille.**

Eläkeläisten tasapainoryhmä, seniorijumppaajat Maskussa Askaisissa ja Lemussa, eläkemiesten liikuntakerho kokoontuivat viikoittain. Senioritanssi–toiminta jatkaa yhteistyössä vertaisohjaajien kanssa.
Eläkeläisten pelikerrat Maskun Hemmingin liikuntahallilla on peruttu tilanpuutteen vuoksi. Paljon toivottu vesijumpparyhmä aloitettiin alkuvuodesta. Ryhmä kokoontuu viikoittain Ulpukassa Raisiossa.
Kuntosaliharrastuksen starttikursseja on järjestetty Askaisten ja Lemun sekä Maskun Hemmingin kuntosaleissa huomioiden eri ikäryhmät. Maskun Hemmingin liikuntahallin kuntosalissa toimii 4 eläkeläisille suunnattua viikkoryhmää sekä Lemun ja Askaisten kuntosaleissa yhteensä 3 viikkoryhmää. Eläkeikäisten on mahdollista kehittää lihasvoimaansa kuntosaleilla maksuttomasti.

Kehitysvammaisten liikuntakerho kokoontuu säännöllisesti vaihtuvin teemoin. Rajattomasti liikuntaa seutukunnat tuottavat Soveltavan liikunnan vertaisohjaajakoulutuksia ikäihmisten liikuttamiseksi. Lisäksi järjestetään seudullisesti kehitysvammaisten YU mestaruuskilpailut sekä sählyn ja Boccian KIIKKU–turnaus.
Lisäksi liikuntatoimi ja Eläkeliiton Maskun yhdistys ovat järjestäneet yhteistoiminnassa karaoke-kuntotansseja Maskutalossa. Saattajakortti, joka mahdollistaa saattajan maksuttoman osallistumisen useisiin liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Saattajakortti on käytössä rajattomasti liikuntaa Turun seudun kunnissa ja kaupungeissa. Kortteja myönnetään liikunnan mahdollistajaksi henkilöille, jotka eivät yksin kykene harrastamaan liikuntaa.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Oma toiminta/ohjauskerrat	377	610	550	585	106
Erityisryhmien ohjauskerrat	310	420	400	413	103
Ohjattuja liikuntaryhmiä	102				
Osallistujia tapahtumissa	9 600	13 400	13 000	13100	101
Avustukset, €/järj:n jäsen	16		16	16	100
Avustukset €/asukas	3	4	4	4	100
Liikuntatilojen aukiolotunnit iltaisin ja viikonloppuisin/vko	210		295	295	100
Käyttäjiä liikuntahallissa	19 980	30 700	30 000	31 163	103

Nuorisotyö

Vastuuhenkilö
Vapaa-aikatoimen päällikkö Jyrki Kangas

Toiminta-ajatus

Lasten ja nuorten terveen kasvun turvaaminen tarjoamalla tasokkaita vapaa-ajan palveluja.

Toiminnalliset tavoitteet

1. **Nuorisotoimi tukee paikallisten harrastejärjestöjen työtä jakamalla harrastus-, virkistys-, nuorisotyö- ja muiden vapaa-aikapalveluita tuottavien yhdistysten kohdeavustukset siten, että niiden käyttötarkoitukset tukevat lautakunnan toiminta-ajatusta.**

   Nuorisotyön avustukset on julistettu haettaviksi 8.4.2016 mennessä.

2. Nuorisotoimi järjestää monipuolista kerhotoimintaa omina palveluina sekä yhteistyössä nuorisotyötä tekevien yhteisöjen kanssa.

   - Askaisten Olkkari: Puuhailttis ja tanssillinen voimistelu
   - Lemun vanha Oskari: Tiistis-kerho
   - Lemun urheilutalo: sählykerhot
   - Avoin toiminta: Askaisten Olkkari, Lemun Vanha Oskari ja Maskun Brankkari
   - Lasten ja nuorten lomatoimintaa ja erillisiä tapahtumia.
   - Talvilomatapahtumat: Puuha- ja eläinleiri Pakaisten kerhokeskuksessa, alakouluikäisten lasten retki Turkuun sekä Superpark-retki Vantaalle.

- Lasten kesäleiri Mannerlahdessa
- Askaisten Olkkari: Puuhailttis alakouluikäisille, valokuvakurssi yläkouluikäisille
- Brankkari: Pikkunuokkari, peli- ja kokkikurssit alakouluikäisille, käsäkurssi yläkouluikäisille
- Avointa toimintaa Askaisten Olkkarissa, Lemun Vanhassa Oskarissa ja Maskun Brankkarilla.
- Nuorisotalotoiminnan esittely yläkoulussa
- Vertti-toimintaa yläkoulussa
- Retki "Elämä Lapselle" –konserttiin
- Välituntipäivytys Hemmingin koulussa etsivän nuorisotyöntekijän kanssa
- Kurssitoiminta nuorten työpajatoiminnan kanssa

3. **Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyö sekä syvennetään oppilaitosyhteistyötä Hemmingin koulun kanssa.**

- Etsivä nuorisotyöntekijä Jennika Aaltonen työparinsa Jatta Ihaksin kanssa tekevät etsivää nuorisotyötä ja käyvät välituntipäivystyksissä Hemmigin koulussa. Pajatyöntekijä Pamela Holmroos pyörittää pajatoimintaa Maskun osalta.
- Etsivä nuorisotyö on järjestänyt Maskussa työllisyysinfon, velkaneuvontainfon ja kesätyöinfot nuorille.
- Pajaohjaaja Pamela Holmroos ohjaa nuorten työpajatoimintaa Maskussa maanantaisin.

4. **Harrastetiloissa nuorisotoiminnoilta mahdollisesti vapaiksi jääviä käyttövuoroja markkinoidaan edelleen aktiivisesti moninaisiin käyttötarkoituksiin.**

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Toiminnan laajuus					
Nuorisotilaisuuksia, tapahtumia yht.	262	325	350	240	69
Kävijämäärä/vuosi	3 400	4 800	5 200	3 700	71
Erityisnuorisotyö, tilojen aukiolotunnit/vuosi	1 250	1 700	1 600	1 100	69
Kävijöitä em. tilaisuuksissa	3 400	4 800	4 800	3 400	71
Avustukset €/0-29	2,5	2,5	2,5		

Kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö Vapaa-aikatoimen päällikkö Jyrki Kangas

TOIMINTA

Toiminta-ajatus Kulttuuritoimen toiminta-ajatuksena on säilyttää kuntalaisten mielenkiinto erilaisia kulttuuripalveluja kohtaan.

Toimintaympäristö Kulttuuritoimi luo perusedellytykset monipuoliselle kulttuuritoiminnalle aktivoiden ja koordinoiden järjestöjen ja yhdistysten toimintaa. Näiden omaehtoista kulttuurityötä tuetaan kohdeavustuksin.
Taidenäyttelyitä järjestetään tarkoitukseen sopivissa tiloissa.

Maskun museota pidetään avoinna tiistaista lauantaihin kesä-heinäkuussa kesätyöntekijöiden toimesta ja sunnuntaisin Masku-Seuran avustuksella. Elokuussa museo on auki sunnuntaisin Masku-Seuran avustuksella. Lemun museon toiminnasta vastaa kotiseutuyhdistys Lemun Kempit ry.

Toiminnalliset tavoitteet

1. **Kuntalaisille tarjotaan monipuolisia kulttuurielämyksiä; taidenäyttelyitä, musiikkielämyksiä, teematapahtumia.**
    - Tammikuussa järjestettiin palkintogaala, jossa palkittiin vuoden kulttuuritekona
    - Lemun paikalliskirjastossa järjestettiin 3.2.2016 luento "Georgian sota 2008"
    - Mika Aulion öljyväritöitä "Maskulaisen miehen sielunmaisemaa" oli näytillä Lemun paikalliskirjastossa
    - Koululaisten talvilomalla järjestettiin lapsille retki Turkuun mm. katsomaan "Risto Räppääjä" elokuvaa.
    - Muotivalokuvausta tytöille järjestettiin Askaisten Olkkarissa 14.3.2016 ja 21.3.2016
    - Järjestyksen valvojien täydennyskurssi järjestettiin Lemun koululla 15.3.2016
    - Pääsiäisaiheinen satuhetki järjestettiin Lemun paikalliskirjastossa; satuilijoina Jatta Ihaksi ja Maarit Lindström
    - Turun alueen nuorten vertaistiedottajien "Verttikonsertti " Ruskotalossa.
    - Kulttuuriverkoston järjestämä työpaja Askaisten koululla
    - Vanhemmuuden viikon tapahtumat 25.4 – 1.5.2016
    - Taidenäyttelyjä järjestettiin Maskun museossa kesä-heinä- ja elokuussa
    - Lasten kulttuuripainotteinen toimintaviikko kesäkuussa Lemussa
    - Kulttuuriteemallinen lasten kesäleiri järjestettiin heinäkuussa Mannerlahdessa.
    - Syyskuussa alkoi lasten monitoimikerho Lemussa.
    - Lastentapahtuma Muksis järjestettiin 29.10 Tammenahjon koululla.
    - Koululaisten syyslomalla lokakuussa lasten päiväleiri Pakaisissa ja päiväretki Turkuun.
    - 26.11 Kunnan jouluvalojen sytytys tapahtuma Lemussa.
    - Itsenäisyyspäivän juhlat Hemmingin koulula.
    - Yhdistysten myyjäiset Lemun uheilutalolla joulukuussa.
    - Vuoden aikana yksi teatterimatka ja yksi balettimatka.

2. **Kulttuuritoimintaa tarjoaville yhteisöille järjestetään mahdollisimman hyvät toimintapuitteet koko kunnan alueella.**

    - Kulttuuritoiminnan järjestöjen toiminta-avustukset ovat jaettu yhdeksälle järjestölle, yhteensä 5 500 €.

3. **Lasten ja nuorten taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kulttuuritoiminnan palveluna sekä yhteistyössä taideharrasteita tarjoavien yhdistysten ja koulujen kanssa.**

    - Lasten ja nuorten taideharrastusten avustuksia jaettiin 3 000 euroa yhteensä 21 hakijalle.

4. **Järjestetään kotiseututapahtumina Marskin Markkinat, Askaisten Kurkkumarkkinat, Maskun Päivät ja "Lemust Leippä" –markkinat.**
    - Marskin markkinat järjestettiin 4.6.2016 Askaisissa
    - Kurkkumarkkinat järjestettiin 13.8.2016 Askaisissa

- Maskun Päivät järjestettiin 20.- 21.8.2016, Wanhan Ajan Markkinat järjestettiin 2§1.8.2016 Kankaisten Kartanolla.
- Muinaistulien Yö –tapahtuma järjestettiin Härmälän rotkolla 27.8.2016
- "Lemust leippä"-markkinat järjestettiin 10.9.2016 Lemun urheilukentällä ja urheilutalossa.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Määrätavoitteet					
Kulttuuritapahtumat	36	41	45	43	96
Osallistujia tapahtumissa	7 940	9 900	12 000	8500	71
Tukea saavat taideopiskelijat	83	81	120	60	50
Järjestöjen avust. €/as	0,50	0,50	0,50	0.50	100
Musiikkioppilaitokset €/oppilas	865	892	700	350	50

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	473	486	516	527	102,2
Toimintatulot	70	85	116	119	102,3
Netto	403	401	400	408	102,1
Nettomenot euro/asukas	41,3	41,3	41,4	42,3	102,2
Netto % käyttömenoista	0,8	0,8	0,76	0,78	102,6
Suunnitelmapoistot	33	31		29	
Laskennalliset erät,menot	260	273		275	
tulot		11		-	

Toimielin **40 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA**
Tulosalue **410 Kirjastotoimi**

Vastuuhenkilö Kirjastotoimenjohtaja

TOIMINTA

Toiminta-ajatus

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuden sivistykseen, virkistykseen, tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.

Toimintaympäristö

Kirjasto tarjoaa paikalliset laadukkaat kirjastopalvelut sekä monipuoliset verkkopalvelut VASKI- kirjastoverkossa. Kirjastossa on riittävä ammattitaitoinen henkilökunta ja asiakkaiden käytössä ajantasainen, uusiutuva monimuotoinen aineistokokoelma sekä riittävät verkkoyhteydet tietopalveluihin.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Kirjastoyhteistyön ja kirjastojärjestelmän edelleen kehittäminen Vaski-kirjastoissa ja uuden verkkokirjaston asiakasliittymän FINNAN käyttöönoton laajentaminen ja Vaski-kirjastojen laajennus Salon liittyessä Vaskiin.
2. Jatketaan kirjastolaitoksen kokoelmien muuttamista käyttökokoelmiksi tehostamalla aineistokiertoa kaikissa toimipisteissä, 2,0 lainaa / vuosi/ kpl.
3. Kirjaston aineistorekisterien tarkistus ja tuplatietueiden siivous Vaskin laajentuessa.
4. Asiakkaiden ja koululaisryhmien opastaminen uuden verkkokirjaston käyttöön sekä henkilöstön täydennyskoulutus.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Vaski-kirjastot päivittivät yhteistyösopimuksensa ja päättivät liittyä tämän vuoden aikana Melindaan eli kansalliseen metatietovarantoon, joka mm. tuo luettelointidataa laadukkaammaksi. Lisäksi Vaski-kirjastot käynnistivät uuteen kirjastojärjestelmään siirtymisestä tulevaisuudessa Kohti Kohaa – projektin. Kesällä järjestettiin lukukampanjoita koululaisille, jotka lukivat yhteensä 1821 kirjaa. Eniten lukeneet palkittiin kirjapalkinnoilla. Loisto-kirjastot ovat päättäneet liittyä Vaski-kirjastoihin. Vaski kirjastot päättivät ottaa käyttöön hankintaportaalin. Kirjallisuuden hankintapäätös 2017 on tehty joulukuussa.
2. Kirjaston aineistokierto on ollut 1,61/ teos. Kokoelmasta karsittiin 3,6%. Vuonna 2016 kirjaston kokonaislainaus oli 167 385 lainaa, kasvua edelliseen vuoteen oli huikeat 6 %. Kirjastoista lainattiin yhteensä 146 066 kirjaa ja lähes 14 000 av-tallennetta kuten elokuvaa, cd-levyä, äänikirjaa ja kielikurssia, lehtiä lainattiin 6 264 kappaletta. Lasten ja nuorten kirjalainojen osuus kirjalainauksista oli 65,5 % ja kaiken kaikkiaan 57,1 % kokonaislainauksesta. Kirjojen lainaus kasvoi yhteensä 7 %. Kävijöitä kirjastoissa oli vuoden aikana 88 952 ja verkkokirjastoa käytettiin 37 739 kertaa ja E-aineistoja lainattiin 778 kertaa. Lainauksia oli 17,3 asukasta kohden ja kirjastokäyntejä oli 9,2 asukasta kohti. Kirjastoihin hankittiin vuoden aikana 5034 teosta, joista kirjoja hankittiin 4407 kappaletta. Kokoelmiin kuului vuoden lopussa 104 053 teosta, eli 10,7 teosta asukasta kohden. Aineistosta poistettiin 3 755 teosta ja aineiston kierto tehostui i vuoden aikana 1,61 lainaan/teos. Satutunteja kirjastoissa järjestettiin 25 kertaa ja niissä oli osallistujia yhteensä 539. Kirjastoissa kävi 158 koululuokkaa. Kirjastonkäytönopetusta sai 685 oppilasta ja kirjavinkkauksiin osallistui 764 oppilasta. Pääkirjasto toimitti lisäksi kouluille opettajien toivomia erillisiä lukupaketteja. Yökirjastoja järjestettiin kaksi. Päiväkoti- ja muita ryhmiä kävi kirjastoissa 51. Kirjastoissa järjestettiin mm. Elsa Beskow – näyttely ja 14 muuta näyttelyä, sekä 9 erilaista tapahtumaa ja matineaa, joissa oli yhteensä lähes 1500 kävijää. Yläasteella vieraili perinteisesti kirjavinkkari, joka esitteli nuortenkirjallisuutta kuudessa luokassa. Tietokilpailuja järjestettiin kuusi ja niihin tuli yli 600 vastausta.
3. Aineistorekistereistä on siivottu n. 85 %. Masku lähettää jatkossa primaariluetteloitavat uutuutensa Turkuun luetteloitavaksi.
4. Finna - projekti päättyi ja huhtikuussa vietettiin Finna – päivää, johon pääkirjasto osallistui. Henkilöstö osallistui alueella järjestettyihin alansa koulutuksiin.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Määrätavoitteet					
Lainoja	154 697	157982	175000	167 385	95,6
Lainaajia	3 551	3419	3300	3510	106,3
Kävijöitä	86 248	91184	92 000	88 952	96,7
Lainaajia asukkaista	36,2	36,2	36	36,1	100,3
Aineiston kierto	1,5	1,54	2	1,61	80,5
Taloudellisuustavoitteet					
€/laina	2,38	2,4	2,20	2,16	98,2
€/lainaaja	103,7	111,8	116,6	102,8	88,2

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Toimintamenot	372	368	376	352	93,6
Toimintatulot	8	3	3	4	131,0
Netto	364	365	373	348	93,3
Nettomenot €/asukas	37,2	37,6	38,6	36,0	93,3
Netto % käyttömenoista	0,7	0,7	0,71	0,67	94,36
Suunnitelmapoistot	8	8		6	
Laskennalliset erät, menot	71	70		80	
tulot	8	-		-	

Toimielin **50 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**
Tulosalue **500 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu**

Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö Rakennustarkastaja

Toiminta
Toiminta-ajatus Maskun rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista, rakennustyönvalvonnan ja rakennetun ympäristön valvonnan sekä hyvän asiakaspalvelun avulla.

Toimintaympäristön muutos

Toimintaympäristö on Maskun kunta.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Myönnettävien lupien käsittelyaika on noin 2 viikkoa.
2. Sähköisen asioinnin kehittäminen.
3. Neuvonnan ja ohjauksen lisääminen.
4. Osallistuminen TART ry:n kehitystehtäviin

Tavoitteiden toteutuminen 1.1. – 31.12.2016

1. Myönnettävien lupien käsittelyaika on ollut noin 10 vrk.
2. Lupa.fi on käytössä lupien vastaanottamisessa, käsittelyssä ja arkistoinnissa.
3. Neuvontaa ja ohjausta on lisätty.
4. Rakennustarkastaja on osallistunut TART ry:n tilaisuuksiin.

Rakennusvalvonnan toiminnan menot ovat ylittyneet 7,7 % ja se johtuu IT-kuluista mm. Lupapiste.fi/sähköinen arkistointi (laitteiden hankinta ja ohjelmien päivitys). Toiminnan tulot ovat ylittyneet 30 % ja se johtuu tehostuneesta luvituksesta sekä lupamäärien kasvusta (yht. 330 lupaa).

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Myönnetyt rakennusluvat	187	157	200	176	88
- asuinrakennusluvat	56	46	40	55	137
Myönnetyt luvat, kerrosala	13 771	13 485	45 000	37 821	84
Myönnetyt suunnittelutarvelu-vat	15	13	10	9	90
Katselmukset	509	365	500	329	66
Tehdyt päätökset §, raktark	393	319	500	581	116
Valmistuneet asunnot	42	66	40	76	190
Toimenpideluvat				154	

Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö **Ympäristösihteeri**

TOIMINTA
Toiminta-ajatus

Toiminta **Toiminta-ajatus**

Ympäristönsuojelun tavoitteena on ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia vahinkoja, turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö. Lisäksi ympäristönsuojelun tavoitteena on ehkäistä jätteiden syntyä ja niiden haitallisia vaikutuksia ja torjua ilmastonmuutosta sekä tukea kestävää kehitystä.

Toimintaympäristö
Toimintaympäristönä on Maskun kunnan alue. Ympäristösihteeripalvelut ostetaan Raision kaupungilta.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Kuntaan vireille tulleet ympäristöluvat käsitellään sujuvasti ja ilman turhia viivytyksiä.
2. Laaditaan valvontasuunnitelmat ympäristöluvan omaavien laitosten tarkastustoimintaa varten.
3. Osallistutaan vesihuoltoprojektin kautta haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyn ohjaukseen ja neuvontaan.
4. Osallistutaan Valonian ja sen eri työryhmien työskentelyyn ja sitä kautta vaikutetaan paikalliseen kestävään kehitykseen.
5. Ympäristön viihtyvyyttä ja terveellisyyttä seurataan säännöllisesti mm. lautakunnan katselmuskierroksilla sekä tarkistamalla viranhaltijoille tulleet roskaamiseen ym. ympäristöä pilaavaan toimintaan liittyvät valitukset viivytyksettä.

Tavoitteiden toteutuminen 1.1. – 31.12.2016

1. Kunnassa on käsitelty kolme ympäristölupaa.
2. Valvontasuunnitelmat ympäristöluvan omaavien laitosten tarkastustoimintaa varten ovat valmisteilla.
3. On osallistuttu vesihuoltoprojektin kautta haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyn ohjaukseen ja neuvontaan.
4. On osallistuttu haja-asutusalueiden vesihuoltoryhmän työskentelyyn.
5. Viranhaltijoille tulleet roskaamiseen ym. ympäristöä pilaavaan toimintaan liittyvät valitukset on tarkistettu.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Lausuntoja	52	33	40	23	58
Ympäristölupia	1	3	2	3	150
Katselmuksia	37	44	50	46	92
Tiedotus/kpl					

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12/2016 TOT 2016	%
Toimintamenot	212	197	225	238	105,6
Toimintatulot	143	118	184	242	131,6
Netto	69	79	41	-4	11,1
Nettomenot euro/asukas	7,0	8,1	4,2	0,5	11,9
% käyttömenoista	0,16	0,15	0,07	0,0087	12,4
Suunnitelmapoistot		-		-	
Laskennalliset erät, menot		10		10	
tulot	-	1		-	

Toimielin **70 TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue **700 Tekninen hallinto**

Vastuuhenkilö ja tilivelvollinen Tekninen johtaja

TOIMINTA

Toiminta-ajatus Tuottaa yksityisille kuntalaisille, yrityksille ja kunnallishallinnolle kunnan resurssit huomioiden tyydyttävät tekniset palvelut.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Tuottaa teknisen toimen palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti.
2. Jatkaa yhteistyötä teknisen toimen ja eri sidosryhmien välillä.
3. Henkilöstön ammatti- ja tietotaidon ylläpitäminen.

Saavutetut tavoitteet

1. Palvelut on tuotettu hyvin tehokkaasti olemassa olevilla resursseilla.
2. Yhteistyö on vakiintunut useiden eri sidosryhmien kanssa.
3. Henkilöstö on osallistunut kunnan sisäisiin koulutuksiin.

TALOUS	1000 € TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 1-12 kk /2016	%
Toimintamenot	282	247	322	272	84,5
Toimintatulot	0	4	70	72	103,0
Nettomenot	282	243	252	200	79,4
Nettomenot euro/asukas	29,1	25,1	26,1	20,7	79,3
Netto % käyttömenoista	0,67	0,5	0,48	0,38	80,3
Suunnitelmapoistot	21	14		16	
Laskennalliset erät, menot		118		135	
Tulot		12		7	

Toimielin	**70 TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue	**705 Ruoka- ja siivouspalvelut**
Vastuuhenkilöt	Ruokahuoltopäällikkö ja siivoustoimen esimies
Tilivelvollinen	Tekninen johtaja
TOIMINTA	
Toiminta-ajatus	Tuotetaan kunnan ruokapalvelut terveellisesti, tehokkaasti ja käyttäjiä palvelevasti. Tuotetaan kunnan siivouspalvelut turvallisesti, ympäristöystävällisesti ja pintamateriaalien elinkaarta pidentävästi.
Toiminnalliset tavoitteet	1. Siirretään siivoustoimen työajanhallinta sähköiseen Titania-ohjelmaan. 2. Kehitetään sähköistä työajanseurantaa kunnan kiinteistöissä. 3. Huomioidaan muuttuvat toiminnot kiinteistöissä ruokahuollon osalta.
Saavutetut tavoitteet	1. Titania-ohjelma on otettu käyttöön. 2. Sähköinen työajanseuranta on käytössä. 3. Ruokahuollon toimintamuutoksiin, jotka johtuvat Mäntykodin myynnistä ja koulujen poikkeusoloista, on huomioitu.

SUORITTEET	**TP 2015**	**TA 2016**	**TOT 1-12kk/ 2016**	
Toiminnan laajuus				
Ateriasuoritteet, kpl	536 994	482 500	561 086	116,2
Ateriasuoritteet (koulut), €/kpl	2,20	3,10	3,35*	108,0
Ateriasuoritteet (päiväkodit), €/kpl	4,11	4,25	3,57*	84,0
Ateriasuoritteet (laitos), €/kpl			3,61*	
Siivottavia tiloja, m²	32000	36500	32000	87,6
Siivoustoimi, €/m²	21,56	25,2	26,3	104,3

*) laskentaperusteita on muutettu vuoteen 2015 verrattuna.

TALOUS	(1000 €) **TP 2015**	**TA 2016**	**TOT 12kk/ 2016**	**%**
Toimintamenot	2 589	2 753	2 623	95,3
Toimintatulot	625	625	524	83,9
Nettomenot	1 964	2 128	2 099	98,6
Nettomenot euro/asukas	216,4	220,4	217,4	98,6
Netto % käyttömenoista	3,8	4,09	4,04	98,85
Suunnitelmapoistot	21		20	
Laskennalliset erät, menot	113		45	
tulot	883		846	

Toimielin	**70 TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue	**710 Kiinteistötoimi**
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja
Tilivelvollinen	Tekninen johtaja
TOIMINTA	
Toiminta-ajatus	Kiinteistöjen ja toimitilojen kunto ylläpidetään sellaisena, että palvelut ja toiminnot voidaan hoitaa niissä keskeytyksettä ja turvallisesti. Tilat täyttävät toimintojen edellyttämät tyydyttävät vaatimukset.
Toiminnalliset tavoitteet	1. Investointiohjelmassa olevien rakennusten peruskorjaushankkeiden toteutuminen. 2. Seikelän koulun ja Satuseikelän päiväkodin lämmitysjärjestelmän uusiminen. 3. Luovutaan kiinteistöistä, joilla on vähäinen merkitys kunnan peruspalvelujen tuottamisessa.
Saavutetut tavoitteet	1. Investointiohjelman toteutuminen on esitetty erillisessä raportissa. 2. Aluelämpöhanke on edetty toteutusvaiheeseen Seikelän ja Terveyskeskuksen osalta ja suunnitteluvaiheeseen Kurittulan lämpölaitoksen osalta. 3. Hankkeelle ei ole ollut osoittaa resursseja.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Toiminnan laajuus					
Ylläpidettäviä tiloja/ rakennusten tilavuus, m^3	158 770	150 000	158770	118 100*	74,3
Kiint.ylläpito, €/m^3		17,03			
Rakennusten kerrosala, m^2	46 550	44 400	46550	31 600*	67,8
ylläpito, €/krs-m^2		57,5			
Vuokra-asuntoja	70	70	70	70	100,0
Vuokralle annetut alueet, ha	31	31	31	31	100,0

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 12kk/ 2016	%
Toimintamenot	3 217	2 549	3 460	3 545	102,5
Toimintatulot	1 863	1 998	2 250	2 012	89,4
Nettomenot	1 354	551	1 210	1 533	126,7
Nettomenot euro/asukas		56,8	125,3	158,8	126,7
Netto % käyttömenoista		1,06	2,32	2,95	127,3
Suunnitelmapoistot	461	451		414	
Laskennalliset erät, menot		194		202	
tulot		1 249		2 319	

Toimielin	**70 TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue	**770 Yleiset alueet**
Vastuuhenkilö	Työpäällikkö
Tilivelvollinen	Tekninen johtaja
TOIMINTA	
Toiminta-ajatus	Kaavakadut ja kevyen liikenteen väylät ylläpidetään tyydyttävässä kunnossa kohtuullisilla kustannuksilla liikenneturvallisuuden ja ympäristön viihtyvyyden asettamat vaatimukset huomioiden. Huolehditaan puistojen viihtyisyydestä, leikkikenttien turvallisuudesta ja urheilu-, ulkoilu- ja virkistysalueiden kohtuullisesta kunnosta.
Toiminnalliset tavoitteet	Liikennealueet 1. Toteutetaan investointiohjelman mukaiset hankkeet. Puistot ja leikkikentät 1. Kunnan leikkikenttien kunnostusta jatketaan erillisen suunnitelman mukaisesti myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Ulkoilualueet ja urheilukentät 1. Alueet ylläpidetään nykyisellä tasolla. Venepaikat 1. Ulkoistetaan Maanpään ja Vähä-Joumon pienvenesatamien kaikki toiminnot.
Saavutetut tavoitteet	Liikennealueet 1. Investoinnit on esitetty erillisessä raportissa. Puistot ja leikkikentät 1. Leikkikenttien uusimistyö on käynnissä. Ulkoilualueet ja urheilukentät 1. Nykyinen taso on säilynyt. Venepaikat 1. Ulkoistamisen valmistelu on aloitettu.

SUORITTEET	**TP 2014**	**TP 2015**	**TA 2016**	**TOT 2016**	**%**
Toiminnan laajuus					
Kaavatietä, km	56	59	60	60	100,0
Kunnossapito, €/km	2 576	2 915		3 666	
Valaistusta, km	82	85	86	86	100,0
Kunnossapito, €/km	1 827	1 341		1 314	
Leikkikenttiä, kpl	24	30	20	20	100,0
Pallokenttiä, kpl	11	12	10	10	100,0
Kevyen liikenteen väylää, km (ylläpidettävää)	21	24	23	23	100,00

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 12kk/ 2016	%
Toimintamenot	414	458	460	563	122,5
Toimintatulot	20	33	22	12	152,6
Nettomenot	394	425	438	530	121,0
Nettomenot euro/asukas		43,8	45,4	54,9	120,8
Netto % käyttömenoista		0,81	0,84	1,02	121,5
Suunnitelmapoistot	670	703		739	
Laskennalliset erät, menot		87		103	
tulot		29		42	

Toimielin **80 HAJA-ASUTUSLAUTAKUNTA**
Tulosalue **900 Haja-asutusasiat**

Tie-, joukkoliikenne- ja matkailuasiat
Vastuuhenkilö **Yhteysjohtaja**

TOIMINTA
Toiminta-ajatus Tukea yksityisteitä avustuksin ja kehittää joukkoliikennettä. Huolehtia kunnan osa-alueiden, maaseudun, joukkoliikenteen ja matkailun asioista.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Tukea avustuksin yksityistieverkon ylläpitämistä kunnossa.
2. Tukea yksityisteiden peruskorjausta (1-2 kohdetta/vuosi).
3. Joukkoliikenne-, matkailu ja kunnan osa-alueiden asioiden edistäminen ja ajaminen. Palveluliikenteen jatkaminen Askainen-Niemenkulma-terveyskeskus.
4. Edistetään matkailua yhdessä TurkuTouringin, Naantalin matkailun kanssa sekä omana toimintana.
5. Kyläyhdistysten toiminnan tukeminen kylärahalla.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Yksityisteiden kunnossapitohakemukset on käsitelty 8.6.2016. Hakemuksia tuli määräaikaan mennessä 85 kpl.
2. Yksityisteiden peruskorjaus avustuksista tehtiin päätökset 8.6.2016.
3. Palveluliikenteen jatkosta on tehty sopimus 31.12.2017 asti.
4. Matkailumainonta on ohjattu TurkuTouring ja Naantalin matkailun kautta.
5. Kyläyhdistysten kylärahat on jaettu.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Avustusta saavat yksityistiet	83	79	79	88	
Avustettavia teitä yhteensä, km (1000 km)	80	80	80	146	

Maaseututoimi, EU-hankkeet ja projektit

Vastuuhenkilö **Yhteysjohtaja**

TOIMINTA
Toiminta-ajatus Järjestää maataloushallinnon lakisääteisten tehtävien hoitaminen ja pyrkiä edistämään maaseutuelinkeinoja Maskun kunnassa.

Toimintaympäristö Maaseutuasiamiehen palvelut ostetaan Liedosta ja toimipaikka on Nousiaisissa.

Tavoitteet

1. Hoitaa maataloushallinnon lakisääteiset tehtävät ajallaan, virheettömästi ja oikeudenmukaisesti.
2. Maskun Rivieran ulkoilu- ja virkistysalueen kehittämissuunnitelman toteuttaminen vuosina TA 2016 90.000 € ja TA 2017 90.000 € yht. 180.000 €.
3. EU-rahoituksen hyödyntäminen kunnan kehittämisessä.

.Tavoitteiden toteutuminen

1. Maaseutuasiat on hoidettu.

2. Varsin Hyvä ry on päättänyt Leader avustuksesta Isokiven rantaan, Elyn päätös tulossa 50 % tuki ja 50 % kunta yhteensä 97.966 euroa. Työt alueella olivat valmiit 30.9.2016 mennessä.
3. Ollaan mukana Aluksnen kunnan hakemassa Nordic-Baltic mobility programme for public administration. Aiheena on matkailun kehittäminen. Aluksenen kolme viranhaltijaa vierailivat tutustumassa Maskun kuntaan 13.9- 15.9.16.2016.
4. Maskun kunta on mukana Kansalaisten Eurooppa hankkeessa yhdessä seuraavien kuntien kanssa: Linköping, Forli, Masku, Zagreb, Ciudad Real, Bologna. Linköping on saanut 150.000 euron rahoituksen vuosille 2016-2018. Maskun osuus noin 20.000 euroa. Masku piti hankkeen avaustilaisuuden 11.10.- 14.10.2016 Hankkeen aiheena oli nuorten työllistymisedellytysten parantaminen.

SUORITTEET	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TOT 2016	%
Määrätavoitteet					
Tukea hakeneet maatilat	129	124	118	115	
Kasvulohkoja kpl	2 600	2 654	2600	2621	
Peltoa ha	5 800	5 792	5750	5740	

TALOUS	(1000 €) TP 2014	TP 2015	TA 2016	1-12 kk TOT 2016	%
Toimintamenot	216	210	233	226	97,1
Toimintatulot	0	1	10	8	83,3
Netto	216	209	223	218	97,7
Nettomenot euro/asukas	22,1	21,5	22,6	22,6	100,0
Netto % käyttömenoista	0,43	0,40	0,42	0,41	99,9
Suunnitelmapoistot		-		-	
Laskennalliset erät, menot	1	1		2	
Tulot		-		-	

2.2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion käyttötalousosa käsittää 18 tehtäväaluetta, joista vapaa-aikatoimi on sitovuussääntöjen mukaan nettobudjetoitu muiden tehtäväalueiden ollessa bruttobudjetoituja. Tehtäväalueiden määrärahat sekä valtuuston hyväksymät tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja investointien erät ovat sitovia kunnanvaltuustoon nähden.

Talousarvion toteutumisvertailu osoittaa, että talousarviomuutosten jälkeen toimintamenojen kokonaistoteutuma on 99,9 % ja toimintatuottojen 78,8 %. Investointimenojen toteutuma on 111,3 % ja tulojen 85,8 %.

Taulukossa on esitetty menoylitykset ja tuloalitukset, jotka esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäviksi tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Toimintamenojen kokonaisylitys on 589.697,45 euroa ja toimintatuloalitus 664.957,39 euroa. Tuloslaskelman tulot alittuivat 66.435,50 euroa ja menot ylittyivät 26.794,23 euroa. Investointimenot ylittyivät 666.613,48 euroa ja tulot alittuivat 312.105 euroa. Kunnanhallituksen, varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan, vapaa-aikalautakunnan, rakennus- ja ympäristölautakunnan sekä teknisen lautakunnan selvitykset ovat tilinpäätösasiakirjan liitteenä.

Kunnanhallituksen tehtäväalueen yleishallinnon kokonaisylitys on 18.096,30 euroa, mikä johtuu tiedotustoiminnan, avustusten, työllistämisen, elinkeinotoiminnan, atk-palveluiden ja henkilöstöhallinnon määrärahojen ylittymisestä. Vanhustenhuollon tehtäväalueen 82.104,21 euron ylitys perustuu perusturvakuntayhtymä Akselin arvioitua suurempaan laskutukseen ao. toiminnan osalta.

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan opetustoiminnan tehtäväalueen 143.177,17 euron ylitys johtuu arvioitua suuremmista asiakaspalvelujen ostoista (41.803 euroa), ICT-palveluiden hankinnasta koulujen tietoverkon toimivuuden parantamiseksi (33.442 euroa) sekä kuljetuspalveluiden määrärahan ylittymisestä (152.308 euroa) muiden momenttien alittuessa nettoylitystä vastaavasti. Varhaiskasvatuksen tehtäväalueen ylitys 136.351,44 euron ylitys johtuu eläkemenoperusteisten maksujen ja varhemaksujen puuttumisesta määrärahoista (177.496 euroa), arvioitua suuremmista asiakaspalvelujen ostoista (52.837 euroa), ICT-hankinnoista (31.397 euroa) sekä kuljetuspalveluista (34.967 euroa) muiden momenttien alittuessa nettoylitystä vastaavasti.

Vapaa-aikalautakunnan vapaa-aikatoimen tehtäväalueen 8.510 euron nettoylitys johtuu kahden vuoden liikunta-avustusten ja ohjaajapalkkioiden kirjautumisesta vuodelle 2016.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan rakennusvalvonnan tehtäväalueen 12.587,47 euron ylitys johtuu Lupapiste.fi/sähköinen arkistointi-ohjelman hankinnan arvioitua suuremmista kustannuksista.

Teknisen lautakunnan kiinteistötoimen tehtäväalueen 85.398,91 euron ylitys johtuu arvioitua suuremmista väistötilojen perustamiskustannuksista ja vuokrista. Yleisten alueiden tehtäväalueen 10 3.472,15 euron ylitys johtuu kaavateiden kunnossapidon 30.121 euroa arvioitua suuremmista kustannuksista, Kajamon maankäyttösopimukseen liittyvistä viimeistelykustannuksesta (41.656 euroa) sekä ulkoilualueiden ja urheilukenttien arvioitua suuremmista kunnossapitokustannuksista 32.112 eurolla.

Tuloslaskelmassa korko- ja rahoitus tulot alittuivat alhaisen korkotason perusteella. Rahoituskulut ylittyivät arvioitua suurempien tulojäämien poiston takia.

Investoinneissa talonrakennusinvestointimääräraha ylittyi yhteensä 562.855,10 eurolla keskeisesti rakennusten peruskorjauksen ja Kurittulan koulun purun perusteella. Muut investoinnit ylittyivät 103.758,38 eurolla. Investointitulot alittuivat 312.105,00 eurolla johtuen pääasiassa arvioitua pienemmästä maan myyntitulosta.

Vuoden 2016 talousarvion menomäärärahaylitykset/tuloalitukset

KÄYTTÖTALOUS

Toimielin	Tehtäväalue	Määräraha	Toteutuma	ylitys/alitus
Menot				
Kunnanhallitus	Yleishallinto	2 347 000	2 365 096,30	-18 096,30
	Vanhuspalvelut	4 522 000	4 604 104,21	-82 104,21
Varhaiskasvatus- ja	Opetustoiminta	8 980 000	9 123 177,17	-143 177,17
opetuslautakunta	Varhaiskasvatus	5 782 000	5 918 351,44	-136 351,44
Vapaa-aikalautakunta	Vapaa-aikatoimi	400 000	408 509,80	-8 509,80
Rakennus- ja ympäristö-	Rakennusvalvonta ja	225 000	237 587,47	-12 587,47
lautakunta	ympäristönsuojelu			0,00
Tekninen lautakunta	Kiinteistötoimi	3 460 000	3 545 398,91	-85 398,91
	Yleiset alueet	460 000	563 472,15	-103 472,15
Yhteensä				**-589 697,45**
Tulot				
Kunnanhallitus	Yleishallinto	1 004 000	692 501,80	-311 498,20
	Yhdyskuntasuunnittelu	34 000	20 774,37	-13 225,63
Tekninen lautakunta	Ruoka- ja siivouspalvelut	625 000	524 172,39	-100 827,61
	Kiinteistötoimi	2 250 000	2 012 262,54	-237 737,46
Haja-asutuslautakunta	Haja-asutus	10 000	8 331,51	-1 668,49
Yhteensä				**-664 957,39**
TULOSLASKELMA				
	Korkotulot	115 000	96 432,32	-18 567,68
	Muut rahoitustulot	70 000	22 132,18	-47 867,82
	Muut rahoituskulut	35 000	61 794,23	-26 794,23
INVESTOINNIT				
Menot				
Kunnanhallitus	Pys.vast.osto (perintö)	0	78 382,50	-78 382,50
Tekninen lautakunta	Irtain omaisuus	10 000	14 743,45	-4 743,45
	Vuositt. Peruskorjaus-määräraha	2 295 000	2 699 239,05	-404 239,05
	Kurittulan uusi koulu	90 000	115 772,84	-25 772,84
	Kurittulan koulun purku	0	130 905,71	-130 905,71
	Marskintorin katos	0	1 937,50	-1 937,50
	Liikenneväylät	347 000	349 291,84	-2 291,84
	Puistot ja leikkikentät	50 000	55 563,41	-5 563,41
	Liikunta-alueet	98 000	110 777,18	-12 777,18
Tulot				**-666 613,48**
Kunnanhallitus	Kiinteä omaisuus, maa-alueet	800 000	508 897,00	-291 103,00
Tekninen lautakunta	Liikunta-alueet	70 000	48 998,00	-21 002,00
				-312 105,00

2.3. KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimintakulujen toteutumisvertailu

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE	TA 2016	TA-muutokset	TA muutos-ten jälkeen	TP 2016	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta	Vaalit					
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus	15 000		15 000	15 623	-623
Kunnanhallitus	Yleishallinto	2 217 000	130 000	2 347 000	2 365 096	-18 096
	Yhdyskuntasuunnittelu	135 000		135 000	119 565	15 435
	Sosiaalipalvelut	5 533 000	45 000	5 578 000	5 510 666	67 334
	Vanhuspalvelut	4 420 000	102 000	4 522 000	4 604 104	-82 104
	Terveydenhuolto	15 913 000	-377 000	15 536 000	15 221 316	314 684
Varhaiskasvatus- ja	Opetustoiminta	8 880 000	100 000	8 980 000	9 123 177	-143 177
opetuslautakunta	Varhaiskasvatus	5 682 000	100 000	5 782 000	5 918 351	-136 351
Vapaa-aikalautakunta	Vapaa-aikatoimi	516 000		516 000	527 188	-11 188
	Kirjastotoimi	376 000		376 000	351 949	24 051
Rakennus- ja ympäris-	Rakennusvalvonta ja					
tölautakunta	Ympäristönsuojelu	208 000	17 000	225 000	237 587	-12 587
Tekninen lautakunta	Hallinto	322 000		322 000	272 207	49 793
	Ruoka- ja siivouspalvelut	2 753 000		2 753 000	2 623 153	129 847
	Kiinteistötoimi	2 860 000	600 000	3 460 000	3 545 399	-85 399
	Yleiset alueet	460 000		460 000	563 472	-103 472
	Liikelaitokset					
	Palo- ja pelastustoimi	710 000		710 000	690 435	19 565
Haja-asutuslautakunta	Haja-asutusasiat	200 000	33 000	233 000	226 169	6 831
KÄYTTÖMENOT YHTEENSÄ		**51 200 000**	**750 000**	**51 950 000**	**51 915 457**	**34 543**

TILINPÄÄTÖS 2016: TOIMINTAMENOT

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	Toteut. %	Muutos %
Keskusvaalilautakunta	Vaalit	10 774	24 248	0	5 838	7 105				
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus	8 518	11 187	14 602	16 404	16 142	**15 000**	**15 623**	**104,2**	**-3,2**
Kunnanhallitus	Yleishallinto	3 088 776	3 089 064	3 287 283	3 992 180	2 400 096	**2 347 000**	**2 365 096**	**100,8**	**-1,4**
	Yhdyskuntasuunnittelu	90 034	141 387	137 163	104 093	129 872	**135 000**	**119 565**	**88,6**	**-7,9**
	Sosiaalipalvelut	3 670 949	4 489 799	5 286 706	5 389 498	5 499 049	**5 578 000**	**5 510 666**	**98,8**	**0,2**
	Vanhuspalvelut	4 386 122	5 011 482	5 079 575	5 234 735	4 492 899	**4 522 000**	**4 604 104**	**101,8**	**-2,5**
	Terveydenhuolto	12 844 989	13 709 605	14 725 063	14 656 021	16 011 231	**15 536 000**	**15 221 316**	**98,0**	**-4,9**
Varhaiskasvatus- ja	Opetustoiminta	9 070 554	9 917 598	9 917 579	8 835 927	8 776 546	**8 980 000**	**9 123 177**	**101,6**	**3,9**
opetuslautakunta	Varhaiskasvatus	5 510 144	6 042 290	5 868 825	5 655 010	6 073 635	**5 782 000**	**5 918 351**	**102,4**	**-2,5**
Vapaa-aikalautakunta	Vapaa-aikatoimi	483 606	532 398	492 950	473 566	485 706	**516 000**	**527 188**	**102,2**	**8,5**
	Kirjastotoimi	371 356	396 549	398 861	371 741	368 578	**376 000**	**351 949**	**93,6**	**-4,5**
Rakennus- ja ympäris-	Rakennusvalvonta ja									
tölautakunta	Ympäristönsuojelu	212 593	213 254	200 286	212 078	196 515	**225 000**	**237 587**	**105,6**	**20,9**
Tekninen lautakunta	Hallinto	329 673	301 924	266 083	281 655	246 792	**322 000**	**272 207**	**84,5**	**10,3**
	Ruoka- ja siivouspalvelut					2 589 464	**2 753 000**	**2 623 153**	**95,3**	**1,3**
	Kiinteistötoimi	3 396 698	3 931 063	3 663 407	3 216 650	2 549 332	**3 460 000**	**3 545 399**	**102,5**	**-39,1**
	Yleiset alueet	497 783	506 581	460 603	413 797	457 595	**460 000**	**563 472**	**122,5**	**23,1**
	Liikelaitokset	761 713	922 165	987 754	991 809	1 019 085				
	Palo- ja pelastustoimi	641 914	660 799	684 826	693 141	687 430	**710 000**	**690 435**	**97,2**	**0,4**
Haja-asutuslautakunta	Haja-asutusasiat	280 693	279 515	265 968	215 717	209 975	**233 000**	**226 169**	**97,1**	**7,7**
KÄYTTÖMENOT YHTEENSÄ		**45 656 889**	***50 180 908***	**51 737 534**	**50 759 860**	**52 217 047**	**51 950 000**	**51 915 457**	**99,9**	**-0,6**
Muutos-%		***7,0***	***9,9***	***3,1***	***-1,9***	***2,9***		**-0,6**		

St

Toimintatuottojen toteutumisvertailu

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE	TA 2016	TA-muutokset	TA muutos-ten jälkeen	TP 2016	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta	Vaalit					
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus					
Kunnanhallitus	Yleishallinto	**948 000**	56 000	1 004 000	**692 502**	-311 498
	Yhdyskuntasuunnittelu	**34 000**		34 000	**20 774**	-13 226
	Sosiaalipalvelut				**360**	360
	Vanhuspalvelut					
	Terveydenhuolto					
Varhaiskasvatus- ja	Opetustoiminta	**440 000**		440 000	**540 100**	100 100
opetuslautakunta	Varhaiskasvatus	**1 022 000**		1 022 000	**1 105 782**	83 782
Vapaa-aikalautakunta	Vapaa-aikatoimi	**116 000**		116 000	**118 678**	2 678
	Kirjastotoimi	**3 000**		3 000	**3 928**	928
Rakennus- ja ympäris-	Rakennusvalvonta ja	**170 000**	14 000	184 000	**242 130**	58 130
tölautakunta	Ympäristönsuojelu					
Tekninen lautakunta	Hallinto	**70 000**		70 000	**72 118**	2 118
	Ruoka- ja siivouspalvelut	**625 000**		625 000	**524 172**	-100 828
	Kiinteistötoimi	**2 250 000**		2 250 000	**2 012 262**	-237 738
	Yleiset alueet	**22 000**		22 000	**33 575**	11 575
	Liikelaitokset					
	Palo- ja pelastustoimi				**1 288**	1 288
Haja-asutuslautakunta	Haja-asutusasiat		10 000	10 000	**8 332**	-1 668
KÄYTTÖMENOT YHTEENSÄ		**5 700 000**	**80 000**	**5 780 000**	**5 376 001**	**-403 999**

VUODEN 2016 TALOUSARVIO: TOIMINTATULOT 1-12 KK

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP-2016	Toteut. %	Muutos %
Keskusvaalilautakunta	Vaalit		13 322	26 368		14 178	14 973				
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus				55						
Kunnanhallitus	Yleishallinto	5 532 322	3 660 120	2 271 521	2 365 949	1 977 731	2 055 982	1 004 000	**692 502**	69,0	-66,3
	Yhdyskuntasuunnittelu		70 857	13 083	485 627	13 868	19 383	34 000	**20 774**	61,1	7,2
	Sosiaalipalvelut	209 152	210 295	257 812	121 096	8 332	2 230		**360**		
	Vanhuspalvelut	536 249	40								
	Terveydenhuolto	5 218	4 859	74							
Varhaiskasvatus- ja	Opetustoiminta	194 930	474 047	383 358	503 061	444 554	590 904	440 000	**540 100**	122,8	-8,6
opetuslautakunta	Varhaiskasvatus	1 084 109	1 103 779	1 134 210	1 148 678	1 127 254	1 134 072	1 022 000	**1 105 782**	108,2	-2,5
Vapaa-aikalautakunta	Vapaa-aikatoimi	67 488	58 850	77 530	63 784	70 434	83 788	116 000	**118 678**	102,3	41,6
	Kirjastotoimi	15 160	9 094	6 880	6 322	8 363	3 270	3 000	**3 928**	130,9	20,1
Rakennus- ja ympäristö-	Rakennusvalvonta ja	145 793	109 434	168 859	118 917	143 494	117 632	184 000	**242 130**	131,6	105,8
lautakunta	Ympäristönsuojelu										
Tekninen lautakunta	Hallinto	2 522	2 349	460		270	3 576	70 000	**72 118**	103,0	1916,7
	Ruoka- ja siivouspalvelut						625 501	625 000	**524 172**	83,9	-16,2
	Kiinteistötoimi	692 806	1 610 721	1 945 424	2 073 870	1 862 728	1 998 058	2 250 000	**2 012 262**	89,4	0,7
	Yleiset alueet	350 734	246 053	318 505	24 794	19 652	32 823	22 000	**33 575**	152,6	2,3
	Liikelaitokset	1 209 247	1 276 638	1 544 880	1 208 027	1 431 971	1 488 865				
	Palo- ja pelastustoimi								**1 288**		
Haja-asutuslautakunta	Haja-asutusasiat	7 145	2 102	13 902	8 805		1 150	10 000	**8 332**	83,3	624,5
KÄYTTÖTULOT YHTEENSÄ		**10 052 875**	**8 852 560**	**8 162 866**	**8 128 985**	**7 122 829**	**8 172 207**	**5 780 000**	**5 376 001**	93,0	**-34,2**

2.4. TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Talous-arvio	TA-muu-tokset	TA muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	**5 700 000**	**80 000**	**5 780 000**	**5 376 001**	**-403 999**
Myyntitulot	1 005 780		1 005 780	974 720	**-31 060**
Maksutulot	1 334 520	14 000	1 348 520	1 451 312	**102 792**
Tuet ja avustukset	272 000	66 000	338 000	417 339	**79 339**
Muut toimintatulot	3 087 700		3 087 700	2 532 630	**-555 070**
Toimintamenot	**-51 200 000**	**-750 000**	**-51 950 000**	**-51 915 459**	**34 541**
Henkilöstömenot	-16 225 919	-224 000	-16 449 919	-16 088 269	**361 650**
Palvelujen ostot	-29 425 565	-443 000	-29 868 565	-30 250 482	**-381 917**
Aineet ja tarvikkeet	-2 477 224		-2 477 224	-2 559 911	**-82 687**
Avustukset	-1 977 600	-23 000	-2 000 600	-2 030 903	**-30 303**
Muut toimintamenot	-1 093 692	-60 000	-1 153 692	-985 894	**167 798**
Toimintakate	**-45 500 000**	**-670 000**	**-46 170 000**	**-46 539 458**	**-369 458**
Verotulot	39 470 000	-430 000	39 040 000	39 163 998	**123 998**
Valtionosuudet	8 230 000	440 000	8 670 000	8 680 765	**10 765**
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	115 000		115 000	96 432	**-18 568**
Muut rahoitustulot	70 000		70 000	22 132	**-47 868**
Korkomenot	-150 000		-150 000	-85 440	**64 560**
Muut rahoitusmenot	-15 000	-20 000	-35 000	-61 794	**-26 794**
Vuosikate	**2 220 000**	**-680 000**	**1 540 000**	**1 276 635**	**-263 365**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 300 000		-2 300 000	-2 089 532	210 468
Arvonalentumiset		-2 100 000	-2 100 000	-2 229 063	-129 063
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	**-80 000**	**-2 780 000**	**-2 860 000**	**-3 041 960**	**-181 960**
Poistoeron lisäys tai vähennys	85 000		85 000	85 717	717
Tilikauden yli/alijäämä	**5 000**	**-2 780 000**	**-2 775 000**	**-2 956 243**	**-181 243**

TULOSLASKELMA 2016

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TP 2016	Toteut. %	Muutos %
Toimintatuotot	10 052 875	8 852 560	8 162 867	8 128 985	7 122 830	8 246 380	5 780 000	5 376 001	93,0	-34,8
Toimintakulut	-42 674 759	-45 656 888	-50 180 909	-51 737 534	-50 759 861	-52 218 545	-51 950 000	-51 915 459	99,9	-0,6
TOIMINTAKATE	**-32 621 884**	**-36 804 328**	**-42 018 042**	**-43 608 549**	**-43 637 031**	**-43 972 165**	**-46 170 000**	**-46 539 458**	**100,8**	**5,8**
Verotulot	28 946 755	29 781 232	32 957 358	34 986 954	36 657 814	39 478 226	39 040 000	39 163 998	100,3	-0,8
Valtionosuudet	9 002 166	9 058 806	8 935 173	9 360 609	8 584 641	8 366 828	8 670 000	8 680 765	100,1	3,7
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotulot	13 797	18 400	10 378	7 390	3 727	10 777	115 000	96 432	83,9	794,8
Muut rahoitustulot	118 386	165 602	124 017	58 209	42 865	40 970	70 000	22 132	31,6	46,0
Korkokulut	-326 521	-504 414	-348 718	-218 968	-199 529	-125 467	-150 000	-85 440	57,0	-31,9
Muut rahoituskulut	-12 615	-47 574	-5 285	-10 613	-6 509	-10 824	-35 000	-61 794	176,6	470,9
VUOSIKATE	**5 120 084**	**1 667 724**	**-345 119**	**575 032**	**1 445 978**	**3 788 345**	**1 540 000**	**1 276 635**	**82,9**	**-66,3**
Poistot ja arvonalentumiset										
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 024 681	-2 307 239	-2 315 319	-2 515 859	-2 604 564	-2 571 317	-2 300 000	-2 089 532	90,8	-18,7
Arvonalentumiset							-2 100 000	-2 229 063	106,1	
Satunnaiset erät										
Satunnaiset tuotot		354 827	12 386			5 828 618				
Satunnaiset kulut		-59 424	0							
TILIKAUDEN TULOS	**3 095 403**	**-344 112**	**-2 648 052**	**-1 940 827**	**-1 158 586**	**7 045 646**	**-2 860 000**	**-3 041 960**	**106,4**	**-56,8**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	85 717	85 717	85 717	85 717	85 717	85 717	85 000	85 717	100,8	0,0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)										
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**3 181 120**	**-258 395**	**-2 562 335**	**-1 855 110**	**-1 072 869**	**7 131 363**	**-2 775 000**	**-2 956 243**	**106,5**	**-58,5**

2.5. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

			TP 2015	MTA 2016	TP 2016	Tot.-%
	KUNNANHALLITUS					
	Kiinteä omaisuus					
8 501	Maa-alueet	Menot	0	300 000	16 137	
		Tulot	2 435 664	800 000	508 896	63,6
8 502	**Irtain omaisuus**	Menot	84 607	40 000	34 806	87,0
8 505	**Osakkeet (TSEK)**				76	
8 509	**Rakennusten myynti**	Tulot		800 000	800 000	0,0
8 520	**Pysyv.vast. osto (perintö)**				78 383	
8 520	**Pysyv.vast. myynti (perintö)**				75 000	
3 799	**VARHAISKASV. JA OPETUSLAUTAK.**					
	Irtain omaisuus	Menot	27 623	70 000	66 254	94,6
	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
4 510	**Irtain omaisuus**	Menot		5 000	4 484	89,7
	TEKNINEN LAUTAKUNTA					
7 010	**Irtain omaisuus**	Menot	14 340	10 000	14 743	147,4
	Talonrakennus					
	Hankekohtaiset investoinnit					
8 251	**Kurittulan uusi koulu**	Menot		90 000	115 773	96,2
8 256	**Kurittulan koulun purkaminen**	Menot			130 906	
8 255	**Marskintorin kahvion katos**	Menot			1 938	
8180-8249	**Vuosittainen peruskorjausmääräraha**	Menot	647 999	2 295 000	2 699 240	152,0
		Tulot				
	Julkinen käyttöomaisuus					
7 719	**Liikenneväylät**	Menot	1 190 867	347 000	349 292	100,7
7 730	**Puistot ja leikkikentät**	Menot	61 073	50 000	55 563	111,1
7 750	**Liikunta-alueet**	Menot	367 520	98 000	110 777	105,0
		Tulot	43 000	70 000	48 998	58,5
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	**Menot**		**-3 305 000**	**-3 678 372**	**111,3**
		Tulot		**1 670 000**	**1 432 895**	**85,8**
		Netto		**-1 635 000**	**-2 245 477**	**137,2**

INVESTOINNIT: TILINPÄÄTÖS 2016

			TP 2015	MTA 2016	TP 2016	Tot.-%
	KUNNANHALLITUS					
	Kiinteä omaisuus					
8 501	Maa-alueet	Menot	0	300 000	16 137	
		Tulot	2 435 664	800 000	508 896	63,6
8 502	Irtain omaisuus	Menot	84 607	40 000	34 806	87,0
8 505	Osakkeet (TSEK)				76	
8 509	Rakennusten myynti	Tulot		800 000	800 000	0,0
8 520	Pysyv.vast. osto (perintö)				78 383	
8 520	Pysyv.vast. myynti (perintö)				75 000	
3 799	VARHAISKASV. JA OPETUSLAUTAK.					
	Irtain omaisuus	Menot	27 623	70 000	66 254	94,6
	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
4 510	Irtain omaisuus	Menot		5 000	4 484	89,7
	TEKNINEN LAUTAKUNTA					
7 010	Irtain omaisuus	Menot	14 340	10 000	14 743	147,4
	Talonrakennus					
	Hankekohtaiset investoinnit					
8 251	Kurittulan uusi koulu	Menot		90 000	115 773	96,2
8 256	Kurittulan koulun purkaminen	Menot			130 906	
8 255	Marskintorin kahvion katos	Menot			1 938	
8180-8249	Vuosittainen peruskorjausmääräraha	Menot	647 999	2 295 000	2 699 240	152,0
		Tulot				
	Julkinen käyttöomaisuus					
7 719	Liikenneväylät	Menot	1 190 867	347 000	349 292	100,7
7 730	Puistot ja leikkikentät	Menot	61 073	50 000	55 563	111,1
7 750	Liikunta-alueet	Menot	367 520	98 000	110 777	105,0
		Tulot	43 000	70 000	48 998	58,5
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	**Menot**		**-3 305 000**	**-3 678 372**	**111,3**
		Tulot		**1 670 000**	**1 432 895**	**85,8**
		Netto		**-1 635 000**	**-2 245 477**	**137,2**

18

2.6. RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	MTA 2016	TP 2016
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-345 119	575 033	1 445 977	3 788 345	1 540 000	1 276 635
Satunnaiset erät	12 386			5 828 618		
Tulorahoituksen korjauserät	-868 692	-816 080	-1 011 305	-1 832 904	-1 050 000	-713 736
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 104 237	-5 024 180	-4 590 281	-10 138 206	-3 305 000	-3 678 372
Rahoitusosuudet investointimenoihin	134 328	756 000	310 327	43 000	70 000	48 998
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 179 809	1 078 743	1 439 404	11 737 021	1 600 000	1 383 897
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-1 991 525**	**-3 430 484**	**-2 405 878**	**9 425 874**	**-1 145 000**	**-1 682 578**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset			-51 434	-4 398 447	-500 000	0
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	2 000 000	1 000 000	0	1 900 000	1 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 194 383	-2 165 600	-2 459 661	-2 223 880	-2 300 000	-2 166 252
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	2 000 000	3 000 000	0	0	3 000 000
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 124 765	1 050 391	-3 807	-2 620 169		-619 846
Rahoituksen rahavirta	**2 930 382**	**2 884 791**	**1 485 098**	**-9 242 496**	**-900 000**	**1 713 902**
Rahavirtojen muutos	938 857	-545 693	-920 780	183 378	-2 045 000	31 324
Kassavarat 1.1.	889 596	1 828 453	1 282 760	361 980	1 069 980	545 359
Kassavarat 31.12.	1 828 453	1 282 760	361 980	545 359	1 100 000	576 683
Pitkäaikainen lainakanta 31.12.	15 998 039	15 832 440	14 372 779	12 148 900	13 300 000	11 482 648
Lyhytaikaiset lainat 31.12.	13 000 000	15 000 000	18 000 000	18 000 000	20 000 000	21 000 000
Lainat yhteensä 31.12.	**28 998 039**	**30 832 440**	**32 372 779**	**30 148 900**	**33 300 000**	**32 482 648**
Lainat/asukas	2 998	3 169	3 319	3 107	3 376	3 355
As.luku	9 671	9 729	9 767	9 704	9 864	9 681

RAHOITUSLASKELMA 2016

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	MTA 2016	TP 2016
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-345 119	575 033	1 445 977	3 788 345	1 540 000	1 276 635
Satunnaiset erät	12 386			5 828 618		
Tulorahoituksen korjauserät	-868 692	-816 080	-1 011 305	-1 832 904	-1 050 000	-713 736
Investointien rahavirta						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-3 104 237	-5 024 180	-4 590 281	-10 138 206	-3 305 000	-3 678 372
Rahoitusosuudet investointimenoihin	134 328	756 000	310 327	43 000	70 000	48 998
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 179 809	1 078 743	1 439 404	11 737 021	1 600 000	1 383 897
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-1 991 525**	**-3 430 484**	**-2 405 878**	**9 425 874**	**-1 145 000**	**-1 682 578**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset			-51 434	-4 398 447	-500 000	0
Antolainasaamisten vähennykset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	2 000 000	1 000 000	0	1 900 000	1 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 194 383	-2 165 600	-2 459 661	-2 223 880	-2 300 000	-2 166 252
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	2 000 000	3 000 000	0	0	3 000 000
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 124 765	1 050 391	-3 807	-2 620 169		-619 846
Rahoituksen rahavirta	**2 930 382**	**2 884 791**	**1 485 098**	**-9 242 496**	**-900 000**	**1 713 902**
Rahavirtojen muutos	938 857	-545 693	-920 780	183 378	-2 045 000	31 324
Kassavarat 1.1.	889 596	1 828 453	1 282 760	361 980	1 069 980	545 359
Kassavarat 31.12.	1 828 453	1 282 760	361 980	545 359	1 100 000	576 683
Pitkäaikainen lainakanta 31.12.	15 998 039	15 832 440	14 372 779	12 148 900	13 300 000	11 482 648
Lyhytaikaiset lainat 31.12.	13 000 000	15 000 000	18 000 000	18 000 000	20 000 000	21 000 000
Lainat yhteensä 31.12.	**28 998 039**	**30 832 440**	**32 372 779**	**30 148 900**	**33 300 000**	**32 482 648**
Lainat/asukas	2 998	3 169	3 319	3 107	3 376	3 355
As.luku	9 671	9 729	9 767	9 704	9 864	9 681

2.7. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Menomäärä-rahat Alkup. TA	Muutokset	MTA	Toteutuma	Poikkeama	Tuloarviot Alkup. TA	Muutokset	MTA	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA	51 200 000	750 000	51 950 000	51 915 459	-34 541	5 700 000	80 000	5 780 000	5 376 001	-403 999
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						39 470 000	-430 000	39 040 000	39 163 998	123 998
Valtionosuudet						8 230 000	440 000	8 670 000	8 680 765	10 765
Korkotulot						115 000		115 000	96 432	-18 568
Muut rahoitustulot						70 000		70 000	22 132	-47 868
Korkomenot	150 000		150 000	85 440	64 560					
Muut rahoitusmenot	15 000	20 000	35 000	61 794	-26 794					
INVESTOINTIOSA	1 910 000	1 395 000	3 305 000	3 678 372	-373 372	1 670 000		1 670 000	1 432 895	-237 105
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset	500 000		500 000	0	500 000					
Antolainasaamisten vähennys										
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						1 900 000		1 900 000	1 500 000	-400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 300 000		2 300 000	2 166 252	133 748					
Lyhytaikaisten lainojen muutos										
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen	0		0	619 846						
YHTEENSÄ	**56 075 000**	**2 165 000**	**58 240 000**	**58 527 163**	**263 601**	**57 155 000**	**90 000**	**57 245 000**	**56 272 223**	**-972 777**

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. TULOSLASKELMA

	Toteutuma 2016	Toteutuma 2015
Toimintatuotot		
Myyntituotot	974 719,93	2 644 331,26
Maksutuotot	1 451 312,39	1 319 426,58
Tuet ja avustukset	417 338,66	452 200,43
Muut toimintatuotot	2 532 630,24	3 830 421,65
Toimintatuotot yhteensä	**5 376 001,22**	**8 246 379,92**
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 414 573,74	-12 539 212,13
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 945 372,82	-3 058 433,39
Muut henkilösivukulut	-728 322,01	-678 579,06
Palvelujen ostot	-30 250 482,10	-30 867 696,57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 559 911,32	-2 397 399,03
Avustukset	-2 030 902,79	-1 960 477,57
Muut toimintakulut	-985 894,02	-716 747,56
Toimintakulut yhteensä	**-51 915 458,80**	**-52 218 545,31**
Toimintakate	**-46 539 457,58**	**-43 972 165,39**
Verotulot	39 163 998,11	39 478 226,47
Valtionosuudet	8 680 765,00	8 366 828,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	96 432,32	10 777,22
Muut rahoitustuotot	22 132,18	40 969,74
Korkokulut	-85 440,31	-125 467,08
Muut rahoituskulut	-61 794,23	-10 824,09
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-28 670,04**	**-84 544,21**
Vuosikate	**1 276 635,49**	**3 788 344,87**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 089 532,08	-2 571 316,99
Arvonalentumiset	-2 229 063,51	
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		5 828 618,13
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	**-3 041 960,10**	**7 045 646,01**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	85 716,87	85 716,87
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-2 956 243,23**	**7 131 362,88**

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Mikäli poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla. Kunnat ovat velvoitettuja antamaan liitetietona selvityksen suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten poistonalaisten investointien määristä silloin, kun määrä poikkeavat olennaisesti toisistaan.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Jos vuosikate on negatiivinen on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

3.2. RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	1 276 635,49	3 788 344,87
Satunnaiset erät		5 828 618,13
Tulorahoituksen korjauserät	-713 736,44	-1 832 903,54
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 678 372,33	-10 138 206,01
Rahoitusosuudet investointeihin	48 998,00	43 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 383 896,53	11 737 020,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-1 682 578,75**	**9 425 874,17**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-4 398 446,70
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 166 251,76	-2 223 879,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000 000,00	
Lainakannan muutokset yhteensä	2 333 748,24	-2 223 879,76
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varjojen ja pääomien muutos	96 705,25	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 894,00	4 076,82
Saamisten muutos	974 304,48	37 305,36
Korottomien velkojen muutos	-1 692 749,28	-2 661 551,14
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-619 845,55	-2 620 168,96
Rahoituksen rahavirta	**1 713 902,69**	**9 242 495,42**
Rahavirtojen muutos	**31 323,94**	**183 378,75**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	576 683,07	545 359,13
Rahavarat 1.1.	545 359,13	361 980,38
Rahavarojen muutos yhteensä	**31 323,94**	**183 378,75**

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiivikseksi.

Investointien tulorahoitus, %:
= 100*Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut – Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.
Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta: Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön, Korkokulut ja Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta: Investointimenot, Antolainojen lisäys, Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

3.3. TASE

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	66 830,05	116 415,97
Muut pitkävaikutteiset menot	190 987,45	233 298,10
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	257 817,50	349 714,07
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 731 091,57	7 703 952,06
Rakennukset	27 280 544,12	28 391 096,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 420 128,74	6 663 411,37
Koneet ja kalusto	172 841,69	199 581,12
Muut aineelliset hyödykkeet		
Keskeneräiset hankinnat	103 135,74	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	41 707 741,86	42 958 040,69
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 139 747,16	11 139 671,11
Muut lainasaamiset	4 590 002,99	4 590 002,99
Muut saamiset	329 931,65	329 931,65
Sijoitukset yhteensä	16 059 681,80	16 059 605,75
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**58 025 241,16**	**59 367 360,51**
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	1 012,52	2 025,02
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		
Muut toimeksiantojen varat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	**1 012,52**	**2 025,02**
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Ennakkomaksut	1 700,00	3 594,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 700,00	3 594,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset		218 542,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		218 542,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	521 078,43	657 565,25
Lainasaamiset		
Muut lyhytaikaiset saamiset	674 520,77	764 138,39
Siirtosaamiset	159 180,97	688 839,01
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 354 780,17	2 110 542,65
Rahat ja pankkisaamiset	576 683,07	545 359,13
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 933 163,24	2 878 037,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**59 959 416,92**	**62 247 423,31**

VASTATTAVAA	2016	2015
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	20 268 829,98	20 268 829,98
Arvonkorotusrahasto	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 391 505,23	-3 739 857,65
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 956 243,23	7 131 362,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**20 806 999,44**	**23 763 242,67**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 935 772,56	2 021 489,43
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR. YHTEENSÄ	**1 935 772,56**	**2 021 489,43**
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	73 206,00	55 944,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	**73 206,00**	**55 944,00**
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 012,52	2 025,02
Lahjoitusrahastojen pääomat	107 705,25	11 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	**108 717,77**	**13 025,02**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 107 912,63	8 653 206,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 255 672,00	1 329 441,75
Saadut ennakot	8 409,40	8 409,40
Muut pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikainen yhteensä	9 371 994,03	9 991 057,15
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 045 293,37	20 062 482,00
Lainat julkisyhteisöiltä	73 769,75	103 769,76
Saadut ennakot	41 621,70	414 270,62
Ostovelat	2 721 689,09	2 884 239,19
Muut lyhytaikaiset velat	281 764,37	275 343,08
Siirtovelat	1 498 588,84	2 662 560,39
Lyhytaikainen yhteensä	27 662 727,12	26 402 665,04
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	**37 034 721,15**	**36 393 722,19**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**59 959 416,92**	**62 247 423,31**

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:
= 100*(Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)
Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:
= 100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot
Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.
Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylimäärä (alijäämä)
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)
Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas
= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))/Asukasmäärä
Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.4. KONSERNITULOSLASKELMA

	tilivuosi 2016 €	tilivuosi 2015 €
Toimintatuotot	32 799 130,50	28 211 427,66
Toimintakulut	-78 227 029,47	-72 807 802,02
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta	858,03	2 582,45
Toimintakate	***-45 427 040,94***	***-44 593 791,91***
Verotulot	39 163 998,11	39 478 226,47
Valtionosuudet	10 281 240,29	10 202 534,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	92 005,48	4 996,98
Muut rahoitustuotot	51 252,94	53 876,99
Korkokulut	-230 877,87	-227 461,95
Muut rahoituskulut	-73 247,98	-27 588,72
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-160 867,44	-196 176,70
Vuosikate	***3 857 330,02***	***4 890 792,07***
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 942 281,31	-3 612 702,64
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-2 232 461,68	-661,57
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-6 174 742,99	-3 613 364,21
Satunnaiset erät	0,00	768 578,87
Tilikauden tulos	***-2 317 412,97***	***2 046 006,73***
Tilinpäätössiirrot	22 758,42	
Laskennalliset verot	-33 101,00	-23 546,66
Vähemmistöosuudet	1 675,12	1 585,34
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-2 326 080,44**	**2 047 592,07**
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	41,93	38,80
Vuosikate/Poistot, %	62,47	135,00
Vuosikate, euroa/asukas	398,61	504,00
Asukasmäärä	9 677	9 704

3.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2016	2015
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 857 330,02	4 890 792,07
Satunnaiset erät		768 578,87
Tilikauden verot	-33 101,00	-23 546,66
Tulorahoituksen korjauserät	-746 165,45	-1 642 902,90
Toiminta netto	**3 078 063,57**	**3 992 921,38**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 066 298,79	-9 889 956,15
Rahoitusosuudet investointeihin	54 816,82	52 220,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 395 090,21	11 737 020,72
Investoinnit netto	**-3 616 391,76**	**1 899 284,64**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-538 328,19**	**5 892 206,02**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-4 398 446,70
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-1 500 000,00	-820 354,82
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 166 251,76	-2 223 879,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000 000,00	
Oman pääoman muutokset		21 216,38
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pää-omien muutokset	93 112,49	1 442,02
Vaihto-omaisuuden muutos	-28 732,33	24 897,85
Saamisten muutos	420 526,80	-245 866,50
Korottomien velkojen muutos	1 649 007,56	1 690 376,75
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	**1 467 662,76**	**-5 950 614,78**
Rahavarojen muutos	**929 334,57**	**-58 408,76**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 281 580,18	2 352 245,61
Rahavarat 1.1.	-2 352 245,61	-2 410 654,37
Rahavarojen muutos	929 334,57	-58 408,76
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-12 000 439,11	-12 538 767
Investointien tulorahoitus, %	76,14	39,35
Lainanhoitokate	1,78	2,09
Kassan riittävyys, pv	13,97	9,00
Asukasmäärä	9 677	9 704

3.6. KONSERNITASE

VASTAAVAA	2016 €	2015 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	162 350,42	202 995,88
Muut pitkävaikutteiset menot	277 177,00	351 840,71
Ennakkomaksut	6 530,77	6 400,03
Aineettomat hyödykkeet	*446 058,19*	*561 236,62*
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	8 423 872,40	8 394 654,28
Rakennukset	35 153 544,26	38 115 179,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 397 148,40	16 095 349,01
Koneet ja kalusto	1 331 020,15	1 468 313,65
Muut aineelliset hyödykkeet	2 910,65	2 914,30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	271 594,71	123 130,97
Aineelliset hyödykkeet	*61 580 090,57*	*64 199 541,88*
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	70 282,24	66 253,64
Muut osakkeet ja osuudet	486 144,92	487 565,77
Muut lainasaamiset	-0,70	
Muut saamiset	425 600,51	425 600,51
Sijoitukset	*982 026,97*	*979 419,92*
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	24 668,35	7 544,43
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	77 478,18	74 606,98
Muut toimeksiantojen varat	79 017,60	55 480,74
Toimeksiantojen varat	*181 164,13*	*137 632,15*
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	229 520,71	208 075,93
Keskeneräiset tuotteet	*66 709,38*	57 527,83
Ennakkomaksut	1 700,00	3 594,00
Vaihto-omaisuus	*297 930,09*	*269 197,76*
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3 289,10	220 193,06
Siirtosaamiset	153 319,06	3 837,29
Pitkäaikaiset saamiset	*156 608,16*	*224 030,35*
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 405 880,84	2 228 506,89
Lainasaamiset		0,00
Muut saamiset	1 042 465,52	1 163 533,71
Siirtosaamiset	775 369,67	1 184 780,04
Saamiset	*4 223 716,03*	*4 576 820,64*
Rahoitusarvoarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	580 056,93	417 679,54
Rahat ja pankkisaamiset	*2 701 523,26*	*1 934 566,07*
VASTAAVAA	***71 149 174,33***	***73 300 124,92***

KONSERNITASE **VASTATTAVAA**	**2016** **€**	**2015** **€**
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	20 268 829,99	20 268 829,99
Arvonkorotusrahasto	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot	613 004,07	591 224,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	526 129,07	-1 854 067,20
Tilikauden yli/alijäämä	-2 326 080,44	2 024 045,40
Oma pääoma	*19 184 790,15*	*21 132 939,71*
VÄHEMMISTÖOSUUDET	*36 931,06*	29 697,48
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaa-ehtoiset varaukset	0,00	0,00
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	*0,00*	*0,01*
PAKOLLISET VARAUKSET		
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	3 047,64	3 047,64
Muut pakolliset varaukset	520 950,26	525 591,62
Pakolliset varaukset	*523 997,90*	*528 639,26*
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	35 206,57	19 488,81
Lahjoitusrahastojen pääomat	194 742,34	97 352,49
Muut toimeksiantojen pääomat	79 017,60	55 480,74
Toimeksiantojen pääomat	*308 966,51*	*172 322,04*
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 993 447,20	13 487 579,63
Lainat julkisyhteisöiltä	1 713 281,15	1 858 127,79
Lainat muilta lainanantajilta	1 342,18	1 342,88
Saadut ennakot	8 409,40	8 409,40
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	4 310 305,11	4 311 517,70
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen	*18 026 785,04*	*19 666 977,41*
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 611 952,16	20 672 395,17
Lainat julkisyhteisöiltä	144 846,66	171 555,02
Saadut ennakot	73 422,32	441 222,46
Ostovelat	3 618 709,98	3 652 668,21
Muut lyhytaikaiset velat	983 494,79	857 452,93
Siirtovelat	4 546 133,16	5 918 211,62
Laskennalliset verovelat	89 144,60	56 043,60
Lyhytaikainen	*33 067 703,67*	*31 769 549,01*
VASTATTAVAA	***71 149 174,33***	***73 300 124,92***
Konsernin omavaraisuus, %	27,05	32,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,48	60,1
Kertynyt yli-/alijäämä	-179 951,37	169 978,20
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	-186,00	17,52
Konsernin lainakanta 31.12. (korollinen)	37 464 869,35	36 191 000,49
Konsernin lainat €/asukas	3 871,54	3 729,49
Konsernin lainasaamiset 31.12.	0,00	0,00
Asukasmäärä	9677	9 704
Konsernin henkilöstömäärä (kunta ja tytäryhteis(	372	384

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelma mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tietokoneohjelmistojen, hallinto- ja laitosrakennusten, talousrakennusten, muiden kuljetusvälineiden, atk-laitteiden ja muiden koneiden ja kaluston poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen. Muutos perustuu hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa ei ole muuttunut edellisestä vuodesta.

Konsernin liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt on yhdistelty kunnan omistamassa suhteessa. Vuonna 2015 purettiin Masku-Nousiainen Vesilaitos kuntayhtymä ja Vakka-Suomen Sanomain kuntayhtymä. Vuonna 2016 toimintansa aloitti Maskun Vesihuolto Oy. As Oy Silmulampeen fuusioitui 1.1.2016 As Oy Maskun Vaahteralampi, As Oy Maskun Arpolanrivi, As Oy Lemun Vuokrarivi, As Oy Auttistenhovi ja As Oy Pakanhelmi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä taseisiin merkityt keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.
Olennaisuuden periaatteella asunto- ja kiinteistöyhtiöiden maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja konserniyhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjen tilinpäätöstietoja ei ole saatu konsernitilinpäätöksen laadinta-aikaan mennessä.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Masku-Nousiainen Vesilaitos kuntayhtymä ja Vakka-Suomen Sanomain kuntayhtymä lopettivat toimintansa vuoden 2015 aikana. 1.1.2016 toimintansa aloitti Maskun Vesihuolto Oy.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto	713 275,00	2 246 953,00	688 727,30	2 140 456,04
Sosiaali- ja terveyspalvelut	25 383 975,00	21 659 143,00	360,00	2 230,12
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 914 498,00	2 013 713,00	1 645 881,75	1 815 942,37
Yhdyskuntapalvelut	242 130,00	137 112,00	262 904,60	137 112,31
Muut palvelut	4 545 252,00	2 154 506,00	2 774 353,07	4 150 639,08
Toimintatuotot yhteensä	32 799 130,00	28 211 427,00	5 372 226,72	8 246 379,92

Verotulojen erittely		
	2016	2015
Kunnan tulovero	35 858 870,53	35 981 830,85
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 442 719,42	1 665 091,16
Kiinteistövero	1 862 408,16	1 831 304,46
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	39 163 998,11	39 478 226,47

Valtionosuuksien erittely		
	2016	2015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 463 933,00	10 504 791,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-394,00	-73 788,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 782 774,00	-2 064 175,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	8 680 765,00	8 366 828,00

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	25 213 288,19	25 736 751,88
Muiden palvelujen ostot	5 037 193,91	5 130 944,69
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	30 250 482,10	30 867 696,57

VEROTULOJEN ERITTELY

		Talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot						
	Kunnan tulovero	36 200 000	-430 000	35 770 000	35 858 871	88 871
	Yhteisöveron tuotto	1 350 000		1 350 000	1 442 719	92 719
	Kiinteistövero	1 920 000		1 920 000	1 862 408	-57 592
Yhteensä		**39 470 000**	**-430 000**	**39 040 000**	**39 163 998**	**123 998**

	Tulovero-%	Verotettava tulo	Muutos -%	Verotulot ansiotuloista	Muutos- %
	(19,50;19,00;16,50)			24 075 838	(A-L-M)
Verovuosi 2009	16,50	143 929 000	2,9	23 838 749	-1,0
Verovuosi 2010	17,50	148 751 000	3,4	26 124 369	9,6
Verovuosi 2011	17,50	156 065 000	4,9	26 639 346	2,0
Verovuosi 2012	18,50	160 962 000	3,1	30 042 364	12,8
Verovuosi 2013	19,00	167 039 000	3,8	31 830 132	6,0
Verovuosi 2014	19,75	170 435 000	2	33 307 910	4,6
Verovuosi 2015	20,75	175 956 000	3,2	35 981 831	8,0
Verovuosi 2016	20,75	183 077 000	4	35 858 871	-0,3

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

		Talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet						
	Peruspalvelujen valtionosuus	10 896 000	450 000	11 346 000	10 461 632	-884 368
	Verotulotasaus	0		0	-394	-394
	Järjestelmämuutoksen tasaus	-486 000		-486 000	2 301	488 301
	Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	-2 180 000		-2 180 000	-1 782 774	397 226
		8 230 000	**370 000**	**8 680 000**	**8 680 765**	**765**

MASKUN KUNNAN POISTOSUUNNITELMA **LIITE 1/Kvalt 21.1.2013 § 13**

Pysyvät vastaavat	Nykyinen poistosuunnitelma Tasapoisto Poistoaika, vuosia	KILA:n esimerkki poistoajoista Tasapoisto Poistoaika, vuosia	Uusi poistosuunnitelma 1.1.2013 lukien Tasapoisto, poistoaika, vuosia
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	3	2-5	3
Aineettomat oikeudet	10	5-20	10
Liikearvo	5	2-5	3
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tietokoneohjelmistot	5	2-5	3
Muut pitkävaikutteiset menot	5	2-5	3
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	40	20-50	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	20-30	20
Talousrakennukset	15	10-20	10
Vapaa-ajan rakennukset	20	20-30	20
Asuinrakennukset	30	30-50	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja pulstot	15	15-20	15
Sillat, laiturit ja uimalat	15	10-30	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15	15-30	15
Vedenjakeluverkosto	30	30-40	30
Viemäriverkosto	30	30-40	30
Kaukolämpöverkko	30	20-30	20
Sähköjohdot, muuntoas. ja ulkoval.lait.	15	15-20	15
Puhelinverkko, keskusasema ja alakesk	10	10-12	10
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	15-20	15
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitosk/lait.	15	15-20	15
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	15-20	15
Liikenteen ohjauslaitteet	10	10-15	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakent.	10	10-15	10
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet, autot	5	4-7	4
Muut liikkuvat työkoneet	5	5-10	5
Muut raskaat koneet	10	10-15	10
Muut kevyet koneet	5	5-10	5
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5	5-10	5
Atk-laitteet	5	3-5	3
Muut laitteet ja kalusteet	5	3-5	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan	käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN JA POISTONALAISTEN INVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuonna 2016

Suunnitelman mukaiset poistot	2 089 532
Poistonalaisten investointien omahankintameno	3 629 374
Poikkeama (€)	1 539 842
Poikkeama (%)	-42

Selvitys poikkeaman syistä

Poistosuunnitelman muutoksesta huolimatta poistonalaisten investointien taso ylittää investointien omahankintamenon

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2017-2019

Suunnitelman mukaiset poistot	6 860 000
Poistonalaisten investointien omahankintameno	24 223 000
Poikkeama (€)	17 363 000
Poikkeama (%)	71,7

Selvitys poikkeaman syistä

Suunnitelmakauden poikkeuksellisen korkea investointitaso ylittää voimakkaasti poistotason vaikka poistosuunnitelma on tehty alimman poistoajan mukaan

Poistosuunnitelman tarkistaminen

Poistosuunnitelmaa ei voi tarakistaa koska suunnitelmassa poistoajat ovat suosituksen lyhimmät

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevastuut 1.1.2016	3 047,64	3 047,64		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuut 31.12.2016	3 047,64	3 047,64		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.2016			55 944,00	51 282,00
Lisäykset tilikaudella			17 262,00	4 662,00
Vähennykset tilikaudella				
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.2016			73 206,00	55 944,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.2016	469 647,62	375 511,39		
Lisäykset tilikaudella		94 136,23		
Vähennykset tilikaudella	-21 903,36			
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.2016	447 744,26	469 647,62		

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2016
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot			372 973,73	1 767 597,30
Rakennusten luovutusvoitot			358 024,71	69 968,24
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä			730 998,44	1 837 565,54
Muut toimintakulut				
Luovutustappiot yhteensä				

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittelyt				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Satunnaiset tuotot				
Masku-Nousiainen vesilaitos ky/purkuvoitto				768 578,87
Maskun Vesihuolto Oy/luovutusvoitto				5 060 039,26
Satunnaiset tuotot yhteensä				5 828 618,13
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä				

Osinkotuottojen ja perupääoman korkotuottojen erittely		
	2016	2015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	3 335,05	79,50
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5 906,39	10 845,35
Yhteensä	9 241,44	10 924,85

Erittely poistoeron muutoksista		
	2016	2015
Investoinitvaraukseen liittyvä poistoeron muutos	85 716,87	85 716,87
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotus-poistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	85 716,87	85 716,87

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineet. hyöd.	Ennakkom. ja keskene.ha.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	116 415,97	233 298,10	349 714,07	7 703 952,06	28 391 096,14	6 663 411,37	199 581,12			42 958 040,69
Lisäykset tilikauden aikana	8 030,50		8 030,50	169 159,81	2 701 176,55	515 632,43	112 258,75		103 135,74	3 601 363,28
Maa-alueiden myyntivoitto				372 973,73						372 973,73
Rahoitusosuudet tilikaudella						-48 998,00				-48 998,00
Vähennykset tilikauden aikana				-514 994,03	-430 227,51	-11 747,78				-956 969,32
Siirrot erien välillä										
Siirrot tilien välillä (tilille 1240)										
Tilikauden poisto	-57 616,42	-42 310,65	-99 927,07		-1 152 437,55	-698 169,28	-138 998,18			-1 989 605,01
Lisäpoistot										
Arvonalennukset ja niiden pal.					-2 229 063,51					-2 229 063,51
Poistamaton hankintameno 31.12.	66 830,05	190 987,45	257 817,50	7 731 091,57	27 280 544,12	6 420 128,74	172 841,69		103 135,74	41 707 741,86
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	66 830,05	190 987,45	257 817,50	7 731 091,57	27 280 544,12	6 420 128,74	172 841,69		103 135,74	41 707 741,86

103

Kurittulan koulu purettu v. 2016	2 229 063,51
Askaisten Mäntykoti myyty v. 2016	430 227,51

Maa- ja vesialueet				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut			126 031,86	113 394,76
Muut maa- ja vesialueet			7 605 059,71	7 590 557,30
Maa- ja vesialueet yhteensä			7 731 091,57	7 703 952,06

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet tytär-yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Osakkuusyr osakkeet ja -osuudet	Yhteisyhteisö-osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytär-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht.	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
	1201	1203	1205	1207	1208-1211	1231			1240	
Hankintameno 1.1.2016	5 376 713,89	3 362 124,23	47 933,56	242 607,00	2 110 292,43	4 590 002,99			329 931,65	16 059 605,75
Lisäykset					76,05					76,05
Vähennykset										
Siirrot erien välillä	1 903 072,46				-1 903 072,46					
Hankintameno 31.12.2016	7 279 786,35	3 362 124,23	47 933,56	242 607,00	207 296,02	4 590 002,99			329 931,65	16 059 681,80
Arvonalennukset ja niiden palautukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	7 279 786,35	3 362 124,23	47 933,56	242 607,00	207 296,02	4 590 002,99			329 931,65	16 059 681,80

Tytäryhteisöt ja kuntayhtymäosuudet					
Nimi	kotipaikka	kunnan omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus € omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ -tappiosta
Tytäryhteisöt					
Maskun Vesihuolto Oy	Masku	100			
Asunto Oy Silmulampi	Masku	100	363 978	1 018 132	
Asunto Oy Maskun Peltokartano	Masku	90	93 584	416 993	12 954
Asunto Oy Lemun Puistorivi	Masku	73,53	154 086	450 765	-2 417
Kuntayhtymät					
Perusturvakuntayhtymä Akseli	Masku	42,66	196 057	2 556 711	0
Raision Seudun koulutusky	Raisio	9,77	936 792	238 013	101 199
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	Turku	1,6315	2 964 973	5 366 519	221 741
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri	Paimio	0,8716	12 304	227 779	-3 378
Varsinais-Suomen Liitto	Turku	1,61	17 877	18 172	2 767

Saamisten erittely				
	2016		2 015	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		7 857,80		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				7 730,23
Yhteensä		7 857,80		7 730,23
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset		68 840,42		103 187,04
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		1 360,00		552 116,12
Yhteensä		70 200,42		655 303,16
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		444 380,21		554 378,21
Lainasaamiset				
Muut saamiset		674 520,77	218 542,00	764 138,39
Siirtosaamiset		157 820,97		128 992,66
Yhteensä		1 276 721,95		1 447 509,26
Saamiset yhteensä		1 354 780,17	218 542,00	2 110 542,65

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	156 608,16	224 030,35		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				926,62
Kelan korvaus työterveyshuollosta			77 088,00	79 631,75
TVR/Työttömyysvakuutusmaksun palautus ja koulutuskorvaus			25 897,46	10 024,98
Muut tulojäämät	4 223 716,03	4 576 820,64	56 195,51	598 255,66
Tulojäämät yhteensä	4 223 716,03	4 576 820,64	159 180,97	688 839,01
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	4 223 716,03	4 576 820,64	159 180,97	688 839,01

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Perupääoma 1.1.	20 268 829,98	20 268 829,98	20 268 829,98	20 268 829,98
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	20 268 829,98	20 268 829,98	20 268 829,98	20 268 829,98
Arvonkorotusrahasto 1.1.	102 907,46	102 907,46	102 907,46	102 907,46
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	102 907,46	102 907,46	102 907,46	102 907,46
Muut omat rahastot	613 004,07	591 224,07		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensö 31.12.	613 004,07	591 224,07		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	526 129,07	-1 854 067,20	3 391 505,23	-3 739 857,65
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	526 129,07	-1 854 067,20	3 391 505,23	-3 739 857,65
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 326 080,44	2 024 045,40	-2 956 243,23	7 131 362,88
Oma pääoma yhteensä	19 184 790,15	21 132 939,71	20 806 999,44	23 763 242,67

Pitkäaikaiset velat		
	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 107 912,63	8 653 206,00
Laina julkisyhteisöiltä	1 255 672,00	1 329 441,75
Saadut ennakot	8 409,40	8 409,40
Pitkäaikaiset velat yhteensä	9 371 994,03	9 991 057,15

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	1.1.2022 jälkeen	1.1.2021 jälkeen
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 021 385,67	3 985 752,41
Lainat julkisyhteisöiltä	1 007 193,52	1 069 313,14
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	4 028 579,19	5 055 065,55

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuus			73 206,00	55 944,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuut	160 284,97			
Muut pakolliset varaukset yhteensä	160 284,97		73 206,00	55 944,00

Vieras pääoma	2016		2015	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteistöille				
Saadut ennakot	8 409,40		8 409,40	
Yhteensä	8 409,40		8 409,40	
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsennenä				
Ostovelat		1 409 798,30		1 298 784,40
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		1 409 798,30		1 298 784,40
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Saadut ennakot		41 621,70		414 270,62
Ostovelat		1 311 890,79		1 585 454,79
Muut velat		281 764,37		275 343,08
Siirtovelat		1 498 588,84		2 662 560,39
Yhteensä		3 133 865,70		4 937 628,88
Vieras pääoma yhteensä	8 409,40	4 543 664,00	8 409,40	6 236 413,28

Sekkilimiitti		
	2016	2015
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	80 000,00	80 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	80 000,00	80 000,00

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytkaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot/Valtionosuusennakot			44 677,06	121 497,39
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen	3 812 047,47	4 175 929,67		
jaksotukset			1 443 244,51	1 680 533,32
Korkojaksotukset	11 133,96	15 101,02	10 667,27	14 804,28
Muut menojäämät	698 453,04	1 843 305,85		845 725,40
Lyhytkaikaiset siirtovelat yhteensä	4 521 634,47	6 034 336,54	1 498 588,84	2 662 560,39
Siirtovelat yhteensä	4 521 634,47	6 034 336,54	1 498 588,84	2 662 560,39

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	2 544 595,96	2 524 283,95		
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 168 286,96	1 248 945,10		
Leasingvastuut yhteensä	470 927,00	421 646,19	55 144,87	53 753,78
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	175 789,16	161 462,04	18 460,46	17 585,49
Yhteensä	4 359 599,08	4 356 337,28	73 605,33	71 339,27

Vastuusitoumukset		
Järjestelyjen tarkoitus	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien		
yhteisöjen puolesta/As Oy Silmulampi		
Alkuperäinen pääoma	633 000,00	633 000,00
Jäljellä oleva pääoma	263 375,00	296 125,00
Takaukset muiden puolesta/Taponketo Oy		
Alkuperäinen pääoma	488 700,00	706 389,37
Jäljellä oleva pääoma	488 700,00	588 657,73

Vastuut Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	46 802 114,00	46 577 838,96
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista		
takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuut kattava osuus takaus-		
keskuksen rahastosta 31.12.	34 934,67	33 191,64

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Turun Seudun Puhdistamo Oy:n vastuut				
Kunnan osuus kokonaisvastuista			1 079 317,17	735 323,26
Kunnan osuus leasing-pääomasta			477 686,72	323 790,34
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 292 671,67	2 742 303,26	3 283 460,67	2 731 909,59

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2016	2015
Yleishallinto	16	14
Varhaiskasvatus	125	132
Opetus- ja vapaa-aikatoimi	160	165
Tekninen toimi	71	81
Yhteensä	372	392

Henkilöstökulut		
	2016	2015
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	12 620 293,06	12 859 424,89
Eläkekulut	2 945 372,82	3 058 433,39
Muut henkilösivukulut	728 322,01	678 579,06
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-205 719,32	-320 212,76
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 088 268,57	16 276 224,58
Investointiosan henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	8 652,87	
Eläkekulut	1 479,59	
Muut henkilösivukulut	563,62	
Yhteensä investointiosan henkilöstökulut	10 696,08	
Henkilöstökulut yhteensä	16 098 964,65	16 276 224,58

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2016	2015
Maskun Keskustan paikallisyhdistys	1 123,00	1 219,00
Maskun Kokoomus ry	2 664,00	2 679,00
Maskun Sos.Dem. Ty Kipinä ry	4 525,00	4 358,00
Vakka-Suomen Vihreät ry	345,75	371,25
Vasemmistoliiton Maskun yhdistys	584,25	690,75
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	9 242,00	9 318,00

Tilintarkastajan palkkiot		
	2016	2015
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	5 900,60	5 378,80
Tilintarkastajan lausunnot	996,00	604,90
Tarkastuslautakunnan avustaminen	456,00	912,00
Muut palkkiot/tarkastuslautakunnan kokoukset	837,00	777,00
Palkkiot yhteensä	8 189,60	7 672,70

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Palvelussuhteet 31.12.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Yleishallinto	17	18	33	34	32	42	14	16
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	194	179	145	156	139	146	132	126
Opetus- ja vapaa-aikatoimi	154	174	181	181	170	150	165	160
Tekninen toimi	49	42	51	49	51	46	81	71
Yhteensä	**414**	**413**	**410**	**420**	**392**	**384**	**392**	**372**

Palvelusuhteiden määrä työsuhteen muodon mukaan

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kokoaikaiset:								
Yleishallinto	17	17	32	32	31	40	14	16
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	192	177	144	150	138	141	128	119
Opetus- ja kulttuuritoimi	120	147	151	155	147	123	137	131
Tekninen toimi	35	35	46	44	44	43	78	65
Yhteensä	**364**	**376**	**373**	**381**	**360**	**347**	**357**	**331**
Osa-aikaiset:								
Yleishallinto	0	1	1	2	1	2	0	0
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	2	2	1	6	1	5	4	7
Opetus- ja kulttuuritoimi	35	27	30	26	23	27	28	29
Tekninen toimi	5	7	5	5	7	3	3	6
Yhteensä	**42**	**37**	**37**	**39**	**32**	**37**	**35**	**42**

Työntekijöiden sukupuolijakautuma

	2012		2013		2014	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
Hallinto	29	5	27	5	36	6
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	155	1	139		146	
Opetus- ja kulttuuritoimi	150	31	139	31	119	31
Tekninen toimi	34	15	35	16	31	15
Yhteensä	**368**	**52**	**340**	**52**	**332**	**52**

	2015		2016	
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet
Hallinto	11	3	12	4
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	132		125	0
Opetus- ja kulttuuritoimi	130	35	130	30
Tekninen toimi	62	19	55	16
Yhteensä	**335**	**57**	**322**	**50**

Työntekijöiden ikäjakautuma

	2015			2016		
	Naiset	**Miehet**	**Yht.**	**Naiset**	**Miehet**	**Yht.**
15-19	2	0	**2**	0	0	**0**
20-24	2	2	**4**	4	1	**5**
25-29	15	1	**16**	15	1	**16**
30-34	36	6	**42**	29	4	**33**
35-39	30	3	**33**	29	5	**34**
40-44	55	9	**64**	50	5	**55**
45-49	55	7	**62**	50	5	**55**
50-54	57	13	**70**	63	11	**74**
55-59	56	12	**68**	49	11	**60**
60-64	24	3	**27**	30	6	**36**
65-	2	1	**3**	3	1	**4**
Yhteensä	**334**	**57**	**391**	**322**	**50**	**372**
Keski-ikä	***46,1***	***47,5***	**46,3**	***46,8***	***50***	***47,2***

Työntekijöiden palvesuhdeaika

	2015			2016		
	Naiset	**Miehet**	**Yht.**	**Naiset**	**Miehet**	**Yht.**
alle 1 vuotta	50	12	**62**	42	5	**47**
1-4	54	6	**60**	43	11	**54**
5-9	88	12	**100**	84	13	**97**
10-14	56	11	**67**	61	8	**69**
15-19	36	6	**42**	41	6	**47**
20-24	7	4	**11**	6	3	**9**
25-29	24	4	**28**	20	3	**23**
30-34	13	1	**14**	16	0	**16**
35-	6	1	**7**	6	1	**7**
40-44	1		1	3		3
	335	**57**	**392**	**322**	**50**	**372**

Sairaspoissaolot sektoreittain (työpäiviä)

	2010	**% työpv**	**Keskim. yöpäiviä**	**2011**	**% työpv**	**Työpv:ä**
Yleishallinto	55	1,5	3,0	340	5,0	11,0
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	2 481	6,4	13,9	2 148	7,9	17,5
Koulutoimi	1 156	4,0	6,6	1 756	5,3	10,6
Tekninen toimi	629	8,2	15,0	549	4,9	10,8
Yhteensä	**4 321**	**4,8**	**11,5**	**4 793**	**6,1**	**12,9**

	2012	**% työpv**	**Työpv:ä**	**2 013**	**% työpv**	**Työpv:ä**
Yleishallinto	241	3,5	7,5	168	3,4	5,3
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	2 498	8,6	18,5	2 217	10,7	17,3
Koulutoimi	1 509	4,6	8,9	1 103	4,6	6,9
Tekninen toimi	564	5,4	11,7	550	7,0	11,2
Yhteensä	**4 812**	**5,9**	**12,5**	**4 038**	**5,3**	**10,9**

	2 014	% työpv	Työpv:ä	2 015	% työpv	Työpv:ä
Yleishallinto	285	4,2	6,8	114	3,5	7,6
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	2 082	10,0	16,0	1 947	7,1	15,6
Koulutoimi	1 349	6,3	9,6	1 600	5,9	11,0
Tekninen toimi	791	10,9	17,2	1 245	7,5	16,6
Yhteensä	**4 507**	**6,0**	**12,6**	**4 906**	**6,6**	**13,6**

	2 016	% työpv	Työpv:ä
Yleishallinto	113	3,2	7,3
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	1 837	7,2	15,4
Koulutoimi	1 266	4,5	8,7
Tekninen toimi	1 274	8,2	18,2
Yhteensä	**4 490**	**6,1**	**12,8**

Sairaspoissaolot niiden keston mukaan

	poissaolojen lukumäärä					
	alle 4 pv	4-29 pv	30-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	yli 180 pv
Yleishallinto	7	6	2	1		
Varhaiskasv./päivähoito	229	114	5	5	4	1
Sivistystoimi	289	87		2	1	
Tekninen toimi	74	61	5		3	1
Yhteensä	**599**	**268**	**12**	**8**	**8**	**2**

Henkilöstön vaihtuvuuden syyt

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vanhuuseläke	1	4	5	7	9	5	8	4
Työkyvyttömyyselöke	1	3			1			3
Osa-aikaeläke		3	3			2		1
Ykilöllinen varhaiseläke								
Varhennettu vanhuuseläke								1
Osatyökyvyttömyyseläke				3		1		
Määräaikainen kuntoutustuki	2	2		1	1		2	1
Eronneet	3	12	6	11	9	5	9	12
Irtisanottu		2	1					1
Kuolleet					1			1
Yhteensä	**7**	**26**	**15**	**22**	**21**	**13**	**19**	**24**

Henkilöstön poissaolojen syyt (työpäiviä)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vuosiloma	7 767	8 497	7 890	8 231	9 004	8 071	9 037	8 188
Sairausloma	5 658	4321	4 793	4 812	4 038	4 507	4 901	4 490
Äitiys- ja vanhempainloma	627	2657	1 886	2 526	2 030	1 508	2 113	1 724
Hoitovapaa	404	490	1 205	2 219	1 718	1 204	1 081	2 022
Isyysloma	38	15	49	21	154	19	32	151
Lapsen sairaus	411	281	270	253	282	304	278	294
Vuorotteluvapaa	152	439	212	443	714	357	666	876
Opintovapaa	97	566	13	76	10	402	637	794
Yksityisasiat	683	816	1 107	1 279	853	814	1 071	1 437
Talkoovapaa	542	630	471	515	402	202	378	273
Määräaik. työkyvytt.eläke	128	446	0	82	22		402	40
Tapaturma	215	103	38	138	154	45	214	98
Kuntoutus	64	75	358	128	107	84	268	373
Lomautus	245	367	200	329	279	3 125	593	550
Toisen viran hoito	69				182	305	291	384
Kertausharjoitus			12			5	4	0
Yhteensä	**17 100**	**19 703**	**18 504**	**21 052**	**19 949**	**20 952**	**21 966**	**21 694**
Koulutus			579	620	443	232	321	342
Luottamusmieskoulutus			12	12	15	22	19	20
Julkinen tehtävä			8	9	37	17	5	8
Merkkipäivät			7	16	15	11	17	16
VES-päivät (opett.)			108	141	165	167	165	147
Ylityövapaat			458	719	677	493	449	310
Palveluvuosivapaa							143	59
Yhteensä			**1 172**	**1 517**	**1 352**	**942**	**1 119**	**902**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Työtapaturmat								
Vahinkoja	13	19	12	19	20	17	21	21
Sairaspäiviä (työpv)	187	36	41	53	143	93	80	85
Työmatkatapaturmat				3	4	3	10	4
Sairaspäiviä				77	11	15	129	0
(vak.yhtiön jaottelu)								
Yleishallinto				10		20		
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus				14	84	10	53	51
Sivistystoimi				51	61		112	1
Tekninen toimi				63	9	15	49	46
Yhteensä				**138**	**154**	**45**	**214**	**98**

Koulutus (työpäiviä)	2010	2011	2012 Työpv.	kal.pv	henk
Hallinto	37	41	61	64	18
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	197	173	286	309	96
Sivistystoimi	129	337	238	256	89
Tekninen toimi	17	28	35	48	26
Yhteensä	**380**	**579**	**620**	**677**	**229**

	2013 Työpv.	kal.pv	henk	2014 Työpv.	kal.pv	henk
Hallinto	50	51	14	32	32	10
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	151	246	79	85	133	54
Sivistystoimi	210	216	73	85	93	44
Tekninen toimi	32	39	23	30	30	7
Yhteensä	**443**	**552**	**189**	**232**	**288**	**115**

	2015 Työpv	kal.pv	henk	2016 Työpv	kal.pv.	henk.
Hallinto	47	48	12	37	37	11
Sosiaalitoimi/varhaiskasvatus	71	99	55	86	132	64
Sivistystoimi	131	141	69	172	192	73
Tekninen toimi	72	79	22	47	47	17
Yhteensä	**321**	**367**	**158**	**342**	**408**	**165**

Päivähoidon henkilöstöllä on ollut useita yhteisiä koulutustilaisuuksia lauantaipäivinä. Koulupuolella myö koulunkäyntiavustajilla ja keittiöhenkilökunnalla on ollut lauantaina koulutusta sekä opettajilla yksittäisiä lauantaipäivän sisältäviä koulutusjaksoja. Päivähoitohenkilöstöllä on ollut myös useita lyhytkestoisia (3-5 tuntia) koulutustilaisuuksia.

Lisäksi työsuojelun ja luottamusmieskoulutuksen koulutuspäiviä on ollut seuraavasti:
2010: työsuojelun ja luottamusmieskoulutuksen koulutuspäiviä 8
2011: luottamusmieskoulutuspäiviä 12
2012: luottamusmieskoulutuspäiviä 12
2013: luottamusmieskoulutuspäiviä 15
2014: luottam usmieskoulutuspäiviä 22
2015: luottamusmieskoulutuspäiviä 19
2016: luottamusmieskoulutuspäiviä 20

MASKUN KUNTA
KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT 1.1. - 31.12.2016

Kirjanpitokirjat

Tasekirja	sidottuna
Pääkirja	atk-listoina
Päiväkirja	atk-listoina
Ostoreskontra	atk-listoina
Myyntireskontra	atk-listoina
Palkkakirjanpito	atk-listoina
Käyttöomaisuuskirjanpito	atk-listoina

Tositelajit	tositteet
Alkusaldot	1.tammi
Käyttöomaisuustositteet	900001-900116
MRAHA Talousarvio	20001-20013
MR Laskulaji 10	6100001--7700260
MR Hyvityslask. kuittaus	5020001-5020167
MR Manuaalisuoritukset	5010001-5010721
MR Viitesuoritukset	5000001-5000648
Muistiot sisäinen	76001-76043
Muistiotositteet 1	60001-60371
Muistio/Tilinpäätös	80001-80002
Muistio/Vyörytykset	75000-75017
Ostoreskontramaksut	8900001-8900456
Ostolaskut	8000001-8011413
Palkkatositteet	90001-90128
Pankkien tositteet	50001-52528
Saatavien poisto	5030001-5030049

Kunnanhallituksen tehtäväalueen yleishallinto menomäärärahojen kokonaisylitys on 18.096 euroa.

Masku-Nousiainen vesilaitos ky:n menomääräraha koostuu yhtymän purkamisen jälkeen syntyneistä menoista, joista peruspääoman suuruinen osuus on laskutettu Nousiaisilta.

Tiedotustoiminnan ylitys johtuu määrärahaa suuremmista kunta- ja asuntotonttimarkkinointikustannuksista.

Avustusmääräraha ylittyi koska kunnanhallitus päätti ylimääräisestä avustuksesta sotainvalidien kotihoitoimintaan.

Palkkatuella työllistämisen kustannukset ylittyivät 22.666 eurolla, josta noin puoleen kustannuksista saadaan tukea työvoimahallinnolta.

Elinkeinotoiminnan määräraha ylittyi koska budjetointi Turun seudun elinkeino-yhteistyöhön oli alimitoitettua.

ATK-palveluiden ylitys johtuu arvioitua suuremmista lisenssi- ja palvelumaksuista.

Henkilöstöhallinnon määrärahaylitykset johtuvat arvioitua suuremmista työterveyshuollon kustannuksista, muun henkilöstöhallinnon osalta Kuntarekryn kustannuksista sekä arvioitua suuremmista työsuojetoimintaan käytetyn ajan palkkakustannuksista.

Yleishallinnon kokonaistulomääräraha alittui 310.997 eurolla mikä johtuu arvioitua pienemmästä maan myyntivoitosta.

KUNNANHALLITUKSEN TEHTÄVÄALUEEN YLEISHALLINTO TOTEUTUMA 2016
MÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET 2016

YLEISHALLINTO

Kustannuspaikka	Toimintamenot TA 2016	Toteutuma	Poikkeama
1500 Kunnanvaltuusto	44 400	46 442	**2 042**
1501 Kv:n käyttövarat	2 000	0	-2 000
1520 Kunnanhallitus	289 000	272 611	-16 389
1521 Kh:n käyttövarat	2 000	285	-1 715
1522 Toimikunnat	18 700	19 654	**954**
1525 Akseli perusturvakuntayhtymä	0	116	**116**
1526 Masku-Nousiainen vesilaitos	0	7 224	**7 224**
1540 Hallintopalvelut	172 900	160 683	-12 217
1541 Puhelinkeskus	55 600	46 947	-8 653
1542 Kopiointi	24 000	13 727	-10 273
1543 Tiedotustoiminta	55 000	71 843	**16 843**
1544 Ystävyyskuntatoiminta	1 000	824	-176
1545 Avustukset	18 000	19 700	**1 700**
1546 Työllistäminen	360 000	382 666	**22 666**
1547 Joukkoliikenne	80 000	51 763	-28 237
1548 Muu toiminta	150 000	151 465	**1 465**
1549 Suhdetoiminta ja edustus	3 000	5 784	**2 784**
1690 Elinkeinotoimi	94 000	114 843	**20 843**
1800 Talouspalvelut	320 000	305 391	-14 609
1801 ATK-palvelut	157 400	168 949	**11 549**
1802 Kunnallisverotus	247 000	241 648	-5 352
1803 Henkilöstön terveydenhuolto	150 000	166 360	**16 360**
1804 Muu henkilöstöhallinto	82 000	87 286	**5 286**
1805 Työsuojelu	21 000	28 885	**7 885**
Yhteensä	**2 347 000**	**2 365 096**	**18 096**

	Toimintatuotot	Toteutuma	Poikkeama
1500 Kunnanvaltuusto	0	861	861
1501 Kv:n käyttövarat	0	0	0
1520 Kunnanhallitus	0	149	149
1521 Kh:n käyttövarat	0	0	0
1522 Toimikunnat	0	0	0
1525 Akseli perusturvakuntayhtymä	0	0	0
1526 Masku-Nousiainen vesilaitos	0	3 210	3 210
1540 Hallintopalvelut	1 000	677	-323
1541 Puhelinkeskus	31 000	38 117	7 117
1542 Kopiointi	500	845	345
1543 Tiedotustoiminta	12 000	13 005	1 005
1544 Ystävyyskuntatoiminta	0	0	0
1545 Avustukset	0	0	0
1546 Työllistäminen	146 000	146 706	706

Selvitys varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2016 talousarvion toteutumisesta

Varopeltk § 24
28.2.2017

Asian valmistelijat, sivistysjohtaja Pekka Karenmaa ja vs. varhaiskasvatusjohtaja Eija Luotonen

Lautakuntia on pyydetty antamaan kunnanhallitukselle selvitys vuoden 2016 talousarvion toteutumisesta tulosalueiden osalta mahdollisimman pian vuoden 2017 alussa.

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan talousarvion käyttöprosentit olivat 22.2.2017 tilanteen mukaan vuodelta 2016 varhaiskasvatustoiminnan menojen osalta 102,4 % ja opetustoiminnan menojen osalta 101,6 %.

Lautakunnan alaiselle toiminnalle varattu määräraha (14 762 000 €) ylittyi talousarviovuonna 279 528 eurolla, josta opetustoiminnan osuus oli 143 177 euroa ja varhaiskasvatuksen osuus 136 351 euroa.

Tulot toteutuivat toimintavuonna 2016 varhaiskasvatustoiminnan osalta 108,2 %:sti ja opetustoiminnan osalta 122,7 %:sti tulojen kokonaisylityksen ollessa 183 882 euroa.

Opetustoiminnan osalta merkittävimmät ylitysmomentit muodostuivat asiakaspalveluiden ostoista kunnilta (Turun ja Raision erityiskoulupalvelut + 25 112 €), ICT-palveluiden ylityksestä (ICT -verkon päivitys + 33 442 €), sekä matkustus- ja kuljetuspalveluiden ylityksestä (mm. Turun ja Raision erityiskoulujen ja ruotsinkielisten oppilaiden matkakulut +152 308 €).

Vuoden 2016 talousarvion toteutuminen (22.2.2017 tilanne):

		Toteuma euroina	Käyttöprosentti
3000	Opetustoimen hallinto	124 665	95,5 %
3100	Kurittulan koulu	2 320 494	98,2 %
3200	Seikelän koulu	958 305	102,8 %
3300	Tammenahjon koulu	412 762	106,0 %
3400	Lemun koulu	1 033 641	102,4 %
3500	Askaisten koulu	346 251	108,2 %
3600	Maskun Hemmingin koulu +		
3650	CareComponent (Pikkutuul.)	2 921 168	101,0 %
3700	Jakamattomat erät	708 962	108,9 %
3800	Koululaisten AP-IP toiminta	296 930	101,7 %

Liite 1 Opetustoiminnan talousarvioraportit vuodelta 2016

Askaisten koulun, Lemun koulun, Seikelän koulun, Tammenahjon koulun, Maskun Hemmingin koulun ja jakamattomien erien talousarvioylitykset on esitelty perusteluineen liitteessä 2.

Liite 2, Opetustoiminnan talousarvioylitysten yksikkökohtaiset perustelut 2016

Varhaiskasvatuksen talousarvion toteutuminen vastuualueittain:

	Toteutuma €	Käyttö %
3500 Varhaiskasvatuksen hallinto	108 855	102,4
3510 Päiväkotitoiminta	3 018 259	100,8
3520 Muu päivähoito	787 562	107,4
3530 Perhepäivähoito	586 932	120,2
3540 Kerhotoiminta	40 474	89,9
3550 Lasten kodinhoidontuki	778 086	91,5
3560 Esiopetus	598 183	106,1

Liite 3, Varhaiskasvatustoiminnan talousarvioylitysten perustelut 2016

Sivistysjohtajan päätösehdotus

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee tiedoksi ja esittää kunnanhallitukselle vuoden 2016 talousarvion toteutumisen lautakunnan alaisesta toiminnasta 22.2.2017 tilanteen mukaan.

Päätös

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta merkitsi keskustelun jälkeen tiedoksi- ja esittää kunnanhallitukselle vuoden 2016 talousarvion toteutumisen lautakunnan alaisesta toiminnasta 22.2.2017 tilanteen mukaan. Lautakunta kiinnitti huomiota ICT- ja matkustuskulujen merkittävään kasvuun. Kyseisten menokohtien seurantaa ja valvontaa pyritään jatkossa tehostamaan.

Varhaiskasvatuksen tulosalue

Vuoden 2016 talousarvion ylitykset

Palvelujen ostot	Ta 2016	tot 2016	käyttö %	summa €
	769 550	879 196	114,2%	-109 646

- Asiakaspalvelujen osto muilta 108,8% -52 837

  Päiväkoti Nappulanrannan jouduttiin ostamaan enemmän paikkoja kuin oli budjetoitu

- ICT-palvelut 357,3% -31 397
- Matkustus- ja kuljetuspalvelut 152% -34 967

  Palvelujen ostot oli alibudjetoitu edelleen ICT-palvelujen osalta. Matkustus- ja kuljetuspalvelujen ylitys johtuu ruokakuljetuksista, kun Lemuun ja Seikelään jouduttiin myös kuljettamaan ruoka kouluremonttien takia. Esioppilaiden kuljetustarve arvioitua suurempi, eikä lukuvuonna 2016 – 2017 esioppilailla ole ollut mahdollisuus käyttää linja-autokorttia.

Henkilöstökulut	Ta 2016	tot 2016	käyttö %	summa €
	4 116 160	4 208 838	102,3%	-92 678

Henkilösivukulut budjetoimatta

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta ylitys	käyttö %	summa €
	101,7%	-4980

Kurittulan pienryhmästä poikkeuksellisesti kuljetus Tammenahjon esiopetukseen, kun Kurittulan alueella ei ole aamu- ja iltapäivätoimintaa lukuvuonna 2016 - 2017. Henkilösivukulut budjetoimatta.

Maskussa 22.2.2017

Eija Luotonen

vs. varhaiskasvatusjohtaja

SELVITYS VAPAA-AIKATOIMEN MÄÄRÄRAHAN YLITYKSEEN VUODELTA 2016

Vapaa-aikatoimen määräraha on nettomääräinen ja se ylittyi 8 510 eurolla vuonna 2016 ja merkittävin syy tähän oli se, että liikuntatoimen järjestöjen avustukset ylittyivät 8 902 eurolla johtuen vuoden 2015 koulutus- ja ohjaajapalkkioiden kirjautumisesta vuoden 2016 talousarvioon ja samat avustukset vuodelta 2016 (yhteensä 8 880,78 euroa) kirjattiin myös vuoden 2016 talousarvioon eli samat avustukset tulivat maksetuksi samana talousarviovuonna kahteen kertaan.

Jyrki Kangas
Vapaa-aikatoimen päällikkö

Teknisen toimen toimintakertomus v.2016

Tekninen lautakunta § 10
14.2.2017

Asian valmistelija ja esittelijä on tekninen johtaja Marika Nurmikko.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksytään talousarviossa ja -suunnitelmassa. Hallintokuntien tulee antaa viime vuoden toimintakertomuksensa kunnanhallitukselle 17.02.2017 mennessä.

Toimintakertomukset tehtäväalueittain
ja raportti investointiohjelman toteutumisesta ovat liitteinä.

Esityslistan liite 1: Toimintakertomukset tehtäväalueittain
Esityslistan liite 2: Investointiohjelmaraportti

Vuoden 2016 toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Käyttötalouden osalta toteuma näyttää toteutuvan seuraavan laiselta:
700 Tekninen hallinto,
menot TA 322 000 €, toteuma 272 000 € (84,5%)
tuotot TA 70 000 €, toteuma 72 000 € (102,9%)

Vuosien 2015 ja 2016 tilinpäätösluvut eivät ole verrattavissa, koska tuotot ovat lisääntyneet 1800%. Syynä on Maskun Vesihuolto Oy:n perustaminen ja henkilötyövuosien muutokset.

705 Ruoka-ja siivouspalvelut,
menot TA 2 753 000 €, 2 621 000 € (95,2%)
tuotot TA 625 000 €, toteuma 524 000 € (83,8%)

Verrattuna vuoden 2015 tilinpäätökseen kulut ovat nousseet vain 1,2%, henkilöstökulut ovat alentuneet (-42 000 €), mutta elintarvikkeiden osuus noussut 56 000 euroa, kun varhaiskasvatuksen elintarvikekustannukset siirtyivät vuoden 2016 alusta teknisen vastattaviksi. Lisäksi koulujen korjausten yhteydessä jouduttiin hankkimaan kalustoa poisheitetyn tilalle (+14 000 €).

710 Kiinteistötoimi,
menot TA 3 460 000€, toteuma 3 545000 € (102,5%)
tuotot TA 2 250 000 €, toteuma 2 012 000 € (89,4%)

Menojen ylitys ja nousu vuodesta 2015 johtuu väistötilojen perustamiskustannuksista ja väistötilojen vuokrista. Kolmessa koulussa ne aiheuttivat yhteensä 937 000 euron lisämenon.

Seikelän osalta puhtaanapito- ja pesulapalvelut ovat nousseet verrattuna vuoteen 2015 14 000 €, rakennusten ja alueiden rakentaminen 94 000 € ja rakennusten ja huoneistojen vuokrat 36 000 € eli yhteensä 144 000 €.

Lemun koulussa suurin nousu edellisvuoteen verrattuna on rakennusten ja alueiden rakentaminen, 100 000 €. Lisäksi nousivat rakennusten ja huoneistojen vuokrat 46 000 € eli yhteensä 146 000 €.

Kurittulan koulussa suurin menoerä viime vuonna olivat rakennusten ja alueitten rakentaminen (400 000 €) ja rakennusten ja huoneistojen vuokrat (247 000 €).

Tuottokertymään vaikutti Mäntykodin myynti (kertaluonteinen 358 000 €), lisäksi tuloja saatiin arvioitua enemmän metsän myynnistä (+76 000 €), mutta vuokratuloissa jäätiin arvioidusta, toteuma oli yhteensä 82,5%. Vuoteen 2015 verrattuna vähenivät pysyväisluonteisista tuloista metsänmyyntitulot (32%) ja rakennusten vuokrat (16%).

770 Yleiset alueet
menot TA 460000, toteuma 563 000 € (122,5%)
tuotot TA 22 000, toteuma 33 600 € (152,6%)

Ylitys aiheutui Kajamon maankäyttösopimuksen viimeisestä vaiheesta ja on kertaluonteinen. Vuoteen 2015 verrattuna kulut ovat pysyneet melko samalla tasolla. Tuotoissa oli arvioitu entisen kaatopaikan maisemoinnista aiheutuva korvaus liian alhaiseksi.

800 Palo- ja pelastustoimi
menot TA 710 000, toteuma 708 100 € (99,7%)
tuotot TA 0, toteuma 1288 €

Palo-ja pelastustoimen laskutus on noussut vuodesta 2015 3%.

Kokonaisuudessaan teknisen lautakunnan käyttötalouden toteuma oli seuraavanlainen:
Tuotot TA 2 967 000 €, toteuma 2 643 000 € (89,1%)
Kulut TA 7 705 000 €, toteuma 7 710 000 € (100,1%)

Investointiohjelman toteuma oli seuraava:
Talonrakennus, TA 0 €, toteuma 0 €
Rakennusten peruskorjaus, TA 2 385 000€, toteuma 2 948 000 €
Liikenneväylät, TA 347 000 €, toteuma 349 000 €
Puistot ja leikkikentät, TA 50 000, toteuma 56 000 €
Liikunta-alueet, TA 28 000 €, toteuma 32 000 €
Muut yleiset alueet, ei hankkeita
Irtain, TA 10 000 €, toteuma 15 000 €

Investoinneista on liitteenä raportti.

Päätösehdotus:

Lautakunta hyväksyy esitetyn toimintakertomuksen ja esittää sitä edelleen kunnanhallitukselle ja –valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Maskussa 27. maaliskuuta 2017

MASKUN KUNNANHALLITUS

Mauri Halme
puheenjohtaja

Taito Ylhäinen

Karoliina Paju

Jyrki Alastalo

Mari Karsio

Mertanen Olli

Touko Nikkarla

Anu Oikarinen

Outi Rautalin

Jari Runola

Nina Suvanto

Arto Oikarinen
kunnanjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Maskussa _____ . _____ 2017

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Merkittävin päätös Maskun kunnan tulevaisuuden kannalta tehtiin valtuuston kokouksessa, joka pidettiin karkausvuoden johdosta 29.2.2016. Maskun valtuusto päätti äänestyksen jälkeen hylätä kuntajakoselvittäjien esityksen kuntajaon muuttamisesta. Kuntajakoselvittäjät olivat ehdottaneet, että Maskun kunta lakkaa 31.12.2016 ja yhdistyy Naantalin kaupunkiin 1.1.2017. Päätös asetti pisteen vuosia kestäneelle prosessille, jonka aikana selvitettiin erilaisia vaihtoehtoja alueen kuntarakenteen muutoksille. Syyskuussa 2015 valtuusto oli hylännyt edellisen esityksen, jossa esitettiin Maskun, Taivassalon ja Kustavin kuntien lakkauttamista ja niiden yhdistämistä Naantalin kaupunkiin.

Koulutilat ja niiden kunto aiheuttivat runsaasti keskustelua ja yllättäviä menoja vuoden aikana. Kolmen koulun oppilaat työskentelivät osan vuodesta väliaikaistiloissa. Kurittulan koulun purkutyöt käynnistyivät ja ne saatettiin loppuun vuoden 2017 alussa. Uuden koulun rakentamisen valmistelu eteni siten, että urakkatarjousten jättöaika päättyy vuoden 2017 huhtikuun lopussa. Lemun koulun korjaus laajeni huomattavasti alkuperäisestä suunnitelmasta. Myös kustannukset nousevat merkittävästi alustavista arvioista. Myös Seikelän koulun korjaustoimenpiteet käynnistyivät vuoden 2016 aikana. Lemun ja Seikelän koulujen korjaustöiden arvioidaan valmistuvan vuoden 2017 syyslukukauden alkuun mennessä. Lemun ns. puukoulun korjaus käynnistyy vuoden 2017 aikana.

Kuntarakenneselvitysten jäädessä taka-alalle, kunnille tuli uusi tehtävä hallinnon ja palveluverkon muutoksen johdosta. Sipilän hallituksen käynnistämä sote- ja maakuntauudistus on työllistänyt kuntien luottamushenkilöitä ja työntekijöitä. Vuonna 2016 kunnat tekivät esivalmistelua alustavien lakiluonnosten pohjalta. Tätä kirjoitettaessa ollaan vielä esivalmisteluvaiheessa ja osa laeista on eduskunnan käsittelyssä ja mm. valinnanvapauslaki on vielä luonnosvaiheen kuulemisvaiheessa.

Vuosi 2016 oli Turun seudun ja koko Varsinais-Suomen osalta positiivisten talousuutisten vuosi. Yritykset ilmoittivat uusita tilauksista, palkkasivat uusia työntekijöitä ja peruivat lomautuksia ja irtisanomisia. Loppuvuodesta ryhdyttiin puhumaan positiivisesta rakenneuudistuksesta. Elinkeinoelämän positiivinen vire ei vielä näkynyt kuntataloudessa, mutta kuntalaisten tilanne parani monessa perheessä, koska työttömyys kääntyi laskuun. Vuoden 2016 aikana (tammikuu 2016 – tammikuu 2017) työttömien määrä väheni 59 henkilöllä (15 %). Vuoden 2017 tammikuun lopussa Maskussa työttömänä oli 6,9 % työikäisestä väestöstä. Työttömien määrän alentumiseen on vaikuttanut työttömien sijoittuminen avoimille työmarkkinoille, koska kunnan aktivointiaste laski hieman edellisen vuoden korkeasta tasosta. Maskussa oli vuonna 2016 noin 5 prosenttiyksikköä korkeampi aktivointiaste verrattuna Varsinais-Suomen keskiarvoon. Vuoden 2016 keskimääräinen aktivointiaste oli 38,1 prosenttia. Aktivointiaste laski edellisestä vuodesta noin 6 prosenttiyksikköä, mutta oli suurempi kuin vuosien 2013 ja 2014 keskiarvot.

Maskun kunnan taloudellinen tilanne on haasteellinen. Tilinpäätös osoittaa noin 3 miljoonan euron alijäämää. Alijäämän suuruuteen vaikutti merkittävästi Kurittulan koulun purkamisesta johtuva noin 2,2 miljoonan euron kirjaus omaisuuden arvon alentumisesta. Vuoden 2016 tilinpäätös osoittaa, että taseessa on ylijäämää ainoastaan 435 262 euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2017 talousarviossa ennakoitu 610 000 euron alijäämä johtaa siihen, että taseessa on vuoden 2017 lopussa kattamatonta alijäämää. Koko organisaation on tehtävä töitä sen tavoitteen saavuttamiseksi, että vuoden 2017 talousarvion mukainen alijäämä ei toteudu, ja tulevina vuosina kunnan taseeseen syntyy ylijäämää.

Kuten aikaisemmin totesin, on yleinen talouskehitys kääntymässä parempaan suuntaan. Kuntatalouteen vaikutukset tulevat, jos tulevat, kuitenkin viiveellä. Massiivisen kouluinvestointi joudutaan rahoittamaan kokonaan lainarahalla, joten kunnan tulevien vuosien suurin riski on yleinen korkotaso. Jos korot lähtevät nousemaan, pienentää korkomenojen kasvu kunnan palveluihin käytettävän rahoituksen osuutta.

Päättyvä valtuustokausi on ollut sekä päättäjille että henkilökunnalle raskas, sillä kunnan talouden haasteellisuus ja kiinteistöjen sisätilaongelmat ovat tuoneet ylimääräisiä paineita. Koulujen sisätilaongelmiin on puututtu ja korjaustyöt ovat käynnissä tai käynnistymässä. Toivottavasti myös talouden pohjakosketus on saavutettu ja voimme kääntää Maskun kunnan suunnan kohti parempaa tulevaisuutta. Reitti ei ole helppo ja se vaatii laajaa yhteistyötä ja valmiuksia tarvittaessa puuttua myös nykyiseen palvelurakenteeseen tai tapaan tuottaa palveluja.

Kiitos kaikille vuodesta 2016 ja tehdään vuodesta 2017 viime vuotta parempi.

Maskussa 27.3.2017

Arto Oikarinen
Maskun kunnanjohtaja 1.11.2016 alkaen